
TRANSILVANIA

(Buletin de tehnică a culturii.)

Nr. 1784/1939.

Convocare.

•••••

În înțelesul art. 22 din Statute se convoacă membrii „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român — Astra” la

Adunarea generală,

ce se va ține sub înaltul patronaj al Maiestății Sale Regelui Carol al II-lea, în Cluj, în zilele de 9—11 Septemvrie 1939.

Programa adunării:

În preziua adunării, 8 Septemvrie, ora 19, reprezentație teatrală pentru țărani: Satul fără hrisov de I. Sârbu, (la teatrul Davila).

Sâmbătă, în 9 Septemvrie 1939.

Ora 17: Ședința președinților de despărțăminte cu următoarele două referate:

1. Prof. Dr. I. Hațieganu: Educație fizică în mediul rural.
2. Prof. Dr. Gr. Benetato: Alimentația țaranului. (Rezultatul unei anchete).
3. Dr. Horia Teculescu: Eminescu și Transilvania.

Ședința are loc în sala festivă a Palatului Reziđenței.

Ora 20: Seară de cunoștință, (în sala festivă a Cercului militar).

Ora 20: A doua reprezentație teatrală pentru țărani la Teatrul Davila cu: Satul fără hrisov de I. Sârbu.

Ziua festivă: Duminecă, 10 Septemvrie 1939.

Ora 9: Serviciu divin în catedralele românești din Cluj.

Ora 11: Ședința I-a (în sala mare a Colegiului Academic) cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Salutul autorităților și societăților culturale.
3. Conferința D-lui Prof. I. Lupaș; Problema transilvană în prima perioadă a domniei Regelui Carol I.
4. Dispoziții pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.
5. Inscrierea delegaților prezenți ai despărțămintelor.
6. Prezentarea raportului general al Comitetului central.
7. Alegerea comisiunilor pentru:
 - a) Examinarea raportului general;
 - b) Inscrierea membrilor noi;
 - c) Examinarea propunerilor intrate în termen reglementar *);
 - d) Alegerea comitetului de censori pe 1939/40;
 - e) Modificarea pragmaticei de serviciu și a Regulamentului fondului de pensuni al funcționarilor „Asociațiunii”.

Ora 13: Vizitarea expoziției.

Ora 13³⁰: Banchet (la Colegiul Academic) **).

Ora 15³⁰: Festivalul Șoimilor (la arena sportivă) **).

Ora 18: Defilarea Șoimilor și Cortegiu etnografic (în fața Teatrului Național).

Ora 20: Reprezentație de gală la Opera Română: Kir Ianulea, de Sabin Drăgoiu (prima audiție) **).

Ora 23: Balul „Astrei” (în sala mare a Colegiului academic).

Luni, în 11 Septemvrie 1939.

Ora 10: Ședința a II-a (în sala festivă a Palatului Rezinței) cu următoarea ordine de zi:

1. Rapoartele comisiunilor alese în ședință și a comitetului de censori, despre verificarea socotelilor Asociațiunii pe 1938 și ale Internatului de fete pe anul școlar 1938/39, precum și asupra proiectului de buget pe anul 1940 al Asociațiunii.
2. Fixarea locului pentru adunarea generală din 1940.
3. Inchiderea adunării generale.

Din ședința plenară a comitetului central al „Asociațiunii”, ținută la 5 August 1939.

Dr. Iuliu Moldovan m. p.,
președinte.

Nicolae Băilă m. p.,
secretar.

*) Eventuale propuneri au să fie înaintate, în scris, prezidiului „Asociațiunii”, Sibiu, str. Șaguna Nr. 6, cu cel puțin 8 zile înainte de adunarea generală.

**) Pentru încartiruire, banchet și manifestările artistice, participanții se vor anunța, cel mai târziu până la 5 Septemvrie a. c., d-lui președinte al despărțământului Cluj, Dr. Iuliu Hațiegan, str. Mico Nr. 3.

Introducere

Anul care a trecut a fost pentru „Asociațiunea” noastră de o deosebită însemnătate, căci a fost unul dintre cei mai rodnici în muncă folositoare țărânilor și ne-a adus încadrarea „Astrei” în programul de muncă al Serviciului Social.

Rodnicia muncii noastre reiese din raportul general, care urmează. Țin totuși să amintesc în mod deosebit numărul mare de școli țărănești care au funcționat în anul trecut cu 5773 de elevi țărani și țărânce, munca intensă și rodnică, desfășurată de Regionala noastră din Banat și activitatea exemplară a organizațiunii Șoimii Carpaților.

Țin mai departe să amintesc cu adâncă recunoștință atenția deosebită, de care s'a bucurat „Asociațiunea” noastră din partea Ministerului Educației Naționale și a Ministerului Agriculturii.

Participarea „Astrei” la un program de muncă culturală, care să cuprindă toată țara, a fost o veche dorință a conducerii noastre. Încadrați într'un program comun de activitate aveam speranța că putem pune la îndemâna tuturor experiența de aproape opt decenii a „Astrei” și să contribuim, în frățească emulație cu organizațiile culturale ale celorlalte provincii, la progresul vieții culturale românești. Era firesc, ca în această colaborare să se păstreze autonomia, statutele noastre și dreptul de inițiativă, continuând a realiza și un program propriu de muncă, merit să păstreze și să pună în valoare comoara specificului nostru etnic.

În dorința noastră de colaborare am întâlnit o perfectă înțelegere din partea d-lui Ministru Gusti, care pregătea din Înalta inițiativă a Majestății Sale proiectul de lege pentru organizarea culturală, și în acest întreg timp de mulți ani de pregătire a păstrat un permanent contact cu conducerea „Astrei” în vederea aflării celei mai potrivite soluțiuni pentru o cât de rodnică participare a „Astrei” la noua organizare culturală. Legea Serviciului

Social precizează această nouă organizațiune, impresionantă în lărga ei concepțiune și de o nebanuită bogăție în posibilități de muncă pentru înălțarea și armonizarea vieții satelor noastre.

Art. 15 al acestei legi prevede : „În ținuturile în care funcționează o societate culturală, cu ramificații pe tot cuprinsul lor și cu activitatea prevăzută de această lege, ea poate fi însărcinată cu aplicarea Serviciului Social în ținuturile respective, statutele ei rămânând neschimbate.

Celelalte societăți culturale, persoane juridice, sunt datoare să-și însușească programul de activitate al Serviciului Social și să colaboreze cu Căminul Cultural ca o secție a lui, fiind libere, în același timp, să-și urmărească scopurile speciale înscrise în statute. Nerespectarea acestei prevederi, care ar duce la stinghizarea activității Căminului Cultural atrage după sine o intervenție motivată pentru retragerea personalității juridice sau a aprobării de funcționare“.

În vederea încredințării cu aplicarea Serviciului Social în Ținuturile Someș, Mureș, și Timiș, „Asociațiunea“ noastră a mai primit din partea Prezidiului Serviciului Social următoarele adrese interpretative :

I.

„Ca răspuns la adresa D-Voastră Nr. 3438/1938, privitoare la colaborarea „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român Astra“, cu Fundația Culturală Regală „Principele Carol“, pentru înfăptuirea Legii Serviciului Social, vă facem cunoscut următoarele :

Impărtășim cu aceeași căldură dorința exprimată de Comitetul central ca, în conformitate cu art. 15 al Legii Serviciului Social, „Asociațiunea“, să fie încredințată cu aplicarea Serviciului Social în părțile Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului, cu excepția Căminelor Culturale experimentale, create de Fundația Culturală Regală „Principele Carol“, în urma activității Echipelor Regale Studențești.

Privitor la Regulamentul Legii, formula propusă de noi :

„Societatea Culturală careia i s'a încredințat aplicarea Serviciului Social și care, conform Legii, își păstrează autonomia și statutele, va fi obligată să realizeze programul Serviciului Social, prin unitățile ei, conform dispozițiilor legale și sub controlul și

directivele organelor de conducere ale Serviciului Social. In vederea numirilor, ea va face propuneri Președintelui Serviciului Social“.

credem că satisface în totul dezideratele Comitetului central al „Astrei“.

Cum textul Legii este precis, el nu poate fi modificat, întru nimic, prin Regulament. Deci, unitățile și organele „Astrei“ vor fi proprii ale ei, însă numai întrucât nu schimbă deloc denumirile și dispozițiile Legii.

In ceea ce privește Regulamentul special, pomenit în adresa D-Voastră din 12 Noembrie 1938, cum colaborarea dintre noi și „Asociațiune“ se va face într'un spirit larg, de înțelegere loială și desăvârșită a marelui serviciu național care este împlinirea acestei Legi și dat fiind garanțiile personalităților cari conduc „Astra“ și Serviciul Social, noi credem că se va cădea ușor de acord asupra punerii în aplicare a acestei colaborări și socotim că un Regulament de aplicare deosebit, nu mai este necesar.

Cu acest prilej, Vă rugăm ca, în vederea numirilor cari urmează a fi făcute la județe și ținuturi, să binevoiți a ne comunica propunerile D-Voastră“.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

II.

„Urmare la adresa noastră Nr. 11.565/938, privitoare la colaborarea dintre Fudația Culturală Regală „Principele Carol“ și „Astra“, pentru înfăptuirea Serviciului Social, Vă facem cunoscut că, potrivit cu art. 15 din Legea Serviciului Social, încredințăm Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român din Transilvania „Astra“ aplicarea Serviciului Social în Ținuturile Someș, Timiș și Mureș, cu misiunea de a organiza și conduce Serviciul Social în aceste ținuturi, conform dispozițiilor precise ale Legii Serviciului Social și ale Regulamentului de aplicare al ei“.

In conformitate cu dispozițiunile art. 3 și 4. Președintele „Astrei“ a fost numit membru al Consiliului superior de îndrumare și membru al Comitetului Permanent.

Din toate aceste dispozițiuni și precizări reiese, că în Ținuturile Someș, Mureș și Timiș, „Astra“ conduce, organizează și aplică Serviciul Social, așa cum o face în celelalte Ținuturi Fudația Regală „Principele Carol“. „Astra“ își păstrează autonomia și statutele și aplică Serviciul Social prin unitățile Asociațiunii, în

conformitate cu dispozițiunile legale și sub controlul și directivele organelor de conducere prevăzute de lege, din care și președintele „Astrei” face parte.

Toate numirile în aceste Ținuturi se fac la propunerea Comitetului central al „Astrei”.

Președintele Serviciului Social și Președintele „Astrei” au mai căzut de acord asupra următoarelor dispozițiuni :

Pentru a corespunde atât legii Serviciului social, cât și statutelor proprii „Astra” își menține pentru executarea programului propriu de muncă, unitățile sale statutare, obligată fiind în același timp să înființeze pentru aplicarea Serviciului Social, unitățile prevăzute de lege, urmând a se afla cea mai potrivită modalitate de colaborare sau chiar îmbinare a Comitetelor sau Sfatu-rilor de conducere pentru o cât mai rodnică activitate.

La sat unitatea de conducere a vieții culturale este Căminul Cultural, iar Cercul Cultural al „Astrei” va îndeplini funcțiunea secției culturale a Căminului.

Programul propriu de muncă, rezervat și de aici înainte unităților statutare ale „Astrei” privește problemele : port, dans, cântec românesc, tradiție, credință, teatru sătesc, Șoimii Carpaților, politica de afirmare etnică și de apărare culturală față de acțiunea organizațiilor culturale străine, organizarea pe vecinătăți a satelor pentru întărirea solidarității și educația eugenică și biopolitică, având ca centru de preocupare familia românească cu rosturile ei etnice și creștinești.

Căminele culturale ale Fundației Regale „Principele Carol” aflătoare pe teritoriul Ținuturilor Someș, Mureș și Timiș, se vor încadra în organizația „Astrei” pentru aplicarea Serviciului Social, excepție făcând Căminele culturale experimentale, create înainte prin fundație în urma activității Echipelor Regale studentești.

S'a mai stabilit că Regulamentul de aplicare a legii se va face de comun acord cu conducerea „Astrei”, că organele de conducere ale Serviciului Social nu vor lua nicio dispoziție privind unitățile din Ținuturile amintite și nu vor primi nicio intervenție din partea acelor unități decât prin conducerea „Astrei” și în sfârșit s'a căzut de acord ca toate fondurile necesare organizării și funcționării Serviciului Social din acele Ținuturi să fie date exclusiv prin Comitetul Central al „Astrei”.

Iată principiile normative pentru colaborarea noastră, așa cum au fost stabilite împreună cu conducerea Serviciului Social. Ele dovedesc o largă și generoasă înțelegere din partea d-lui Ministru Gusti pentru rosturile „Astrei” în noua constelațiune culturală și nu putem decât să-i exprimăm toată recunoștința noastră pentru faptul, că ne-a asigurat atât independența, cât și inițiativa și autoritatea pentru o cât mai rodnică organizare și aplicare a Serviciului Social, păstrând în același timp neatinse statutele și autonomia „Asociațiunii” și rezervându-i și pentru viitor un program propriu de muncă.

Desigur nu motive personale ne fac să ne bucurăm de soluționarea dată pentru colaborarea „Astrei” în cadrele programului de muncă a Serviciului Social. Motivul acestei satisfacții este, că în acest fel, și numai în acest fel, ni s’au asigurat condițiuni de muncă, care vor permite ca „Asociațiunea” noastră să-și îndeplinească obligațiunile așa cum o dorește și așa cum i-o impun prestigiul și trecutul ei.

Noi în orice caz suntem hotărâți, să ne achităm de îndatoririle noastre în mod loial și avem toată nădejdea, că din partea conducerii Serviciului Social se va înțelege și de aici înainte, că o „Astră” puternică, neștirbită în autoritate și prestigiu și larg sprijinită, este o condițiune esențială pentru reușita marelui încercări, care se face și pentru punerea în valoare a tuturor dispozițiunilor Legii, menite să ducă înainte pe calea progresului țărâtimea noastră.

Colaboratorilor noștri le trimitem, pe lângă recunoștința noastră, îndemnul, să lucreze așa cum prestigiul scumpei noastre „Asociațiuni” o cere, să se ferească de o funcționarizare și birocratizare a acțiunii culturale, să păstreze apostolatul plin de inițiativă, care a caracterizat și dus la izbândă munca „Astrei” în trecut și să aibă totdeauna înaintea ochilor, că nici Legea, nici rosturile „Astrei” nu sunt servite și nici încrederea, cu care am fost creditați, onorată prin realizări fictive și muncă de paradă.

Iuliu Moldovan,
Președintele „Astrei”.

Activitatea Comitetului central

Problema cea mai de căpetenie cu care s'a ocupat Comitetul central în ședințele sale în anul trecut a fost încredințarea „Astrei” cu aplicarea Legii „Serviciului Social” în Ținuturile Someș, Mureș și Timiș. Această încredințare, care constituie pentru instituțiunea noastră nu numai o cinste deosebită, dar și o binemeritată recunoștință pentru năzuințele sale din cei 78 de ani depuse la răspândirea culturii în masele poporului nostru dela sate, s'a făcut în ședința festivă din 28 Ianuarie 1939, la care a participat pe lângă membrii Comitetului central și dl Ministru Dimitrie Gusti.

Aplicarea „Serviciului Social” în Ținuturile încredințate instituțiunii noastre se află în plină dezvoltare și organizare, iar la timpul său se va arăta înfăptuirile la care se va putea ajunge, mulțumită concursului, ce ni s'a promis din partea tuturor celor chemați să sprijinească gândul cel bun pentru culturalizarea satelor, izvorit din dragostea M. Sale Regelui Carol al II-lea pentru țărănimea neamului nostru românesc.

Ședințe.

Pentru rezolvarea actelor mai importante Comitetul central a ținut, în timpul dela 1 August 1938 până la 1 August 1939, 20 ședințe și anume: 5 plenare, 9 ordinare și 6 extraordinare, luând în aceste ședințe 314 hotărâri și având în multe cazuri opinia comisiunilor de organizare, financiară, a publicațiilor, a „Serviciului Social”, precum și a d-lui jurisconsult Dr. L. Borcia și a d-lui econom Dr. Vasile Bologa. Restul actelor, în număr de 4507, intrate în timpul dela 1 August 1938 până la 1 August 1939, au fost rezolvate pe cale prezidială.

Lucrările administrative au fost conduse de dl vicepreședinte administrativ Dr. Gh. Moga, iar cele reprezentative au fost îndeplinite de dl președinte Dr. I. Moldovan, de dl vicepreședinte reprezentativ Dr. Gh. Preda sau în lipsa D-sale de dl Dr. V. Bologa.

Incredințări speciale au mai avut și unii membrii din Comitetul central, între cari trebuie să numim în primul rând

pe domnii Silviu Țeposu, Dr. I. Stoichiția, Stefan Pop și Dr. L. Ionașiu.

Secțiile:

Raportul secretariatului Secțiilor științifice-literare, precum și rapoartele fiecărei Secții se publică în extras la anexa I.

Hotărârile adunării generale din 1938.

În conformitate cu autorizația adunării generale pentru construirea, în locul clădirii vechi din str. Șaguna Nr. 8, unui edificiu nou cu 3 etaje, după planul prezentat de dl arhitect A. Cernea, Comitetul central a dat această lucrare d-lui ing.-antreprenor S. Gangolea, care s'a obligat prin contract să termine acest edificiu până la data de 15 Octomvrie 1939. La adunarea generală din anul viitor se va face un raport amănunțit cu privire la această clădire, arătându-se suma totală ce se va cheltui cu această construcție, precum și modul de amortizare a acestei sume.

Celelalte hotărâri de ordin administrativ au fost executate în sensul dorinței propunătorilor și adunării generale.

Școala țărănească.

O dare de seamă amănunțită asupra acestor școli, precum și tabloul acestora se află la anexa II.

Momente importante, serbări și comemorări.

Instituțiunea noastră, fiind invitată de a participa la diferite serbări, organizate de alte instituțiuni culturale, școlare sau unitățile „Astrei”, a răspuns la aceste invitații, prezentându-se la aceste manifestări culturale delegatul „Astrei”.

La adunarea generală a despărțământului Central județean Sibiu, ținută la 16 Octomvrie 1938 în frunțașă comună Poiana Sibiului, a ținut să fie prezent dl vicepreședinte reprezentativ Dr. Gh. Preda, care a și prezidat această adunare, iar inaugurarea seriilor de conferințe ale acestui despărțământ în anul 1938/39 a făcut-o tot D-sa, conferințind despre „Progresele psihologiei medicale realizate în Ardeal dela Unire”. Tot d-l vicepreședinte reprezentativ Dr. Gh. Preda a reprezentat „Astra” la Congresul Presei

Provinciale, care s'a ținut în Sibiu la 30 Octombrie 1938, precum și la festivitatea organizată cu prilejul mutării Regimentului 36 Artilerie dela Sibiu la Târgu-Jiu și la sfințirea steagului Legiunii Române din Sibiu în ziua de 1 Decembrie 1938.

Comemorarea zilei de 1 Decembrie 1918 a fost organizată în toate despărțămintele instituțiunii noastre cu fastul convenit și cu programe artistice, executate de Reuniunile corale sau școlile, cari în urma binevoitorului ordin al Ministerului de Educație Națională, au contribuit în măsură importantă la reușita acestor manifestări culturale naționale.

La festivalul comemorării de 1 Decembrie, organizat de către despărțământul central județean Sibiu cuvântul festiv a fost rostit de dl vicepreședinte reprezentativ Dr. Gh. Preda.

La desvelirea bustului marelui poet al neamului nostru Mihail Eminescu, așezat din inițiativa unui grup de intelectuali, în frunte cu D-na Prof. Ecaterina Săndulescu, în frumosul parc „Pe sub arini” al Sibiului, cuvântul „Astreii” a fost rostit de dl Dr. Vasile Bologa, care a reprezentat instituțiunea noastră și la jubileul de 100 de ani al Reuniunii de muzică germană „Hermania”, ținut în ziua de 28 Mai 1939 în Sibiu.

La congresele „Centralei Caselor Naționale” și ale „Ligii Culturale” din anul acesta instituțiunea noastră a fost reprezentată prin dl Stefan Pop, membru în Comitetul central.

Colaborări.

În urma dispozițiilor Legii „Serviciului Social” instituțiunea noastră va avea, în mod obligator, colaborarea tuturor Societăților și Reuniunilor din cuprinsul Ținuturilor Someș, Mureș și Timiș, iar cu celelalte Societăți culturale din alte Ținuturi a păstrat și va păstra și în viitor legăturile de prietenie și colaborare pe terenul propagandei culturale.

Publicațiunile Asociațiunii.

„Biblioteca Poporală” a continuat să apară și în anul trecut, tipărindu-se până la data de 1 August 1939 următoarele broșuri:

Nr. 249. Povestiri de I. Creangă.

Nr. 250. Povestiri de I. Pop Reteganul.

Nr. 251. Calendar pe anul 1939.

Nr. 252—253. Despre cărțile funduare de Dr. Valer Moldovan, întocmită după legile în ființă de dl Dr. S. Jurca.

Dr. 254—255. Cultura pomilor de Ieronim Mardan (re-tipărirea Nrului 190).

Nr. 256. Alexandru Chiorean, alias Bătrâneau și rolul său în revoluția Românilor ardeleni din anul 1848, de Stefan Pascu.

Revista „Transilvania” se află în al 70-lea an de apariție și se tipărește tot numai la 2 luni odată, instituțiunea noastră nedispunând de mijloace bănești pentru a face posibilă apariția ei lunară. Ca buletin de tehnică culturală revista face servicii deosebite unităților noastre din despărțăminte, ele găsind în ea articole și cronici privitoare la experiențele avute în propaganda culturală, conferințe model, îndrumări și dispozițiuni privitoare la aplicarea legii Serviciului Social în Ținuturile Someș, Mureș și Timiș.

Comitetul de redacție al acestei reviste este compus din Domnii Dr. Iuliu Moldovan, Dr. Gh. Preda, Ioan Dăncilă, Dr. D. Stăniloae și Ioan Sandu, de redactarea ei îngrijindu-se D-nii Dr. Horea P.-Petrescu și Dr. Al. Dima.

Colaboratorilor acestei reviste li se aduce și pe această cale mulțumirile Comitetului central al „Astreii”.

În timpul dela 1 Iulie 1938, până la 30 Iunie 1939, a încuviințat Comitetul central trimiterea, în mod gratuit, diferitelor instituțiuni (oficii parohiale, școli, spitale, închisori, etc.) 7598 exemplare în valoare de Lei 50.186'—, iar despărțămintelor și „Cercurilor culturale”, pentru înzestrarea și sporirea bibliotecilor populare 12.754 exemplare în valoare de Lei 71.522'—, în total deci 20.352 exemplare, în valoare de Lei 121.708'—.

Contra cost s'au trimis abonaților și diferiților solicitanți 7002 exemplare din „Biblioteca populară” și „Biblioteca Astra”, în valoare de Lei 38.821'—, despărțămintelor noastre 4215 exemplare, în valoare de Lei 41.950'—, iar în comision la diferite librării etc. 2987 exemplare, în valoare de Lei 23.397'—.

Stocul broșurilor aflătoare în depozit la 30 Iunie 1939, este de 92.660 exemplare, în valoare de Lei 819.469.—.

Biblioteca centrală.

Numărul volumelor din „Biblioteca centrală” a fost cu data de 31 Iulie 1939 de 77.350.

În intervalul dela 31/VII. 1938 până la 31/VII. 1939 s'a primit la Bibliotecă 4025 de cărți.

Numărul cărților împrumutate din Biblioteca centrală în timpul dela 1 August 1938—1 August 1939 a fost de 2593, iar numărul cetitorilor în același răstimp a fost de 1594.

În Biblioteca centrală se aflau la 31 Iulie 1939 un număr de 4127 de colecții de ziare și reviste.

Sala de lectură a fost cercetată în timpul dela 1 August 1938—1 August 1939 de 2765 cetitori.

Biblioteca centrală a primit în dar următoarele lucrări :

1. 10 ex. din buletinul periodic Nr. 101—110, publicat de „Societe belge d'etudes et d'expansion Liege”, donate de dl *I. Vătășan* ;

2. Biblia sacră din 1737,

Les aventures de Tèlèmaque, 1814, (2 volume),

Revolutions Almanach din 1796,

Dr. Kossmann „Mann u. Weib” (3 volume),

Dr. Hayek „Handatlas de Naturgeschichte”,

Bocacio „Decameron”

„Die Kunst” 1913/1914, (12 volume), donate de *D-ra Octavia Lupeanu* ;

3. Oameni și năzuințe,

Iași văzut de contimporani, donate de dl *Gr. Trancu-Iași* ;

4. 6 volume din „Historia de rebus Transylvanicis” de Wolfgangi de Bethlen, donate de dl *Iulian Anghel*.

Muzeul „Asociațiunii”.

În cursul anului de gestiune 1938 39 Muzeul central a fost înzestrat cu un tablou, în ulei, al regretatului Stefan Cicio-Pop, donat de D-na văd. Eugenia Cicio-Pop și așezat în sala de lectură a „Bibliotecii centrale”.

Intru cât școala normală „Andrieu Șaguna”, care din 1932 a adăpostit secția de arme a muzeului nostru, s'a mutat

în localul ei nou și neavând loc pentru adăpostirea acestei secții și mai departe în noul local, această secție a fost readusă în Muzeul central și depozitată, deocamdată într'o magazie, nefiind loc disponibil pentru a fi expusă într'o cameră din Muzeul central.

Secția fotografiilor a fost îmbogățită cu o fotografie a casei familiei Șuluțiu din Abrud, în care a avut loc în 1848 întrevăderea eroului Avram Iancu cu Dragoș, fotografia fiind donată de dl protopop Ioan Simu din Sebeș-Alba.

Tot în anul acesta s'a înmulțit colecția pictorului Octavian Smighelschi cu 2 tablouri, reprezentând pe părinții avocatului Dr. V. Munteanu, pentru care tablouri s'a plătit suma de Lei 22.500'—, după ce dl Stefan Pop, împreună cu dl arhitect Smighelschi, fiul pictorului au constatat și verificat autenticitatea acestor tablouri.

Comitetul central, în dorința de a avea și un tablou al M. Sale Regelui Carol al II-lea, Augustul președinte de onoare al instituțiunii noastre, a cumpărat dela pictorul Sava Albescu un tablou al M. Sale Regelui (bust în haine civile) pentru suma de Lei 10.000'—.

D-nei văd. Cicio-Pop și d-lui protopop Ioan Simu li se aduce și pe această cale cele mai vii mulțumiri ale Comitetului central pentru donațiile făcute Muzeului central, iar Școlii Normale „A. Șaguna” pentru păstrarea secției armelor, timp de 6 ani, în localul său.

Muzeul central a fost vizitat în timpul dela 1 August 1938 până la 1 August 1939 de 1711 persoane, între cari foarte mulți vizitatori străini.

Concesiuni de cinematograf.

Pe anul 1938 au fost prevăzute în buget venituri după concesiunile de cinematograf în sumă de Lei 60.000'— și s'a încasat numai suma de Lei 41.460'—.

Din cauza evenimentelor externe cinematografiștii nu și-au putut îndeplini obligațiunile la timp, comunicându-ne aceasta în scris. Pe lângă aceasta un cinematografist ne-a cerut reducerea chiriei, iar altul ne-a restituit concesiunea, primind în schimb alta dela Minister.

Mai având numai 5 concesiuni de cinematograf plasate la particulari, cari plătesc „Asociațiunii” o chirie anuală și având în vedere că de aici înainte veniturile concesiunilor de cinematograf vor fi tot mai reduse, s'a prevăzut în proiectul de buget pe anul 1940 numai suma de Lei 54'000.—.

Pe lângă aceste 5 concesiuni plasate la particulari „Asociațiunea” mai are concesiuni date în exploatare diferitelor organizațiuni ale ei județene și orășenești, cari și-au luat angajamentul a plăti „Asociațiunii” o sumă anuală din venitele cinematografului, însă până în prezent nu am primit nimic de pe urma acestor concesiuni.

Terenurile de case naționale.

Situația terenurilor de case naționale a fost la 31 Iulie 1939 următoarea: 926 terenuri în tot atâtea comune și în suprafață de 373 jug. 1090 st. p.

În timpul dela 1 August 1938 până la 31 Iulie 1939, a acordat Comitetul central din Fondul „Mihail Kogălniceanu”, anume creat pentru sprijinirea construirii de case naționale în despărțămintele și Cercurile culturale ale instituțiunii noastre, următoarele ajutoare: Cercurilor culturale din comunele Berthelot și Grăgنیș, aparținătoare la desp. Hațeg, câte Lei 1500'—. Desp. Deva, pentru comuna Sântuhalm Lei 5000'—. Desp. Zlatna, pentru comuna Pătrânjeni-Valea-mică Lei 5000'—, Căminului Cultural din Vad Lei 2000'—, Desp. Alba, pentru comuna Cetea Lei 5000'—. Spesele de asemnarea sumelor de mai sus fac Lei 150'— deci în total Lei 20.150'—,

Tot la Fondul „M. Kogălniceanu”, se mai administra depunerea separată la Banca „Albina” Nr. 56.922/86 pentru construirea unei case naționale în comuna Roșia, jud. Sibiu, care depunere s'a eliberat la cerere suszisei comune, urmând a o folosi în sensul indicat.

Subvenții și ajutoare.

În timpul dela 1 August 1938 până la 31 Iulie 1939 instituțiunea noastră a primit următoarele subvenții și ajutoare :

1. Dela Ministerul Educațiunii Naționale pentru organizarea școalelor țărănești

în ținuturile din Săcuime, Granița de Vest și Munții Apuseni	Lei 500.000'—
2. Dela Ministerul Educațiunii Naționale pentru propaganda culturală în ținuturile Secuizate, Granița de Vest și Munții Apuseni	" 300.000'—
3. Dela Ministerul Agriculturii și Domeniilor pentru inițiative economice în Munții Apuseni	" 1.000.000'—
4. Dela D-nii Dr. Adrian Iacob, avocat și Ing. V. Salvan din Cluj, drept ajutor pentru scopurile „Asociațiunii” în urma beneficiului realizat din vânzarea parcelelor dela grădina „I. Petran” din Cluj	" 330.000'—
5. Dela Ministerul Agriculturii și Domeniilor pentru acordarea de premii elevilor dela școala superioară țărănească din Șimleul Silvaniei	" 15.000'—
6. Dela Tipografia și Cinematograful „Astra”, Brașov	" 10.000'—
7. Dela Societatea de Asigurare „Transilvania”, Sibiu	" 2.000'—
8. Dela Fabrica de vagoane „Astra”, București	" 5.000'—
9. Dela Banca Generală Română, București	" 2.000'—
10. Dela Societatea de Asigurare „Steaua României”, București	" 1.000'—
11. Dela Banca „Albina”, Sibiu	" 50.000'—
12. Dela Banca Românească, București	" 10.000'—
13. Dela Industria Sârmei, Cluj	" 5.000'—
14. Dela Banca Centrală pentru industrie și comerț, sucursala Sibiu	" 2.000'—
15. Dela Societatea de Asigurare „Prima Ardeleană”, Cluj	" 1.000'—

Din subvențiile primite dela Ministerul Educațiunii Naționale de Lei 500.000'— și Lei 300.000'— și din suma de Lei 71.657'— rămasă din subvenția de Lei 400.000'— primită tot dela acest Minister, care a fost raportată în raportul

general pe anul 1937/38, s'au distribuit și cheltuit sumele specificate mai jos.

Pentru funcționarea școalelor țărănești din Secuime, Gr. de Vest și Munții Apuseni s'a acordat următoarele ajutoare și anume:

1.	Despărț. Diciosânmărtin	Lei	8.000'—
2.	" Ozun-Treiscaune	"	16.800'—
3.	" Miercurea-Ciuc pt. întreg jud.	"	40.000'—
4.	" Odorheiu	"	15.000'—
5.	" Ocland-Odorheiu	"	30.000'—
6.	" I. G. Duca-Odorheiu	"	5.000'—
7.	" Reghin	"	10.000'—
8.	" Tg.-Mureș pt. întreg jud.	"	25.000'—
9.	" Tg.-Săcuiesc	"	10.000'—
10.	" Șimleul-Silvaniei	"	23.807'—
11.	" Sighet	"	15.000'—
12.	" Vișeu-Maramureș	"	5.000'—
13.	" Salonta	"	10.000'—
14.	" Oradea	"	20.000'—
15.	" Tinca-Bihor	"	5.000'—
16.	" Zlatna	"	10.000'—
	Total	Lei	248.607'—

S'a acordat despărțământului Baraolt-Treiscaune suma de Lei 5000'— pentru cumpărarea câtorva costume naționale ca să se introducă portul național în acea regiune. S'a cumpărat cu suma de Lei 2500'— un număr de 100 ex. din lucrarea D-lui Dr. V. Bologa „Colinde populare din Ardeal” spre a fi distribuite despărțământelor din Săcuime și Granița de Vest.

S'a acordat Regionalei „Astra Bănățeană” Timișoara, suma de Lei 20.000, pentru tipărirea de broșuri cu litere cirilice pentru Românii din Valea Timocului.

S'a cheltuit suma de Lei 543.895 pentru cumpărarea a 57 aparate de proiecțiuni „Avizo”, cu 57 acumulatori electrici și 22 buc. diafilme din Istoria Românilor (35 diafilme au fost cumpărate în anul 1938), cari au fost distribuite despărțământelor din Secuime, Granița de Vest și Munții Apuseni. Cheltuielile avute cu trimiterea banilor, transportul aparatelor și împachetarea lor, au fost de Lei 7165'—.

Din subvenția de Lei 1.000.000.—, primită dela Ministerul Agriculturii și Domeniilor, București, pentru inițiative economice în Munții Apuseni, s'a asemnat suma de Lei 600.000.— d-lui Ioan Popa, inspector al Serviciului Social la Căminul județean Alba, pentru organizarea de Cooperative sătești în acest județ. Cu asemnarea acestei sume s'a cheltuit Lei 430.—.

Din subvenția de Lei 500.000.—, primită la data de 9 Noemvrie 1936, din ordinul Maiestății Sale Regelui Carol al II-lea, dela Fundațiile Culturale Regale, s'a mai asemnat până la 31 Iulie 1938, suma de Lei 35.000.—, drept ajutoare pentru funcționarea școalelor țărănești pe anul 1938/39 și anume:

Desp. Geoagiu Lei 5.000.—, Mediaș Lei 5.000.—, Alba-Iulia Lei 10.000.—, Bistrița Lei 5.000.— și Sibiu Lei 10.000.—. Cheltuielile cu asemnarea sumelor de mai sus fac Lei 70.—.

Fondurile și fundațiunile administrate de „Asociațiune“.

Toate fondurile și fundațiunile administrate de „Asociațiune“, precum și averea lor, sunt arătate în „Bilanț“, la anexa III-a.

Afară de fundațiunile „I. Bădilă-Moldovan“ și „Nicolae și Cornelia Rusu“, toate celelalte nu posedă decât acțiuni, efecte de Stat și depuneri spre fructificare la diferite instituțiuni bancare.

Bursele, acordate în cursul anului școlar 1938—1939, din veniturile diferitelor fundațiuni, fac în total suma de Lei 189.700.— și sunt arătate în anexa VI, precum și numele beneficiarului.

Numărul fondurilor și fundațiunilor, administrate de „Asociațiune“, în cursul anului 1938, se urcă la 75.

Situația financiară a „Asociațiunii“.

Situația financiară a „Asociațiunii“ și a „Internatului de fete“ al „Asociațiunii“ este arătată la anexele III, IV, despre Bilanțul „Asociațiunii“ pe anul 1938 și al „Internatului de fete“ pe anul școlar 1938—1939 și în anexele V a) despre bugetul „Asociațiunii“ pe anul 1940, verificate de

Comisiunea financiară și de Comitetul de censored, ales în adunarea generală din anul 1938, ținută în Abrud.

Membrii.

Tabloul membrilor de toate categoriile îl dăm la anexa X., observând și cu acest prilej, că în acest tablou nu sunt trecuți decât acei membri, cari au fost anunțați biroului central și supuși aprobării comitetului central.

Propuneri.

De încheiere rugăm Onor. adunarea generală :

1. Să ia act cu aprobare de cuprinsul raportului general pe anul 1938/39 al Comitetului central și cel al Regionalei „Astra Bănățeană” ;

2. Să dea expresiune durerii sale pentru pierderea membrilor și binefăcătorilor decedați ai „Asociațiunii” (vezi anexa Nr. IX) ;

3. Să mulțumească tuturor binefăcătorilor, cari au făcut donațiuni în acest an pentru așezămintele „Asociațiunii” ;

4. Să aprobe darea de seamă a Comitetului central despre gestiunea anului 1938, dându-i descărcarea cuvenită ;

5. Să aprobe bugetul pe anul 1940 ;

6. Să aleagă pe durata de un an Comitetul de censored ;

7. Să fixeze locul pentru ținerea adunării generale în anul 1940 și

8. Să ia dispoziții pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

Din ședința plenară a Comitetului central al „Asociațiunii”, ținută la 5 August 1939 în Sibiu.

Dr. Gh. Moga m. p.
vicepreședinte.

Nicolae Băilă m. p.
secretar.

Activitatea Secțiunilor literare-științifice ale „Astrei”

Raportul Secretariatului general

1. În cursul anului de gestiune 1938/39 socotesc necesar a releva două momente în viața Secțiilor noastre. Întâiul este caracterul nou pe care dl președinte al Secțiilor și al „Astrei” l-a dat adunării generale ținute la Abrud, în zilele de 11, 12 și 13 Septembrie. Pentru prima dată s'a pus integral o problemă locală, studiată și expusă cu competență de către membri ai Secțiilor noastre, în frunte cu președintele Dr. Iuliu Moldovan și cu colaborarea unor intelectuali distinși. Problema moșilor a fost expusă sub raport general istoric, mai ales în ce privește mine-ritul, sub raport economic, sub raportul capitalului biologic uman (Dl Dr. P. Râmneanțu), sub raport școlar. Dl președinte al Secțiilor, în cuvântarea inaugurală a Congresului, a făcut o largă analiză a întregului complex de probleme privitoare la populația Munților Apuseni și a precizat drumurile de îndreptare.

A fost o argumentare edificatoare de felul cum știe studia „Astra” probleme vitale ale unui ținut. Ședința festivă a Secțiilor a avut de conferențiar la Abrud pe marele cărturar și dascăl al neamului dl N. Iorga, care a vorbit despre „Iredentismul istoric maghiar față de Români”. Ținem să-i aducem și pe aceasta cale respectuoase mulțumiri. Tot acolo dl I. Chinezu a vorbit despre *Octavian Goga*.

Al doilea moment important, pe care cred necesar să-l relev, este încredințarea „Astrei” cu executarea în Ardeal și Banat a legii „Serviciului Social”, fapt prin care se vor pune și Secțiilor noi obiective și eventual o nouă organizare. Cum însă până azi Legea Serviciului Social s'a mărginit, cum era și firesc, la organizarea cadrelor, încă nu s'a putut elabora un plan nou pentru preocupările din viitor ale Secțiilor noastre.

De aceea ele s'au mărginit la activitatea după vechiul program, în Secțiunile respective, precum ați binevoit a vedea din rapoartele speciale.

Subscrisul, în calitate de secretar al Secțiilor am ținut, în cursul anului trecut, ca primă datorie, să fac prin presă o întinsă publicitate referitoare la activitatea „Astrei“ în general și la locul ce i se cuvine în Serviciul Social.

Am continuat și anul trecut, cu mai puține articole însă ca mai înainte, să susțin interesul maselor populare pentru „Astra“, prin ziarele pentru popor.

Am examinat mai multe manuscrise pentru „Biblioteca populară“ a „Astrei“, dintre cari pe două le-am recomandat pentru publicare. Una este o colecție de poezii populare din Banatul jugoslav, adunate de doi țărani localnici.

Grupul redacției „Tribuna“ a organizat o serie de festivaluri culturale, cu conferințe, în mai multe localități, în cadrul despărțămintelor noastre. Am ținut în aceste cadre, două conferințe: la Dej și la Beiuș, vorbind despre: „Note caracteristice ale literaturii ardelenne“.

Am mai ținut o conferință la Blaj. Am colaborat la revistele „Transilvania“ și „Gând românesc“. La deschiderea stagiunii Teatrului Național din Cluj am vorbit despre *O. Goga*.

Nu pot încheia acest raport fără a arăta că multe dintre Secțiunile noastre au material științific și de popularizare gata de tipar, dar că din lipsă de fonduri sau nu poate fi tipărit sau e nevoit să apară în alte edituri, cum e cazul volumului dlui Dr. V. Stanciu: „Minunate sunt lucrurile tale“, o lucrare așa de potrivită în editura „Astrei“. Poate se vor afla pe viitor mijloacele fără de cari o activitate științifică rămâne necunoscută și nefructificatoare în masele poporului, pentru luminarea și îndrumarea căroră lucrează „Astra“.

Țin să mai arăt că împrejurările cunoscute de toți ce se țin lanț din toamna trecută, nu au fost favorabile unei intense activități culturale nici în cadrele Secțiilor.

2. Secția literară. În cursul anului membrii Secției nu au ținut ședințe, nefiind probleme de discutat privitoare la Secție. Dl I. Breazu avea în pregătire vol. II. din *Prozatorii ardeleni*, dar nu s'a putut ajunge la editarea lui fiindcă primul volum se

desface greu și din încasările după acesta urma să se suporte cheltuiala cu tipărirea celui de al doilea.

Singuratici membri ai Secției au îngrijit publicații de ale „Astrei”. Dl I. Chinezu a redactat *Gând românesc*, care în cursul anului trecut, din aceeași lipsă a mijloacelor materiale abia a putut apare în 3 volume, concentrând aici un material valoros, cultural și literar. Dl Horia Petra-Petrescu a îngrijit și redactat Calendarul din Biblioteca populară a „Astrei”. I. Agârbiceanu a revizuit alte numere din Biblioteca populară pe anul trecut și a recensat material intrat pentru biblioteca pop. pe 1939.

Dnii I. Agârbiceanu, I. Breazu și I. Chinezu, la invitarea unor despărțăminte ale „Astrei” au ținut conferințe în mai multe centre din Ardeal. Dl Al. Dima a redactat „Transilvania”.

Aproape toți membrii Secției și-au continuat și anul trecut activitatea pe teren cultural, științific și literar. Păcat că din lipsă de mijloace lucrările multora, intrând în programul „Astrei”, n’au putut apare în editura sa.

Secția salută așezarea la Cluj a membrului său activ dl Lucian Blaga, de colaborarea căruia va fi bucuroasă, intrând într’un domeniu care formează o preocupare principală a „Astrei” în mediul rural.

3. Secțiunea feminină a „Astrei”, în anul 1938—1939, independent de voința noastră, a ținut doar cele două ședințe reglementare și obligatorii, impuse Secțiunilor „Astrei”, sub președinția D-nei Constanța Bogdan-Duică.

În prima ședință s’a fixat programul de lucru pe întreg anul. Tot în această ședință, s’a decis locul și felul unde se vor ține șezătorile. S’au fixat cartierele: Avram Iancu, Dâmbul Rotund, Iris și Cărămidari. S’au mai împărțit subiectele conferințelor și programul artistic al șezătorilor.

În programul de lucru s’a mai cuprins și confecționarea costumului național, caracteristic regiunii Cluj și răspândirea lui. Aceasta datorită faptului că acest costum nu este cunoscut. Cu acest prilej și din această ședință, ne permitem să rugăm pe Domnul profesor Vuia, directorul Muzeului Etnografic, să ne ajute să scoatem modelul după piesele aflătoare în Muzeu și astfel să-l putem reconstitui și oferi marelui public românesc dornic să-l aibă.

Din cauza evenimentelor externe și a concentrărilor interne ce s'au ivit în cursul anului, abia s'au putut ține, pentru lucrătoare, ucenice și meseriașe următoarele conferințe și șezători: La școala din „Avram Iancu” :

1. În 19 Februarie, D-na Nora Lemeny a vorbit despre „Creșterea copiilor”.

Elevele școlii normale de învățătoare, sub conducerea D-rei directoare Ioana Gabor, membră în Secțiune, au realizat frumosul program al șezătorii.

2. La 26 Februarie, D-na Constanța Bogdan-Duică, președinta Secțiunii, a vorbit despre „Constituție”, îndemnând pe cei prezenți să ia parte în număr cât mai mare la serbările dela Alba-Iulia.

Elevele școlii primare Nr. 2, conduse de D-na Ianculescu, au executat programul artistic, compus din coruri, exerciții ritmice și piesa „Economia”.

3. La 1 Martie D-ra Gafița Copriș, membră în Secțiune, a vorbit despre frumusețile și bogățiile Țării, cu proiecțiuni.

Elevele școlii Nr. 7 conduse de Doamnele Elena Șenchea și Paraschiva Sopa, au executat frumoase coruri, jocuri naționale, exerciții ritmice și străjerești etc.

4. La 19 Martie D-ra Leontina Nemeș, profesoară la liceul Regina Maria și membră în Secțiune, a vorbit despre „Exemple frumoase în lumea veche”.

Elevele liceului conduse de D-sa au executat frumos programul artistic.

5. 26 Martie, D-na Alma Popovici a pregătit conferința „Îngrijirea Sănătății”.

Elevii școlii primare Nr. 3 conduși de D-na Cornelia Ne-grea au pregătit programul artistic al șezătorii.

6. La 26 Martie, la „Dâmbul Rotund” D-na Nora Lemeny a pregătit conferința „Educația în familie”.

Elevii școlii primare Nr. 10, conduși de dl Ioan Zidveanu, directorul școlii, au pregătit programul șezătorii.

Ultimele 2 șezători nu s'au putut ține, deoarece în ajun ambele școli au fost ocupate de armată.

7. Pe lângă șezătorile mai sus amintite s'au mai ținut și cursuri cu fetele neștiutoare de carte, de către D-nele Șenchea și Copriș.

8. Afară de aceasta, anunțăm cu bucurie frumosul început al Doamnelor din Turda, în frunte cu D-na Marioara Nistor, o însuflețită membră a Secțiunii noastre. D-sa cu spiritul de inițiativă ce o caracterizează, ajutată și de Doamnele Supescu și Muste, a înființat Secția feminină județeană, în cadrul căreia au activat foarte frumos.

Printre realizările a. c. au fost:

a) Inițierea și aranjarea unei săli de lectură;

b) „Seara de Colinzi”, concert pregătit și ținut în fața unui numeros public, la care, pe lângă partea artistică și națională, au reușit să realizeze cea mai perfectă înfrățire românească, în ziua a doua de Crăciun.

9. Secțiunea feminină, în anul acesta, a fost reprezentată prin D-na președintă Constanța Bogdan-Duică:

a) La ședința plenară-extraordinară a Com. Central, ținută în ziua de 28 Ianuarie, la Sibiu. În această ședință festivă, în prezența I. P. S. Mitropolitului Nicolae Bălan al Sibiului, a D-lui Dr. Iuliu Moldovan, președintele „Astrei” și a D-lui Ministru Dimitrie Gusti, s'a consfințit încadrarea „Astrei” în Serviciul Social;

b) La aniversarea Constituției din 27 Februarie a. c. dela Rezidenție, unde D-na președintă, în numele Societăților Culturale feminine din Cluj, a exprimat respectuos Omagiu față de M. S. Regele Carol al II-lea făuritorul României-Noi;

c) La ședințele de organizare a Căminelor Culturale ale Serviciului Social al jud. Cluj și al Ținutului Someș, precum și la toate festivitățile Culturale și naționale din Cluj.

10. Schimbări în sânul Secțiunii nu s'au produs.

11. Starea materială a Secțiunii noastre se cifrează la suma de Lei 15.555.— (cincisprezece mii cinci sute cincizeci și cinci), proveniți din cotizațiile anuale și din donații, depuși la banca „Albina” cu libelul Nr. 11.787.

12. Cu această ocazie mulțumim călduros presei care, servind cauza culturală a Secțiunii a servit cultura românească.

De asemenea mulțumim tuturor Doamnelor membre cari au colaborat la conferințele și șezătorile ținute, precum și D-lor Directori de școli Stelea și Zidveanu pentru ospitalitatea ce ne-au dat în școlile Domniilor lor.

Incheiu, rugând pe bunul Dumnezeu să dăruiască „Pe pământ pace și între oameni bună învoire”, pentru ca în anii viitori

să putem munci cu mai mult spor și nestingheriți de nimeni, pentru scumpa noastră Țară și al ei popor.

4. Secția geografico-etnografică. Secția geografico-etnografică a desvoltat în anul 1938/39 următoarea activitate :

În vara anului 1938, dl Prof. V. Meruțiu a vizitat sate și popor din Dobrogea.

Cu ajutorul membrilor Institutului de Geografie și a unor studenți înaintați, s'a desfășurat o activitate variată și utilă în diferite ținuturi din Ardeal. Astfel s'a continuat studiul monografic al mai multor regiuni din Ardeal.

Deosebit membrii acestei Secțiuni au desfășurat o activitate de reală însemnătate pentru studiul pământului și poporului românesc, publicând mai multe lucrări, altele fiind sub tipar.

Au publicat lucrări: D-nii Prof. V. Meruțiu și R. Vuia¹⁾ și d-nii L. Someșan, T. Morariu care a ținut și două conferințe despre „Vieața pastorală în Alpii francezi”, dl Radu Meruțiu a publicat, în cadrul „Astrei”, o lucrare de popularizare.

5. Secția școlară. De mai mult timp Secția școlară n'a prezentat Domniei-Voastre un raport anual de activitate. Asupra motivelor care au împiedecat secția să și îndeplinească aceasta obligație, nu e locul să insistăm.

Trebue însă să accentuăm, că și fără să îndeplinim aceasta formă statutară, membrii Secției școlare și în deosebi Președintele ei, au activat intens pentru îndeplinirea programului cultural al „Astrei”.

Punându-se la ordinea zilei mari probleme care interesează deaproape vieața Statului nostru pe de o parte, iar pe de alta „Astra” fiind chemată de nouile legiuiri culturale și sociale la obligații însemnate, am socotit că membrii Secției școlare nu pot lipsi de sprijinul și activitatea lor Asociația noastră pentru a cărei înflorire și în trecut au contribuit fiecare după puterile sale.

¹⁾ Dl Prof. V. Meruțiu: Harta etnografică a Transilvaniei.

Dl L. Someșan: Depresiunea Bradului; Structure orographique de la Transilvanie et son influence sur la vie populaire; Le peuplement de la Tisa.

Dl Radu Meruțiu: Ținutul Munților Igniș și Gutâi (Țara lui Vasile Lucaci).

R. Vuia: a ținut două comunicări la Congr. internațional de antrop. din Copenhaga: Obiceiuri agrare la Români și Cultură în teorie în Ardeal. A ținut și trei conferințe: două la Brașov: Arta populară. Satul sășesc în Ardeal, în limba germană. La Timișoara: Satul românesc.

Conduc de aceste inițiative, Dl Președinte O. Ghibu, a întocmit un proiect de reorganizare a Secției școlare, adaptând programul ei de activitate nouilor postulate ale zilelor noastre.

Fiind invitat de Despărțământul Blaj și de Asociația Corpului Didactic ca să țină o conferință, a folosit acest prilej și a convocat pe toți învățătorii, profesorii secundari și cei dela Academia teologică din Blaj la o consfătuire, pentru a le expune noul program de activitate a Secției școlare.

Conferința a avut loc în ziua de 13 Ian. 1939. La ea a participat și venerabilul fost director al școlii normale din Blaj, dl Ioan F. Negruțiu, care a fost și președintele Secției școlare.

În fața unei asistențe numeroase, Dl Profesor O. Ghibu, a arătat nevoia reorganizării Secției școlare a „Astrei”, ca o *Secție a Educației Naționale* în cadrul căreia să activeze membrii corpului didactic, uniți într'un mănunchiu puternic.

Pentru a putea atinge acest scop, se impune modificarea regulamentului de funcționare a Secției școlare.

În fața auditorului Dl Prof. O. Ghibu, a schițat următorul program de activitate :

1. Studiarea vechilor tradiții educative românești și fixarea specificului fiecărei vetre pedagogice vechi (Caransebeș, Făgăraș, Brașov, Sibiu, Arad, Oradea, Gherla, Năsăud, Sighet, Rășinari, Săliște, Săcele, etc.);

2. Invierea amintirii marilor dascăli din trecut, care au creat sufletul românesc din epoca renașterii noastre naționale ;

3. Studiarea specificului pedagogic românesc, prin anchete, făcute la țară (plebescit cu țărani privitor la idealul educației, așa cum îl concep ei, la mijloacele necesare pentru realizarea acestuia, prin chestionare la care să răspundă însuși țărani);

4. Fixarea psihologiei poporului român din Ardeal, pe unități teritoriale restrânse ;

5. Fixarea unei etici românești, așa cum rezultă ea din mentalitatea specifică a poporului român și din nevoile lui (etică religioasă, filosofică și politică românească) ;

6. Stabilirea necesităților de ordin educativ în legătură cu situația fiecărei regiuni restrânse ;

7. Introducerea specificului educativ românesc în familie, în școală, în biserică, în armată și în politica de Stat ;

8. Reforma organică a învățământului de toate gradele printr'o lege unitară, străbătută de ideia educației națiunii;

9. Pregătirea membrilor corpului didactic în vederea împlinirii misiunii lor, de educatori ai națiunii (prin conferințe, discuții, studii, publicații, congrese, etc.);

10. Inițierea școlilor de experiență în sensul educației națiunii;

11. Concentrarea tuturor învățătorilor și profesorilor de ambe sexe dela școlile, de toate gradele și categoriile din Transilvania, în vederea realizării programului schițat în cele precedente.

După expunerea acestui program s'a născut o discuție înflăcărată, conchizând fiecare vorbitor la nevoia urgentă de a se realiza acest program.

Dl Profesor O. Ghibu, a ținut și o conferință pentru marele public, vorbind despre: „Astra“, un vechiu focar de educație națională.

În conferința aceasta s'a cercetat trecutul glorios al „Astrei“ și s'a dat soluții pentru continuarea activității ei în prezent și viitor.

Din conferința documentată a D-lui Profesor O. Ghibu, reținem următoarele constatări:

Pentru neamul românesc „Astra“ a fost o binecuvântare. Această instituție a ajutat la păstrarea specificului românesc și la întărirea solidarității naționale.

Dela înființarea ei „Astra“, a devenit o cetate a solidarității naționale și un focar de educație națională,

Dacă în trecut „Astra“ a fost cel mai perfect instrument de încheșare și înobilare sufletească națională, în viitor ea va avea de îndeplinit un rol tot atât de însemnat, căci activitatea ei se va putea bizui pe o experiență atât de bogată.

Această nouă epocă trebuie să înceapă prin reorganizarea Secțiilor literare-științifice.

Conferința aceasta a fost publicată în întregime în revista *Satul și Școala* și în broșură separată.

Socotesc această expunere asupra trecutului și scopurilor „Astrei“ ca un lucru atât de temeinic încât oricare intelectual ardelean trebuie să-l cunoască.

Un alt prilej folosit de Președintele Secției școlare pentru răspândirea ideilor „Astrei“ și în deosebi pentru câștigarea cor-

pului didactic pentru noul program al Secției școlare a fost conferința ținută în Sibiu, la 27 Ian. 1939.

La această conferință Dl Profesor O. Ghibu, a vorbit despre : *Scoala din Ardeal dela Unire încoace* (1918—1938).

În expunerea făcută, a analizat fazele prin care a trecut învățământul primar, secundar și superior dela Unire încoace, greșelile făcute prin unificarea forțată și părăsirea tradițiilor bune ale învățământului românesc din Ardeal.

A mai arătat că membrii corpului didactic n'au putut fi închegați în mănunchiuri puternice ca să lupte pentru apărarea intereselor instituțiilor pe care le servesc și să-și poată impune punctul lor de vedere la organizarea școlii. Toată lupta de organizare s'a purtat mai mult în jurul salarizării.

În schimb minoritarii și-au înmulțit instituțiile lor și s'au închegat în organisme mult mai puternice.

Pe calea aceasta — spune Dl Profesor Ghibu — nu mai putem merge înainte. Cei 20 de ani de rătăcire ne impune o învățătură. Corpul didactic de toate gradele are nevoie de o închezare sufletească unitară, de solidaritate, nu pentru interesele lui, ci pentru ale națiunii. El trebuie să se uite acum pe sine, ca să poată realiza ceea ce este misiunea sa. El trebuie să revie la tradiția mare a școlii ardeleni.

În partea II-a a conferinței Dl Profesor Ghibu, a vorbit despre realizările „Astrei” în trecut, pe terenul școlar și al organizării sufletești a corpului didactic înainte de războiu, — și a militat pentru crearea unei noi spiritualități în cadrele „Astrei”.

Și de data aceasta, cei prezenți, în frunte cu Dl Dr. D. Stăniloie, rectorul academiei teologice din Sibiu, și-au dat adeziunea pentru ideile împărtășite de Dl Prof. Ghibu, președintele Secției școlare, angajându-se să lucreze ca și corpul didactic din Blaj, pentru împlinirea dezideratelor Secției școlare.

Secția școlară ca urmare a hotăririlor de mai sus, a înaintat Comitetului central un raport prin care a cerut : a) Să se convoace o adunare generală extra-ordinară a „Astrei” la Cluj, pentru a lua în desbatere noile obligații, care decurg pentru „Astra”, din îndeplinirea programului Serviciului Social ;

b) De a discuta reorganizarea Secției pe baze noi.

Secția școlară n'a primit încă nici un răspuns dela Comitetul central al „Astrei”.

Exprimăm cu toată convingerea părerea că este nevoie de o reorganizare a Secțiilor literare și științifice ale „Astrei”, grupând în sânul lor, după bresle, pe toți intelectualii Ardealului și punându-i la lucru în vederea stabilirii și executării unui program care să corespundă și specificului tradițional al „Astrei” și noului Serviciu Social.

Prin această reorganizare a Secțiilor literare am putea îndeplini în Ardeal și postulatele Institutului de Cercetări Sociale.

Pentru a ajunge acest scop, se cere să părăsim calea formalismului birocratic, să deschidem larg porțile pentru toți, care pot contribui prin mintea și sufletul lor, la sporul de energie intelectuală al neamului nostru.

6. Secțiunea Științelor naturale. Membrii Secției Științelor naturale au activat intens în cursul acestui an pe teren cultural și social, fie prin conferințe, fie prin opere organizatorii.

Conferințele ținute de membrii în cadrul „Astrei” sunt:

Dl președinte al Secției, Prof. V. Stanciu a organizat la Sibiu, în cadrul Despărțământului „Astrei”, un ciclu de conferințe despre „Progresul Ardealului în cei 20 ani din urmă”, ținând o conferință despre „Războaiele pentru materii prime și bogățiile minerale ale Ardealului”.

Dl Prof. Al. Borza a ținut la Alba-Iulia o conferință cu titlul: „O excursie prin Corsica” și alta la Sibiu, despre „Progresele făcute în Ardeal dela Unire în privința protecției naturii”.

Dl Prof. P. Sergescu a ținut o conferință la Sibiu despre: „Progresele științelor în Ardeal”.

Dl Prof. V. Bologa a vorbit la Cercul cultural „Gh. Lazar” al „Astrei” Cluj despre „O călătorie în Jugoslavia”, iar la Sibiu despre „Evoluția medicinei în cei 20 de ani dela Unire”.

Dl Prof. I. Safta a ținut o conferință festivă la Adunarea Generală dela Abrud, cu titlul: „Problema economică a Munților Apuseni”.

Dl Prof. N. Săulescu, actual secretar general la Min. Agriculturii împreună cu Dl Prof. I. Safta, desfășoară o vie activitate pentru organizarea și înzestrarea „Stațiunii Agricole experimentale a Munților Apuseni” la Roșia, instituție creată la stăruințele „Astrei”. Grație D-lui Săulescu, problema transformării școalelor inferioare de agricultură în școli țărănești este pe drumul cel bun,

după ce experiența făcută în acest sens cu Școala dela Șimleul Silvaniei s'a dovedit salutară.

Accentuăm în acest loc, că membrii Secției au activat în spiritul „Astrei” și în diverse cadre. Ținem să subliniem mai ales opera de popularizare a președintelui V. Stanciu la ciclul „Cartea vieții” (Minunate sunt lucrurile Tale, Doamne) și a membrilor Al. Borza, E. Pop și V. Butură la „Notițe dela Grădina botanică din Cluj”.

Situația casei a rămas neschimbată de anul trecut, nehel-tuindu-se nimic în cursul acestui an. (V. libelul Nr. 10.715 al Băncii Albina, Cluj).

7. Secțiunea istorică a „Astrei” și-a continuat în cursul anului 1938—1939 activitatea potrivit programului său din trecut, căutând să întrețină cât mai viu interesul pentru problemele istorice ardelenne între membri săi și alți oameni de specialitate, prin ținerea de ședințe cu comunicări științifice și prin colaborări la publicațiile de specialitate de sub egida „Astrei”.

Astfel, în cadrul ședințelor publice d-l Vicepreședinte *I. Lupaș* a făcut o comunicare despre „Un erou martir al Sașilor din Transilvania, Ștefan Ludwig Roth”; d-l *Ștefan Pascu*, a dat citire unei monografii asupra lui „Alexandru Bătrâneanu și rolul lui în Revoluția dela 1848”; iar d-l *I. Crăciun*, a comemorat pe Patriarhul Miron Cristea.

În cadrul conferințelor organizate de „Astra” la 1 Dec. 1938, d-l I. Moga, secretarul Secției, a vorbit la Sighișoara despre „Unirea dela 1 Decembrie 1918 și datoria generației tinere de azi”, iar d-l I. Crăciun a vorbit la Satu-Mare despre „Dreptatea românească la granița de Vest în lumina adevărului istoric și a cifrelor statistice”.

Ținem să subliniem activitatea d-lui Ministru S. Dragomir și a d-lui Conferențiar I. Crăciun, care prin redactarea publicației „Revue de Transylvanie” ce apare sub auspiciile „Astrei”, aduc neprețuite servicii țării noastre peste hotare.

Dintre colaboratorii din acest an ai lui „Revue de Transylvanie” semnalăm pe membrii Secțiunii noastre cu următoarele contribuțiuni:

1. D-l *S. Dragomir*, *Opinion anglaises sur le problème de la Transylvanie.*

2. D-l I. Crăciun, Le livre roumain au cours de siècles, Le La révolte de Bobâlna, Le marechal Alexandre Averesco, Le patriarche de la Roumanie Miron Cristea.

3. I. Moga, Les bases de l'unité roumaine; Les bergers „Mărgineni”; Seton Watson et les Roumains de Transylvanie.

4. Șt. Pascu, Les Roumains de Bihor; Les Roumains de Sălaj.

De asemenea numeroase recenzii, semnate de d-nii S. Dragomir, I. Crăciun, A. Decei și I. Moga.

Pentru viitoarele publicații ale „Astrei” Secțiunea noastră a recomandat spre tipărire Onoratului Comitet Central, monografia d-lui Ștefan Pascu, Alexandru Bătrâneanu și rolul lui în revoluția dela 1848.

De încheiere Secțiunea noastră cu mâhnire aduce la cunoștință moartea membrilor săi Iulian Marțian, Ioan Boroș și Dr. Alexandru Ciplea.

8. Secția artistică. Activitatea prof. C. Petranu, în cadrele „Astrei” 1939, Secția artelor.

1. *Conferință publică* la „Astra” din Sibiu, la 22 Ianuarie: „Progresele realizate în ultimii 20 ani în domeniul artei și a istoriei artei în Ardeal”.

2. *Studii:* a) „Nouvelles Discussions sur l'architecture de bois de la Transylvanie” în „Revue de Transylvanie” IV. 3—4, 1939.

b) „Epilogue d'une discussion avec M. B. Bartók sur la musique roumaine”. „Revue de Transylvanie” 1939, V. 1.

c) „Influence de l'art populaire des Roumains” în „Revue de Transylvanie” 1939. V. 1.

d) Recensie: „Schürer-Wiese: Deutsche Kunst in der Zips” în „Revue de la Transylvanie” 1939. IV. 3—4.

3. Membrii secției D-l preș. Tiberiu Brediceanu și Sabin Drăgoi au continuat o rodnică activitate în domeniul muzicii românești în cadrele instituțiilor ce le-au stat la îndemână. D-l S. Drăgoi a terminat opera *Kyr Janulea*, ce intră în programul adunării generale ce se va ține anul curent la Cluj.

Activitatea despărțămintelor

Două au fost evenimentele care au avut repercusiuni asupra muncii pe teren, din acest an, a unităților noastre: 1. Legea Serviciului Social și 2. Incordarea situației internaționale. Întâiul, prin marea cinste ce s'a făcut „Astrei” de a pune în aplicare, în ținuturile de dincoace de Carpați, o reformă atât de hotărîtoare pentru viața satelor, a fost o recunoaștere, venită din Înalț loc, a rostului și meritelor celei mai vechi societăți românești pentru cultura mulțimilor. Ea ne-a crescut încrederea în puterile proprii și nădejdlile în viitor. Al doilea a stânjenit, mai ales în regiunea de frontieră (fără să întrerupă) activitatea cercurilor culturale și contactul cu ele a conducerii despărțămintelor.

Cu toate acestea, roada este tot atât de îmbelșugată decât în anii precedenți, la unele capitole ne putem chiar prezenta cu un plus de realizări. Nu vom înșira în acest raport munca săvârșită de organizațiile noastre, în cadrele Serviciului Social, întrucât ea s'a limitat mai mult la organizare și la lămurirea legii.

Organizare și propagandă.

Am continuat și în acest an să păstrăm un contact viu și neîntrerupt cu despărțămintele, fiind siguri că el nu poate decât folosi instituției noastre, prin generalizarea inițiativelor locale fericite și prin așezarea unităților noastre pe o linie de program unitară. Acest contact s'a făcut fie prin scris, fie prin graiul viu, în conveniri, conferințe sau vizite la fața locului. Revista *Transilvania* a continuat să ducă, pe întreagă întinderea „Astrei”, îndrumările și cronicile ei. S'a dat, în paginile acestei publicații, un loc mai întins problemelor de biopolitică și eugenie, a căror importanță este subliniată astăzi de toate națiunile culte. Am adresat câteva circulare, privitoare la problemele mai urgente și mai esențiale. Secretarul nostru propagandist, dl *Prof. Ion Breazu*, a vizitat despărțămintele, asistând la festivitățile organizate de ele, rostind conferințe, dând îndrumări și încurajări pentru munca pe teren, adeseori extrem de anevoioasă, din pricina lipsei de mijloace

și de oameni. Contactul acesta personal a fost avantajat de necesitatea punerii în aplicare a legii Serviciului Social, care ne-a prilejuit câteva conferințe cu președinții organizațiilor noastre, fie la Sibiu sau la Cluj, fie în capitalele ținuturilor. Numai această atentă și susținută operă de îndrumare poate explica realizările numeroase din acest an. Tot ei îi datorăm reorganizarea și înmulțirea despărțămintelor de plasă și a cercurilor culturale. Amintim, în această ordine de idei, munca săvârșită de despărțămintele centrale din *Alba, Arad, Bihor, Cluj, Făgăraș, Deva, Mureș, Bistrița, Blaj, Satu-Mare, Someș, Treiscaune* și, cu un elogiu deosebit, *Regionala Banatului*, cu toate despărțămintele ei.

Activitatea pe regiuni.

Această operă de îndrumare, săvârșită de organele centrale, am căutat să o armonizăm cu nevoile și aptitudinile diferitelor regiuni. Principiul localist, care face parte din tradiția „Astrii”, și pe care am căutat în ultimul timp să-l valorificăm cu și mai multă conștiință și rigoare, își dă roadele lui imbelșugate. Chiar dacă — din motive nedependente de noi — unele din programele noastre pe regiuni n'au putut fi puse în aplicare în aceeași măsură ca în alți ani, problemele ne-au stat mereu la inimă, studiul lor a continuat cu asiduitate și nu așteptăm decât momentul potrivit pentru a le realiza cu toată energia, concentrând asupra lor nu numai atențiunea organizațiilor noastre, ci a tuturor organelor de stat și a instituțiilor românești.

Regionala Banatului.

Vorbind de activitatea pe regiuni, se cuvine să așezăm în frunte, în acest an, „Astra bănățeană”. Cu toate că numele instituției noastre n'a fost necunoscut în acest ținut, niciodată el n'a fost prețuit ca acum. Sub conducerea harnică și cuminte a d-lui Insp. Gen. *Sabin Evuțianu*, președintele ei și sub ocrotirea de părinte înțelept și iubitor a Exc. Sale d-lui Rezident Regal *Dr. Al. Marta*, „Astra” noastră se impune, în Banat, în fruntea tuturor inițiativelor culturale și naționale. Un număr întreg al revistei *Luceafărul* (Nr. pe Iunie a. c.) cuprinde recolta acestui an bogat. El a fost prezentat adunării generale a regionalei, care s'a ținut în *Lugoj*, centrul cel mai reprezentativ al Banatului. Asemenea celei care a avut loc acum un an la Oravița, adunarea

dela Lugoj a luat proporțiile unei mărețe și impunătoare sărbători naționale a regiunii. Ceea ce i-a dat acest caracter a fost punerea în evidență, prin expoziții, cortegii etnografice, festivaluri de cântece și dansuri a valorilor noastre etnice. Dl *Dr. A. Peteanu*, președintele despărțământului Lugoj, merită toate elogiile pentru osteneala și priceperea cu care a dus la capăt greua însărcinare a organizării acestei adunări. D-sa ne-a dat prilejul să constatăm cum, datorită „Astrei”, Banatul își recâștigă dragostea pentru haina și jocul românesc, (cea pentru cântec a avut-o totdeauna) amenințate să dispară, din pricina valului de urbanizare, mai puternic în această regiune bogată, decât oriunde pe pământul românesc.

Opera de organizare, începută de Regională în anul trecut, a continuat cu și mai mult avânt. Aproape nu este plasă care să nu-și aibă acum despărțământul ei și sat în care să nu fi luat ființă un cerc cultural. S'au distins în această privință despărțământele *Lugoj*, *Oravița* și *Timișoara*. Numărul școalelor țărănești a fost crescut în acest an la 10, dintre care numai despărțământul *Ciacova*, condus de dl prof. *I. Călțun*, ne-a dat șase. O dare de seamă mai amănunțită asupra lor se poate citi în capitolul școalelor țărănești. Un mare număr de conferințe au fost rostite la sate. Acolo unde „Astra” are organizații mai vechi, cu o muncă neîntreruptă — ca în desp. *Oravița*, condus de dl prof. *I. Rusmir* — cercurile culturale s'au remarcat printr'o viață activitate proprie. Unul din aceste cercuri — cel din Broșteni — a dăruit o bibliotecă Românilor din Voivodină (Jugoslavia) — fapt pe lângă care nu putem trece fără a-l sublinia. El merită să fie urmat într'o formă s'au alta și de alte organizații ale „Astrei bănățene”. Avem și dincolo de această frontieră sud-vestică o „Astră”, care alături de biserică și școală, luptă pentru păstrarea patrimoniului etnic a fraților din Jugoslavia. Intre cele două „Astre” ar trebui să fie o colaborare cât mai vie și mai rodnică. Și atâta timp cât această colaborare nu are de scop decât luminarea satelor pe linia specificului nostru național, nimeni nu are dreptul să i se împotrivescă.

„Astra bănățeană” n'a fost preocupată însă numai de organizarea și dinamizarea vieții satelor, ci și de îndrumarea, în spirit românesc, a vieții orașelor. Datorită ei, centrele urbane bănățene au astăzi spectacole de teatru și operă, concerte și festivaluri

continue, menținute la un înalt nivel artistic. În Timișoara s'au dat în anul trecut 71, iar în Ținut 40 de astfel de spectacole, frecventate de 12.583 de spectatori. Sub oblăduirea „Astrei” apare cotidianul *Dacia*, foaia săptămânală *Luminătorul*, revista *Luceafărul* și o bibliotecă a scriitorilor bănățeni, din care au ieșit în acest an cinci numere.

In Regiunea secuizată.

După cinci ani de pregătire, organizare, propagandă și realizări s'a creat aici o tradiție a „Astrei”, pe care despărțămintele active în anii precedenți se nizuiesc să o respecte cu sfințenie, contaminând și organizațiile, mai puțin active, din lipsă de oameni. Ținta comună este acum deplin lămurită; toată lumea este convinsă despre necesitatea luptei pentru atingerea ei. Doar mijloacele și oamenii nu sunt totdeauna la înălțimea chemării. Vom aminti câteva din realizările mai importante.

Despărțământul *Ciuc*, care a pierdut în anul trecut pe inimosul lui președinte P. Pașnicu, și-a ales, în persoana d-lui *Spiru Tudor*, un conducător tot atât de energic și de activ. Acest desp. ne-a dat în acest an 9 școli țărănești locale și 11 cursuri de limba română pentru Românii secuizați. Toate manifestațiile culturale din capitala județului se fac de cătră „Astra”, care dispune aici de o seamă de instituții, admirabil gospodărite. În același județ s'a remarcat și în acest an, despărțământul de plasă *Gheorgheni*, condus de dl *Teodor Chindea*, care a organizat 6 școli țărănești locale. Despărțământul central *Mureș*, condus de dl *Dr. I. Bozdog*, ne-a dat două școli țărănești cu internat, admirabil organizate, un curs de perfecționare profesională pentru meseriașii români, numeroase conferințe în comunele secuizate. A împărțit ajutoare copiilor săraci (cărți și rechizite școlare), a subvenționat și încurajat confecționarea de costume naționale în mai multe comune. Despărțământul *Odorheiu* ne-a dat și el o școală țărănească; cel din *Ocland*, condus de Românul jertfitor și neînfricat *Dr. M. Cionca*, ne-a dat 4 școale țărănești cu internat, a organizat cursuri de limba română în mai multe comune, a distribuit costume românești, a dezvoltat o frumoasă activitate națională prin „Șoimii Carpaților”. Un activ, inimos și întreprinzător președinte și-a găsit desp. central *Treiscaune*, în persoana d-lui *Eugen Sibianu*. D-sa ne-a dat în acest an șase școale țărănești

locale și numeroase conferințe la sate. Menționăm din același județ desp. de plasă *Ozun*, condus de Pr. *I. Folea*, care a organizat o școală țărănească pentru femeile din mai multe comune, în lecțiunile căreia s'a dat o deosebită atențiune costumelor și cusăturilor naționale.

Pe frontiera de Vest.

Din cauza situației internaționale turburi activitatea noastră a trebuit să se mulțumească cu completarea și studiul prețiosului material, privitor la situația românismului din această regiune, precum și cu activitatea unora din despărțămintele mai bine organizate. Astfel despărțământul central *Bihor*, condus de domnul *Dr. Teodor Popa*, ne-a dat trei școale țărănești, a organizat despărțămintele de plasă și cercurile culturale, prilej potrivit pentru o bună propagandă națională; despărțământul de plasă *Salonta*, condus de Pr. *Lărgeanu*, a organizat o școală țărănească pentru femeile coloniste și a păstrat un viu contact cu satele; desp. de plasă *Tinca*, condus o parte a anului de vechiul și devotatul *Astrist A. P. Bănuțiu*, ne-a dat o bună școală țărănească. Despărțământul *Arad*, condus de dl *Dr. I. Marșieu*, ne-a dat 4 școale țărănești locale și o școală pentru meseriași și a dezvoltat o frumoasă operă de organizare. Despărțământul *Satu-Mare*, condus de dl *Dr. Eugen Seleș*, și-a reorganizat despărțămintele de plasă și cercurile culturale; organizația „Șoimii Carpaților”, condusă de dl *Ing. Zeno Spârchez*, dinamizează satele, trezindu-le conștiința națională. În despărțământul *Sălaj*, condus de dl *Leontin Ghergariu*, a lucrat Școala superioară țărănească dela Șimleul-Silvaniei. În fine, la extremitatea nord-vestică a frontierei, desp. *Marumureș* se menține datorită conducerii d-lui *Dr. V. Ilea*, între cele mai bune organizații ale „Astrei”, cu toate greutățile pe care a trebuit să le învingă în acest an. D-sa ne-a dat 8 școale țărănești locale, mai multe cooperative, numeroase conferințe la sate.

În Munții Apuseni.

Adunarea generală ținută la Abrud, în toamna trecută, a avut darul să dea strălucire numelui „Astrei”, în această regiune. Festivitățile organizate cu ocazia ei, conferințele rostite au pus în adevărata ei lumină problema Moșilor. Studiul ei, început atunci, continuă cu asiduitate. În vederea adâncirii lui și a alcătuirii unui

program de realizări imediate s'a ținut la Cluj, în toamnă, o conferință, sub președinția d-lui *Dr. Iuliu Moldovan*, cu participarea președinților de desp. și a delegaților lor, precum și a unui mare număr de specialiști. Lipsa de mijloace și de oameni, dificultățile speciale regiunii, vor încetini mult munca noastră. Nu suntem însă descurajați. Nu va trece mult timp până când, atât localnicii cât și întreaga opinie publică românească se vor convinge că „Astra” oferă cel mai bun teren și cele mai firești soluții pentru rezolvarea dureroasei probleme a Moșilor. Avem satisfacția de a însemna pe răbojul acestui an cel dintâi gest, venit dintr'un înalt loc. Este solitudinea cu care a ascultat propunerile noastre cu ocazia vizitei pe care a făcut-o în iarnă la Cluj, dl Prof *N. Cornățeanu*, Ministrul Agriculturii, însoțit de dl secretar general Prof. *N. Săulescu*, devotat Astrist și bun cunoscător al problemei. Rezultatul acestei vizite a fost subvenția de *un milion Lei*, acordată de Minister „Astrei” pentru subvenționarea acțiunii economice din Munții Apuseni. Cea mai mare parte din această sumă a fost distribuită cooperativelor din regiune, conduse de dl *Ioan Popa*, Prefectul Șoimilor. Organizația Șoimii Carpaților își continuă de altfel opera, cu aceeași stăruință. Am avut și o bună școală țărănească pentru bărbați, organizată de desp. de plasă die *Zlatna*, condus de Pr. *I. Fodorean*.

Port, dans și cântec românesc.

Acțiunea pentru conservarea, refacerea și punerea în valoare a acestei treimi a patrimoniului nostru etnic a fost dusă în anul acesta cu o energie crescută. Rezultatele se înșiră și ele, mult mai numeroase și mai impresionante. Cuvântul de ordine al „Astrei”: *Intoarceți-vă la portul, cântecul și dansul autentic al locului, feriți-vă de amestecul barbar și artificial de motive!* — este înțeles astăzi de toți. Mari merite în această luptă și-a câștigat organizația „Șoimii Carpaților”. Aproape toate unitățile ei au coruri (din care numeroase mixte) și echipe de jocuri naționale. Șoimiadele, prin marele număr de participanți, prin manifestațiile de ansamblu, au făcut cea mai bună operă de propagandă în acest domeniu. Munca sistematică și stăruitoare a Șoimilor a fost apreciată cum se cuvine la concursul pe țară, organizat la București, în zilele de 6—7 Iunie, unde corul din Sâncraiu a luat premiul I pe țară la corurile mixte sătești, iar echipa din Feleac

premiul I la dansuri. Șoimii din alte regiuni au obținut diferite alte mențiuni. Rezultate bune pentru răspândirea portului, mai ales în Regiunea secuizată, au fost atinse prin școalele țărănești. Subliniem și de astă dată frumosul exemplu dat de despărțământul *Brașov*, prin balul în costum național din seara zilei de 24 Ianuarie. În muzică s'au făcut progrese, în afară de Șoimi, acolo unde avem conservatoare (ca la *Brașov* și *Sighet*), sau unde s'au organizat cursuri pentru conducătorii de coruri sătești și concursuri regionale. Menționăm, în această ordine de idei, progresele făcute de despărțămintele *Bihor*, *Mureș*, *Maramureș*, *Regionala Banatului*. O adevărată surpriză ne-au adus în acest an jocurile naționale. E atâta varietate, atâta bogăție, tinerețe și frumusețe în ele, încât se cuvine să nu lipsească dela nici una din serbările organizate de Asociațiune. Iată de ce ne-am bucurat mult când am văzut în rapoartele noastre un mare număr de echipe de jocuri. Menționăm despărțămintele *Alba*, *Bihor*, *Cluj*, *Huedin*, *Gârbou*, *Mureș*, *Reghin*, *Sebiș*. Dar portul, dansul și cântecul sunt o treime nedespărțită. Cât de mult sunt legate ne-a dovedit-o despărțământul *Făgăraș*, condus de un om de vocație și de mare pricepere ca dl *Valer Literat*. La concursul festiv de coruri și jocuri naționale, organizat de d-sa la 24 Ianuarie, au participat individual și în ansamblu, 9 sate, toate îmbrăcate în cele mai autentice costume ale locului. Țara Oltului a strălucit în această zi în toată splendoarea ei românească.

„Astra” la orașe.

Dacă satul a rămas în fruntea programului nostru, n'am uitat nici orașul. Am amintit adeseori, în rapoartele noastre, de problemele speciale pe care le prezintă vieța urbană de dincoace de Carpați. „Astra” luptă, cu mijloacele ei, pentru ca această vieță să fie innobilată de preocupări spirituale, pentru ca elementul românesc să nu-și falsifice caracterul etnic și, în fine, pentru ca cei de jos, al căror număr crește an de an, să se împărtășească din binefacerile culturii. Firește că aceste obiective caută să le atingă și alte instituții. Munca noastră are însă, datorită prestigiului Asociațiunii, un răsunset mai puternic și, uneori și un succes mai mare. Mai ales când e vorba de a organiza ceva în numele unității și a solidarității naționale, se apelează la numele nepătat al instituției noastre.

Mari speranțe, în privința activității orășenești, ne dă Regionala Banatului.

Recomandăm și de astădată activitatea pe cartiere, care permite un contact mai intim cu masele orășenești. Exemplele bune de urmat sunt, în această privință, *Clujul*, al cărui cerc cultural din cartierul „Grigorescu” a organizat și în acest an câteva conferințe și *Aradul*, unde lucrează generozitatea și entuziasmul *Drului Radu*.

Conferințe.

A devenit o tradiție, pentru un mare număr de orașe ardelenene, ca „Astra” să organizeze un ciclu de conferințe. Pentru multe din ele e singurul prilej de a smulge pe intelectualul român din inerția spirituală a orașului de provincie. Una din marile noastre dorinți este să dăm aceste conferințe la cât mai multe orașe și să le organizăm pe cicluri. Ne lipsesc însă mijloacele pentru acoperirea cheltuielilor de drum ale conferențiarilor. De aceea, atâta cât s'a făcut, se datorește spiritului întreprinzător al unora din despărțăminte și bunăvoinții unor conferențieri, cărora le exprimăm și aici cele mai vii mulțumiri pentru osteneala lor. Am avut, în acest an, conferințe organizate de despărțăminte, fie singure, fie în colaborare cu alte instituții sau asociații, la *Alba-Iulia, Arad, Beiuș, Blaj, Câmpia Turzii, Deva, Dumbrăveni, Lugoj, Mociu, Năsăud, Oradea, Reghin, Sighet, Sighișoara*. Se cuvine o mențiune specială desp. din *Deva*, condus de dl *Dr. E. Caba*, care și-a încadrat conferințele în festivaluri artistice.

Pentru meseriași, muncitori, servitoare.

Acest capitol s'a îmbogățit în acest an prin câteva realizări noi.

Despărțământul *Mureș*, condus de dl *Dr. I. Bozdog*, a continuat școala de perfecționare profesională a meseriașilor Români din Tg. Mureș. Ea a fost urmată, timp de 6 săptămâni, de 70 de meseriași (dulgheri, zidari și vopsitori).

Despărțământul *Bistrița*, condus de dl *I. Pavel*, a organizat, între 1 Febr. și 15 Martie, o școală pentru meseriași și comerțanții români din Bistrița. A fost urmată în mod regulat de 50 elevi.

Despărțământul de plasă *Pecica* (Arad), condus de dl *E. Imbuzeanu*, a organizat o școală pentru meseriași din localitate.

Cursurile au durat dela 20 Febr. la 2 Apr., fiind urmate zilnic de 26 elevi.

Despărțământul *Câmpia Turzii*, condus de dl Ing. *I. Floașiu*, a organizat două cursuri de menaj pentru soțiile muncitorilor și meseriașilor dela „*Industria Sârmei*”. Ele au fost urmate de 60 de femei. Acest desp. poartă de altfel multă grijă pentru educația, în spirit românesc, a muncitorilor dela întreprinderea amintită. Corul lui a câștigat premiul I pentru corurile rurale-muncitorești, la concursul ținut la București în 6—7 Iunie a. c.

Despărțământul *Jiu*, condus de Prot. *I. Duma*, a organizat la *Aninoasa*, cu concursul cercului cultural local, cursuri pentru muncitorii analfabeți. Au fost urmate, dela 1 Febr., la 15 Apr. a. c., de 120 muncitori.

Despărțământul *Sibiu*, condus de dl Insp. gen. *S. Țeposu*, a ținut 8 conferințe la „*Universitatea Populară*” a Reuniunii meseriașilor Români și alte 8 la Căminul cultural C. F. R. din localitate.

Desp. *Făgăraș*, condus de dl Prof. *V. Literat*, a organizat 12 conferințe pentru meseriașii români.

Desp. *Reghin*, condus de dl *Dr. Eug. Nicoară*, și-a continuat cursurile pentru servitoare, urmate în acest an de 46 fete.

Conferințele pentru muncitoare și servitoare ale Secțiunii feminine sunt amintite în altă parte.

Biblioteci.

Biblioteca noastră centrală a crescut și în acest an, datorită volumelor primite prin legea depozitului legal. O dare de seamă amănunțită asupra ei se poate ceti în altă parte a acestui număr.

Biblioteca din *Brașov* rămâne în fruntea bibliotecilor orașenești ale despărțămintelor, datorită admirabilei sale organizări și înzestrări. Numărul vol. ei a crescut cu peste 600 vol. Au fost citite, în anul trecut 6573 cărți de 4357 cititori.

Indată în urma ei se cuvine să așezăm biblioteca din *Miercurea-Ciuc*, cu ale sale 4262 vol., din care au circulat în acest an 529.*

Biblioteca din *Turda* dispune de 1400 vol. Ea este deschisă publicului odată pe săptămână.

Biblioteca din *Sighet* are 1200 volume.

Despărțământul *Oravița* a primit în dar dela primăria acestei localități biblioteca orășenească, împreună cu dulapurile ei. Ea va fi deschisă în curând publicului.

Bune biblioteci ale Cercurilor culturale au desp. *Alba, Arad, Brașov, Bistrița, Blaj, Ciuc, Sibiu, Ocland* și aproape toate desp. *Regionalei Bănățene*.

Muzee.

Și la acest capitol rămâne în frunte despărțământul *Brașov*, cu admirabilul lui muzeu regional, ale cărui piese au atins un total de 2582.

Muzeul desp. din *Făgăraș*, organizat de harnicul lui președinte prof. *Valer Literat*, dispune de aprox. 700 obiecte, în majoritate de interes etnografic. În anul acesta el a crescut cu 62 piese. El a primit în dar dela Reuniunea Ortodoxă a Femeilor Române 120 de piese. În anul acesta s'a terminat inventarierea obiectelor. Se speră ca în cursul anului următor Muzeul să poată fi înzestrat cu instalațiunile necesare, pentru a putea fi deschis publicului. Astfel, datorită stăruinții și priceperii președintelui său, *Țara Oltului* va dispune de unul din cele mai bune muzee regionale din țara noastră.

Despărțământul din *Oravița* speră să-și câștige și el un local potrivit pentru a-și deschide Muzeul.

Muzeul Unirii dela *Alba-Iulia*, a fuzionat cu Muzeul Arheologic din această localitate, trecând în bugetul Ținutului Mureș.

Comemorări; monumente.

Ziua de 1 Decembrie, a fost sărbătorită de toate despărțămintele noastre și de un mare număr de cercuri culturale. Prețutindeni s'a căutat să se dea acestei sărbători semnificația aniversării a două decenii dela Unirea Ardealului. Celelalte sărbători naționale au fost deasemenea cinstate de organizațiile noastre, prin conferințe, festivaluri, șoimiade. „Astra” știe, mai mult decât oricare altă instituție să dea acestor sărbători conținut, amploare și strălucire.

Afară de zilele mari, au fost comemorați eroii și iluștri dispăruți ai regiunii.

Unele comemorări au fost însoțite de desveliri de monumente, troițe sau plăci comemorative. La acest capitol se așează

în fruntea organizațiilor noastre și în acest an, despărțămintele *Sighișoara*, condus de dl *Horia Teculescu* și cel din *Reghin*, condus de dl *Dr. Eug. Nicoară*. Cel dintâi a desvelit la 1 Decembrie, la *Sighișoara*, bustul lui *Ilarie Chendi*, iar la Cinc, o placă comemorativă în amintirea lui *V. Braniște*; la 4 Dec. a desvelit o placă de marmoră la *Săcel*, în memoria lui *Gh. Lazăr*; iar la 18 Iunie, la *Sighișoara*, un splendid bust marelui *Eminescu*. Cel din *Reghin* a ridicat troițe în comunele: *Beica-de-Jos*, *Petelea*, *Pietriș*, *Gornești*, *Sângeorgiul-de-Mureș*, *Filipiș*, *Brâncovești*, *Maiorești*, *Ibănești-Sat*, *Dulcea*, *Ocița*, *Breaza*, *Pintic*, *Goreni*, *Urișiu-de-Jos*, *Chiherul-de-Sus*, *Reghin* și *Cozma*.

Despărțământul *Blaj*, a desvelit un monument al eroilor în comuna *Bucerdea-Grânoasă*.

Cu contribuția desp. *Huedin* s'a ridicat, lângă râul *Căpușului*, o placă comemorativă de piatră în amintirea lui *Gelu*.

Case Naționale.

Despărțământul *Cluj* a inaugurat în acest an Casele Naționale din *Mociu*, *Ruginoasa*, *Tic*, *Arghiș* și *Stoboru*. La ridicarea frumoasei case din *Mociu* și-a dat o importantă contribuție preș. lui, dl *Dr. Emil Mureșeanu*. Inaugurarea ei a luat proporțiile unei mari serbări a Câmpiei ardelen.

Despărțământul *Brașov* a luat originala inițiativă de a transforma toate crășmele comunale în case culturale.

Despărțământul *Huedin* a întemeiat casele dela *Poeni* și *Fildul-de-Mijloc*.

Despărțământul *Reghin* a continuat lucrările marelui case naționale din *Reghin* și a celor din comunele *Goreni*, *Ibănești-Pădure* și *Ibănești-Sat*.

Despărțământul *Sebiș* (jud. *Arad*) lucrează la casele naționale din *Bârsa* și *Moneasa*.

Desp. *Jiu* (*Hunedoara*) a întemeiat Casa Națională dela *Aninoasa*.

Desp. *Bistrița*, are în construcție casa din *Susenii-Bârgăului*.

Desp. *Ocland* (*Odorheiu*) a inaugurat Casa Națională dela *Jimboe*.

Desp. *Băsești* (jud. *Sălaj*) a inaugurat Casa Națională dela *Ulmeni*, care, prin donație, a trecut ia „*Astra*”, împreună cu biblioteca și muzeul ei.

Desp. *Carei* (Sălaj) a inaugurat Casa Națională dela *Resighea*.

Desp. *Ciacava* are în roș Casa Națională din *Tolvădia* și a început strângerea fondurilor pentru Casele din *Ghibad* și *Cebza*.

Șoimii Carpaților din *Satu-Mare* lucrează la terminarea Caselor Naționale din mai multe comune.

Izvoare de venit. Inițiative economice.

Despărțămintele *Brașov*, *Oravița*, *Miercurea-Ciuc*, *Sighet*, *Satu-Mare*, *Sibiu* au continuat exploatarea cinematografelelor concesionate lor, realizând frumoase venituri, care au fost transformate toate în bunuri culturale.

Despărțământul *Brașov* exploatează cu multă pricepere și cu mari succese tipografia, în a cărei posesiune a intrat în anii trecuți.

Un mare avânt a luat mișcarea cooperatistă din Munții Apuseni, datorită subvenției de 1 milion Lei, dată de dl Ministru al Agriculturii, prof. N. Cornățeanu.

Despărțământul *Sighet* și-a făcut de asemenea un însemnat punct în program din acțiunea cooperatistă. El dispune de 8 cooperative cu câte 75 de membri și un capital à 10.000 Lei.

Despărțământul acesta a continuat exploatarea Băilor *Coștiui*.

Despărțământul *Mediaș*, condus de întreprinzătorul lui președinte *C. Mușlea*, a organizat cooperativa de construcții „Căminul“, a intrat în posesiunea unui teren de tenis și a arendat o baie dela Primăria orașului.

În acest desp. activează cu mult succes organizațiile de ajutor mutual ale Cercului cultural din *Dârlos*, conduse de dl *I. Goșteanu*.

Publicații.

Revue de Transylvanie, *Gând Românesc* și *Buletinul eugenic și biopolitic* rămân în fruntea publicațiilor „Astrei“.

Am amintit în altă parte publicațiile editate de *Regionala Banatului*.

Desp. *Cluj* a scos un admirabil număr din revista „Șoimii Carpaților“.

Despărțămintele din *Reghin*, *Sighet* și *Sf. Gheorghe* și-au editat buletine proprii.

Despărțământul *Carei* a editat gazeta locală *Graiul Neamului*, iar cel din *Baia-Mare* a contribuit la scoaterea gazetei *Cronica*.

Despărțământul *Satu-Mare* a subvenționat două studii de interes local și revista *Afirmarea*, iar cel din *Arad* revista *Hotarul*.

„Astra“ la sate.

Dacă la orașe „Astra“ luptă cu numeroase dificultăți, la sate drumul ei este triumfal. Oricâte obstacole s'ar ivi — și anul acesta a avut destule — fiecare an de gestiune aduce un plus de realizări. Înălțurarea partidelor politice a ajutat în mod considerabil această creștere a puterilor „Astrei“. Rândurile noastre se îngroașă mereu cu luptătorii din fostele partide, care uitaseră generoasa și spornica muncă pentru solidaritate și înălțare prin cultură.

Progresul activității la sate a fost favorizat mult de opera de organizare a desp. și a cercurilor culturale, pe care am amintit-o în altă parte.

Firește că și în acest an aproape n'a existat despărțământ care să nu fi rostit conferințe, sau să nu fi dăruit o carte. A le înșira aici pe toate ne este imposibil. Tablouri sumare se găsesc în altă parte. Nu putem totuși să trecem cu vederea marea număr de descinderi la sate și de conferințe organizate de desp. *Alba, Bihor, Oravița, Ciuc, Cluj, Hunedoara, Mureș, Reghin, Sibiu, Satu-Mare, Timișoara și Treiscaune*.

Se remarcă creșterea interesului pentru teatrul sătesc. Despărțămintele *Cluj, Reghin* și *Regionala Banatului* s'au distins în această privință. Cercul cultural din *Șoșdea* (jud. *Timiș Torontal*) dispune de o trupă de diletanți cu care, din Oct. până în Mai, a dat reprezentații în 21 de comune.

Despărțământul *Brașov* ne-a dat un reușit concurs de copii, cu prilejul adunării generale care a avut loc la *Zărnești*. S'au prezentat 250 de copii dintre care 20 au primit premii în suma totală de Lei 5600.—.

Se cuvine însă și de astădată să consacram capitole speciale Școlilor țărănești și organizației „Șoimii Carpaților“, care formează și în acest an, mândria activității „Astrei“.

Școale și cursuri țărănești.

Școala superioară țărănească dela Șimleul-Silvaniei (Sălaj).
Se cade să o așezăm în fruntea școalelor țărănești organizate de instituția noastră. Eforturile pentru întemeierea ei, precum și convențiunea între „Astra” și Ministerul Agriculturii, pe baza căreia funcționează, au fost publicate în Nr. 1 al *Transilvaniei* din acest an. De aceea nu insistăm de astădată în mod amănunțit asupra lor. Ținem să repetăm aici întreaga noastră grațitudine d-lui Ministru Prof. *Ionescu-Sișești*, pentru înțelegerea pe care a avut-o pentru inițiativa noastră, acceptând imediata transformare a Școalei de Agricultură dela Șimleu în Școală țărănească a „Astrei”, precum și d-lui Prof. *N. Săulescu*, Secretar General al Ministerului Agriculturii și membru în Secțiunea social-economică a „Astrei”, care a militat cu mai multă pricepere și căldură pentru ca un vechiu gând al nostru să ia ființă, iar odată înfăptuit să fie cât mai rodnic și mai desăvârșit. Se cade apoi să încreștăm aici numele d-lui *Dr. I. Osian*, președintele despărț. Șimleu pentru osteneala ce și-a luat-o de a supraveghea mai de aproape mersul instituției, precum și numele d-lui *V. Pupăză*, revizor școlar al județului Sălaj, pentru ajutorul dat la recrutarea elevilor.

Din pricina unor dificultăți interne ale Școalei, dar mai ales a împrejurărilor de natură generală, foarte viu resimțite în această regiune de frontieră, instituția n'a putut funcționa în întâiul an de existență așa cum am fi dorit. Școala n'a avut decât două serii de elevi, în loc de trei, iar numărul elevilor n'a fost prea urcat.

Cursurile seriei I au început la 25 Oct. cu 25 elevi, recrutați cu ajutorul despărțămintelor de plasă, de pe întreg teritoriul județului. Ele au durat până la 18 Decembrie, predându-se în acest răstimp 284 de ore dintre care 103 din domeniul agriculturii, 102 de cultură generală, 70 de practică în fermă și 9 de igienă.

Cursurile seriei a II au început la 15 Ianuarie cu 29 elevi, recrutați în deosebi din regiunea deluroasă a județului — în vederea propagandei pomicole și viticole. Au participat și doi țărani din jud. Târnava-Mică și 1 din jud. Satu-Mare. Cursurile au durat fără întrerupere până la 15 Martie, predându-se în total 370 de ore, dintre care 138 din domeniul agriculturii, 74 de cul-

tură generală, 68 de educație națională, muzică și lectură, 75 de practică agricolă și 15 de igienă.

Corpul profesoral a fost format pe de o parte din profesorii școlii, iar pe de alta din profesori și conferențieri puși la dispoziție de despărțământul nostru din Șimleu (pentru disciplinele spirituale).

Învățământul a avut un caracter de educație integrală, cu precădere pentru îndeletnicirile agricole. Programă analitică a fost alcătuită de profesori în colaborare cu eforia școlară. În elaborarea ei s'a ținut seamă de pregătirea elevilor și de principiul regional.

De mare folos au fost excursiile și vizitele pe care le-au făcut elevii la gospodăriile din comunele apropiate, precum și la câteva ferme și fabrici.

În vederea unei cât mai largi propagande pentru școală, elevii au dat serbări în comunele din apropiere, iar la sfârșitul cursurilor au organizat, sub conducerea profesorilor, festivaluri, la care au participat reprezentanții instituțiilor mai de seamă din județ și un numeros public din Șimleu. Elevii ambelor serii au primit cu acest prilej premii în cărți, unelte agricole și semințe, puse la dispoziție de M. Sa Regele (25 de pluguri), Ministerul de Agricultură, Camera Agricolă a jud. Sălaj (unelte și cărți). „Astra” Centrală (cărți). Școala a fost întreținută din bugetul Ministerului de Agricultură și din ferma proprie. „Astra” Centrală a restituit cheltuielile de drum ale elevilor, a cumpărat un aparat de radio pentru școală și a plătit un onorar profesorilor, puși la dispoziție de către despărțământul Sălaj. Toate mulțumirile noastre Camerei de Agricultură sălăjene pentru subvenția acordată școlii și pentru ajutorul dat la premiile elevilor.

Între 4—8 Iunie a. c., profesorii școlii au vizitat acasă pe treizeci dintre elevii lor, vizită extrem de utilă nu numai pentru țărani, cărora li s'au putut da îndrumări practice pentru punerea în aplicare a învățăturilor primite, dar și pentru profesori, cari au cules informații foarte prețioase pentru adaptarea programei la realitățile județului.

Îată cum s'a scurs anul I al celei dintâi Școli superioare țărănești permanente de dincoace de Carpați. Avem credința că ea va deveni, în curs de câțiva ani, cea mai îndrăgită și cea mai utilă instituție a țărânimii sălăjene.

În județul *Alba* au fost organizate în acest an școale țărănești la :

Alba-Iulia. Școală cu internat, organizată de despărțământul central din această localitate, condus de dl *Eugen Hulea*, Insp. gen. școl. Cursurile au durat dela 10 la 26 Febr. și au fost urmate de 20 de țărani din satele apropiate. Lecțiunile s'au făcut după programa tip a „Astrei”. Le sfârșitul lor s'au împărțit premii în cărți.

Despărțământul central a mai organizat cursuri locale în comunele *Oarda-de-Jos*, *Ciugud*, *Galtiu*, *Mihalț* și *Galda-de-Jos*.

Școala țărănească din Zlatna.

S'au ținut câte 3—4 lecțiuni, de trei ori pe săptămână, în fiecare din aceste comune, cu participarea stăruitoare a țăranilor maturi. Cursurile au durat dela 20 Febr. la 14 Martie. Profesorii s'au deplasat, în cea mai mare parte, din *Alba-Iulia*. S'au împărțit și aici premii în cărți.

Pentru organizarea acestor școale, „Astra” Centrală a subvenționat desp. cu 10.000 Lei, iar Primăria orașului *Alba-Iulia* cu 6000 Lei.

Au colaborat la ele 45 de conferențieri, care au ținut un total de 159 lecțiuni.

Zlatna. Școală țărănească locală, organizată de despărțământul din această localitate, condus de pr. *I. Fodorean.* Director de studii a fost dl *Ioan Popa*, prefectul Șoimilor din Alba. Cursurile au durat dela 1 Ianuarie la 19 Februarie, în fiecare zi dela orele 19—23. Ele au fost urmate în mod regulat și cu multă însuflețire, de 99 de țărani din Zlatna, între 15—65 de ani. S'au ținut în total 115 lecțiuni, după programa tip a „Astrei”, adaptată cu multă pricepere la nevoile locale. Dl *Popa* a insistat asupra cooperăției, contribuind astfel la întărirea cooperativei „Astrei” din această localitate. Tot d-sa a ținut 39 de ore de conversație cu țărani asupra nevoilor locale. Profesori au fost intelectualii din Zlatna. Școala a avut marea cinste să fie vizitată de dl *Prof. N. Cornățeanu*, Ministrul Agriculturii, care a vorbit țăranilor despre metodele noi în agricultură, întreținându-se foarte prietenos cu ei.

În jud. *Arad* au fost organizate școli țărănești locale la :

Pecica. Școala țărănească pentru bărbați, organizată de despărțământul din această localitate, condus de dl primpretor *F. Imbuzeanu.* Cursurile au durat zilnic dela 20 Febr. la 2 Aprilie și au fost urmate de 94 țărani.

Pecica. Școală țărănească pentru femei, organizată de aceiași desp., cu aceeași durată și cu participarea a 29 țărance.

Semlac. Școală țărănească pentru bărbați, organizată de Cercul cultural din această localitate, între 26. II și 21. III.

Olari. Școală țărănească pentru bărbați, organizată de Cercul cultural din această localitate, între 2 Febr. și 21 Martie.

Din pricina evenimentelor externe școlile au trebuit să-și întrerupă cursurile înainte de epuizarea programei.

Nădlac. Școala țărănească locală, mixtă, organizată de despărțământul, de plasă din această localitate, condus de dl *C. V. Ursulescu.* Cursurile au durat în luna Martie. Ne lipsesc date mai amănunțite asupra ei.

În județul *Bihor* am avut Școalele țărănești dela :

Oradea. Școală țărănească cu internat pentru bărbați, organizată de despărțământul central, condus de dl *Dr. Teodor Popa.* Au participat la ea 35 de elevi, recrutați din mai multe comune ale județului. Cursurile au durat dela 16 Ian. la 12 Febr. Ele au fost ținute de intelectualii despărțământului. A fost urmată programa tip a „Astrei”. S'au ținut în total 100 de lecțiuni.

Băile Felix. Școală țărănească organizată de despărțământul central județean, pentru țărani din comunele apropiate. Au participat vreo 90 țărani, din 6 comune. Veneau la ora 2 p. m. și se întorceau acasă la orele 6. S'au ținut în total și aici, 60 de lecțiuni, după programa tip a „Astrei”. Profesorii se deplasau zilnic dela Oradea. Cursurile au durat dela 6—19 Martie.

Cefa. Școală țărănească pentru bărbați, organizată cu concursul Căminului cultural din această localitate. Cursurile au durat trei săptămâni.

În organizarea acestor școli, despărțământul a fost ajutat de Camera de Agricultură a jud. Bihor, care a dat o subvenție

Școala țărănească organizată de Desp. central județean din Oradea.

de 20.000 Lei. Cu aceeași sumă a contribuit „Astra” Centrală. La închiderea cursurilor, s'au organizat serbări. Elevii au primit premii în cărți și unelte agricole.

Salonta. Școală țărănească pentru femei, organizată de despărțământul de plasă din această localitate, condus de pr. *Liviu Lărgeanu*. Cursurile au început la 15 Ian. și s'au închis la 5 Martie, fiind cercetate de 38 eleve, recrutate dintre coloniste. Majoritatea lecțiilor au avut de obiect gospodăria practică. La încheierea cursurilor s'a împărțit elevelor, în cadrul unei festivități, premii în valoare de 5330 Lei, compuse din obiecte casnice de primă necesitate și semințe de zarzavat.

Tinca. Școală țărănească cu internat, organizată de despărțământul de plasă din această localitate, condus de dl *Dr. A. P. Bănuțiu*, care a fost și directorul priceput al școlaei. Cursurile au durat dela 9 la 20 Decemvrie, fiind urmate de 34 țărani între 19 și 38 ani, recrutați din mai multe comune ale plasei. S'au ținut în total 104 lecțiuni, după programul tip al „Astrei”, adaptat nevoilor locale. Au avut loc și ședințe cu proiecțiuni, în care s'a arătat elevilor gospodării, răsadnițe, animale de rasă din țară și străinătate. Elevii au vizitat apoi Camera de Agricultură din Oradea și institutele ei, precum și ferma Școlii Normale de Fete din această localitate. Cursurile s'au încheiat printr'un examen și un festival, la care s'au împărțit premii constând din mașini și unelte agricole, altoi și puieți, ouă pentru paseri de rasă, semințe și cărți. Școala a fost subvenționată de „Astra” Centrală, Camera de Agricultură a jud. Bihor, Primăriile comunei Tinca și a comunelor din care au fost recrutați elevii.

Despărțământul central *Caransebeș* ne-a dat la :

Caransebeș. Școală țărănească cu internat, pentru bărbați, organizată de despărțământul central, condus de dl *Dr. C. Corneanu*. Cursurile au fost urmate de 30 de țărani, recrutați din satele aparținătoare plășii. Ele au durat trei săptămâni, în cursul luni Februarie. S'a avut în vedere programul tip al „Astrei”. Elevii au fost găzduiți în internatul liceului „Traian Doda” și a Școlaei Normale „Ioan Popasu”. Deschiderea și închiderea cursurilor s'a făcut în cadre sărbătorești. S'au împărțit elevilor certificate de frecvență.

În județul *Caras* am avut școlaele locale din :

Berliște. Școală pentru țărani din această comună și din satele apropiate : Milcoveni, Rusova-Nouă, Rusova-Veche și Ciontea. Cursurile au fost urmate în mod regulat de 65—70 țărani. Ele au fost plănuite pentru un an, au trebuit să fie însă întrerupte din cauza concentrărilor.

Comorâște. Școală țărănească locală, urmată de 70—80 țărani. Și ea a trebuit să-și întrerupă cursurile din aceleași motive. Ambele școlae au fost organizate la inițiativa și cu largul concurs al despărțământului central din *Oravița*, condus de harnicul său președinte *Ilie Rusmir*.

În județul *Ciuc* au funcționat următoarele Școlae țărănești locale :

Sândominic, cu 337 elevi;
Tomești, cu 250 elevi;
Dănești, cu 125 elevi;
Plăeșii-de-Jos, cu 102 elevi;
Imper, cu 84 elevi;
Ciucsângheorghe, cu 79 elevi;
Armăseni, cu 70 elevi;
Sâncrăeni, cu 48 elevi;
Frumoasa, cu 30 elevi.

Toate aceste școli au durat câte trei săptămâni și au fost organizate de despărțământul central județean, prezidat de dl *Spiru Tudor*. S'au ținut la fiecare din ele câte 35 lecțiuni, de către intelectualii din Miercurea-Ciuc sau din localitățile respective. S'a urmat programul tip al „Astrei”. Școlile au fost subvenționate de „Astra” Centrală.

Voșlobeni, cu 38 elevi;
Mureș Izvor, cu 27 elevi;
Hodoșea, cu 42 elevi;
Tulgheș, cu 38 elevi;
Joseni, cu 50 elevi;
Ciumani, cu 52 elevi.

Școli de aceeași durată și caracter, organizate de despărțământul de plasă *Gheorgheni*, condus de dl *Teodor Chindea*.

Profesorii s'au deplasat, în cea mai mare parte din *Gheorgheni*. La serbarea dela închiderea cursurilor s'a distribuit elevilor pluguri și semințe cu preț redus, iar, în mod gratuit, altoi și cărți. S'au primit și aici subvenții dela „Astra” Centrală și dela Ministerul Educației Naționale.

Sânmartin, cu 87 elevi, de aceeași durată și caracter, organizată de despărțământul de plasă din această localitate, condus de dl *Silviu Bot*. S'au ținut în total 42 lecțiuni. „Astra” Centrală a acordat o subvenție de 3000 Lei.

În județul *Hunedoara*, au funcționat Școli țărănești la:

Sântandrei. Școală țărănească locală, organizată de despărțământul central, condus de dl *Dr. Emil Caba*. S'au ținut în total 36 de lecțiuni în 16 zile, după programul „Astrei”.

Geoagiu. Școală țărănească cu internat, organizată de despărțământul de plasă din această localitate, condus de domnul *Dr. I. Martin*. Cursurile au durat dela 14—16 Nov. și 10—20

Ianuarie și au fost urmate de 118 elevi, între 18—40 ani, recrutați din satele plășii. Ei au fost găzduiți la Școala de Agricultură din Geoagiu, care a contribuit de altfel în largă măsură la organizarea și întreținerea școalei. S'a urmat programul tip al „Astrei”. Cu ocazia închiderii cursurilor s'a distribuit elevilor 4 pluguri, dăruite de M. S. Regele și pomi, dăruți de Camera de Agricultură din Deva. „Astra” Centrală a acordat școalei o subvenție de 5000 Lei.

Dobra. Școală de croitorie pentru fete, organizată de despărțământul local, condus de protop. *Iosif Morariu*. S'au predat de două ori pe săptămână, dela 2 Febr. la 25 Martie, croitoria pentru uzul casei. Școala a fost condusă de D-șoara prof.-maestră *Elena Comșa*.

Livezeni. Școală țărănească locală cu două secții: una pentru bărbați și alta pentru femei, separat. Cursurile au durat dela 15 Ianuarie la 13 Martie, după programul tip al „Astrei”, fiind urmate regulat de 53 bărbați și 67 femei. Conducerea școalelor au avut-o sotii *Simion* și *Aurelia Suciu*. Profesorii s'au deplasat, în parte, dela *Petroșeni*.

Iscroni. Școală țărănească locală. Cursurile au durat dela 5 la 12 Febr. în fiecare zi. A fost urmată de 60 de bărbați.

Ambele școale au fost organizate de despărțământul de plasă Jiu din *Petroșeni*, condus de Pr. Prot. *I. Duma*.

În județul *Maramureș* au fost organizate școale țărănești la:

Desești. Școală țărănească locală pentru bărbați, organizată de Cercul cultural, în colaborare cu Serviciul Agricol județean și Școala de Horticultură din *Băcicoi*. A fost urmată de 30 elevi între 25 - 40 ani, timp de 5 luni. Cursurile s'au ținut de câte 5 ori pe săptămână după programul „Astrei”.

Săpânța. Școală locală pentru bărbați, organizată de Cercul cultural cu concursul despărțământului central și al Serviciului Agricol județean. Cursurile au durat 3 luni, de 4 ori pe săptămână, după programul „Astrei”. A fost urmată de 30 elevi între 25—40 ani.

Ieud. Școală pentru bărbați, locală, organizată de Cercul cultural cu concursul Serviciului Agricol județean. A durat 3 luni de 3 ori pe săptămână, fiind urmată de 60 elevi între 25—40 ani.

Vad. Școală țărănească locală organizată de Cercul cultural local cu concursul despărțământului central și al Serviciului

Agricol județean. A durat 4 luni de 3 ori pe săptămână, fiind urmată de 30 țărani, între 25—40 ani.

Vișeu de sus. Școală locală pentru bărbați, organizată de Cercul cultural, cu concursul desp. central și a Serv. Agr. județean. Cursurile au durat 3 luni, de trei ori pe săptămână, fiind urmate de 50 țărani, între 25—40 ani.

Vișeu de sus. Școală locală pentru femei, organizată de Cercul cultural cu concursul despărțământului central și al Serviciului Agricol județean. Cursurile au durat 3 luni, de trei ori pe săptămână și au fost urmate de 40 eleve între 18—40 ani. S'a respectat programul tip al „Astrei”.

Sighet. Școală țărănească locală pentru bărbați, organizată de despărțământul central cu concursul Serviciului Agricol județean. Cursurile au durat 3 luni, de trei ori pe săptămână. Au fost urmate de 50 elevi între 25—40 ani. S'a avut în vedere programul tip al „Astrei”.

Sighet. Școală locală pentru femei, organizată de despărțământul central cu concursul Serviciului Agricol județean. Cursurile au durat 3 luni de 4 ori pe săptămână, fiind urmate de 40 eleve. S'a avut în vedere programul tip al „Astrei”.

Toate aceste școli au fost urmărite de aproape de dl *Dr. V. Ilea*, președintele despărțământului central.

Cursurile au început în cadre sărbătorești, n'au putut fi însă încheiate din pricina concentrărilor.

Elevilor li s'a dat rechizite de scris și material pentru combaterea bolilor la oameni și pomi.

Școlile au fost subvenționate de Comitetul central al „Astrei”.

În județul *Mureș* am avut școlile țărănești dela :

Târgu-Mureș. Școală cu internat, pentru bărbați, organizată de despărțământul central, condus de dl *Dr. I. Bozdog*. A fost urmată de 25 țărani, între 21—27 ani. Ei au fost găzduiți la liceul „Papiu Ilarian”. Cursurile au durat 30 de zile. S'a urmat programul tip al „Astrei”. N'au lipsit nici lecțiunile de muzică și jocuri. S'au ținut în total 140 de ore. Practica a fost urmată la ferme, grădini de pomi. S'au făcut și proiecțiuni. Deschiderea și închiderea cursurilor s'a făcut în cadre sărbătorești. Țăranii au primit fiecare câte o garnitură de unelte pentru pomicultură. Li s'a distribuit și cele 6 pluguri dăruite de M. Sa Regele. Elevii

au aranjat o expoziție de unelte agricole. De altfel li s'a ținut un curs special de repararea și confecționarea acestor unelte.

Târgu-Mureș. Școală țărănească pentru femei, organizată de despărțământul central. A fost urmată de 16 fete, între 17—21 ani, recutate din satele apropiate orașului. Cursurile au durat 32 de zile. S'a avut în vedere programul tip al „Astrei”, cu precădere pentru gospodărie și țesut. S'au ținut în total 210 lecțiuni. Elevele au fost găzduite la liceul „Unirea”.

Inchiderea cursurilor s'a făcut deodată cu a școlii pentru țărani, printr'o serbare comună. Fiecare elevă a primit drept premiu câte un costum național, lucrat în cursul lecțiunilor, apoi câte un pachet cu semințe de zarzavat.

Școlile au fost subvenționate de „Astra Centrală”, Primăria Tg.-Mureș și Camera Agricolă.

„Elevii s'au dus cu cele mai frumoase impresii și cu regretul că au fost prea scurte cursurile — spune dl Bozdog în raportul dsale — iar profesorii au rămas profund impresionați: de simțul de disciplină, curățenie, interesul și seriozitatea cu care au fost ascultați și de afecțiunea cu care s'au atașat de ei țărani care au plecat cu lacrimi în ochi dela școală”.

Afară de aceste școlii, despărțământul a organizat, în colaborare cu Camera Agricolă, cursuri agricole de câte 3—4 zile, în comunele *Mureșeni, Cristești, Ungheni, Tirimia, Hărtău și Moșeni*.

Reghin. Școală cu internat, pentru bărbați, organizată de despărțământul din această localitate, condus de dl *Dr. Eug. Nicoară*. Cursurile au fost urmate de 52 elevi și au durat dela 8—20 Ianuarie, ținându-se în total 78 ore.

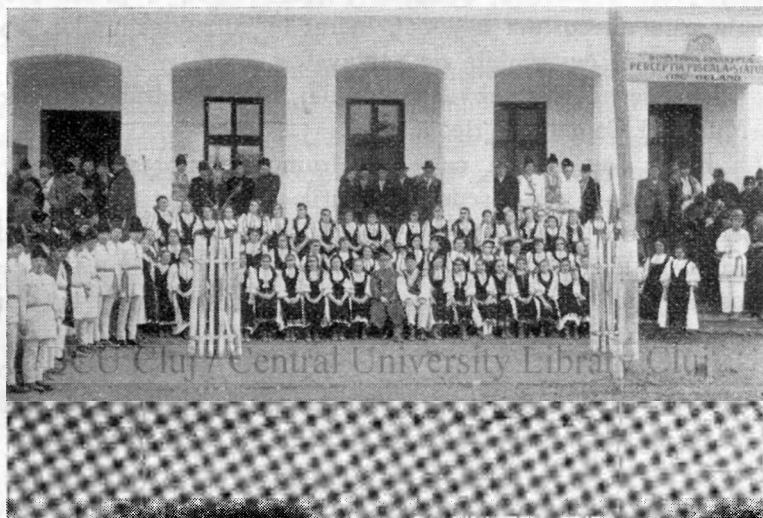
Reghin. Școală cu internat pentru femei, organizată de despărțământ. A fost urmată de 33 eleve. Cursurile au durat dela 7—28 Februarie, după programul „Astrei”. Cheltuielile au fost suportate de președintele despărțământului.

La închiderea cursurilor s'a distribuit elevilor și elevelor broșuri cu îndrumări practice și de cultură generală.

Iclânzel. Școală țărănească locală, pentru bărbați, organizată de Cercul cultural, în colaborare cu despărțământul de plasă din *Band*, condus de dl *Toma Anucufia*. Cursurile au durat dela 26 Februarie la 12 Martie. Profesorii s'au deplasat în parte dela *Band* și Tg.-Mureș. S'au ținut zilnic câte 3—4 lecțiuni.

Răciu și Bozed. Școli țărănești locale, organizate de despărțământul de plasă din Răciu, condus de Prot. *Simion Nicoară*. Ne lipsesc date mai amănunțite asupra lor.

În județul *Năsăud* a fost organizată o școală țărănească la: *Bistrița*. Școală țărănească cu internat, organizată de despărțământul central județean condus de dl *I. Pavel*. A avut 24 țărani între 17—35 ani, recrutați din 15 sate. Cursurile au durat dela 7—28 Februarie, după programul „Astrei”. S'au predat în total 129 lecțiuni. La începutul și la sfârșitul cursurilor au avut

Șoimanele la Școala țărănească din Ocland — Odorhei, 1939.

loc festivități. Țăranii au primit rechizite de scris și cărți dela dl *Gh. Mateiu* și semințe de napi dela Camera Agricolă. Școala a fost subvenționată de Comitetul Central al „Astrei”, Camera Agricolă și Banca „Aurora”. Elevii au fost găzduiți la Cercul de Recrutare din *Bistrița*, iar masa li s'a servit la internatul liceului „Al. Odobescu”.

În județul *Odorheiu* am avut în acest an școale țărănești la: *Satu-Mare*. Școală țărănească pentru țăranii și țărancele din localitate, organizată de despărțământul central, condus de Prot. *Gh. Rusan*. Cursurile au durat dela 4—25 Martie, fiind urmată de 24 bărbați și 14 femei. Profesorii s'au deplasat din *Odorheiu*. La sfârșitul cursurilor s'a organizat o serbare, iar elevii au

primit, drept premii, unelte agricole — bărbații, iar femeile : basmale și batiste.

Ocland. Școală țărănească cu internat, pentru bărbați, organizată de despărțământul de plasă din această localitate, condus de harnicul și jertfitorul lui președinte *Dr. M. Cionca*. A fost urmată de 26 țărani, recrutați din mai multe comune ale plășii. La lecțiuni au asistat și alți țărani din Ocland. Cursurile au durat dela 22 Ianuarie la 12 Februarie, după programul tip al „Astrei”. Elevii au fost supuși instrucțiunii șoimănești. S'a insistat asupra disciplinelor naționale, foarte necesare în această regiune secuizată.

Vârghiș. Școală țărănească cu internat, pentru femei, organizată de desp. de plasă din Ocland. Cursurile au durat dela 22. I la 12. II fiind urmate de 18 eleve, recrutate din mai multe comune. Ele au fost găzduite în localul școlii primare, iar masa și-au pregătit-o în regie proprie. În lecțiuni s'a insistat asupra disciplinelor naționale, a gătitului și a țesutului (cusături naționale). Pentru completarea lecțiilor practice au fost angajate două femei din comuna Augustin. Elevele au fost supuse disciplinei șoimănești. Directorul școlii a fost pr. *I. Popa*.

Merești. Școală țărănească cu internat, pentru fete, organizată de desp. din Ocland. Cursurile au avut aceeași durată și au fost urmate de 17 eleve, recrutate din mai multe comune. Ele au fost găzduite în localul dispensarului. Masa în regie proprie. Aceleași lecțiuni ca la Vârghiș. Director de studii a fost pr. *Gh. Todoran*.

Mărtiniș. Școală țărănească, cu internat, pentru femei, organizată de desp. din Ocland. A fost urmată în acelaș răstimp, de 20 eleve, recrutate din mai multe comune. Găzduirea s'a făcut în localul școlii primare, iar masa, în regie proprie. Lecțiunile după același program, ca la Vârghiș. Director de studii dl *I. Stroia*.

Școlile organizate de desp. *Ocland* au fost urmate numai de Români secuizați, de aceea în predarea lecțiilor s'a avut în vedere readucerea acestora la românism. S'a cultivat limba, cântecul, dansul și mai ales costumul național. S'a distribuit până acum elevilor acestor școli 120 costume, donate de despărțământ.

În internate s'a respectat o disciplină severă. Programul începea la orele 6.30 și dura până la orele 9.30 seara. S'a predat la fiecare școală câte 210 ore.

La sfârșitul cursurilor s'a ținut examen, apoi o serbare comună, a tuturor școalelor, în Ocland, cu un program executat de elevi și eleve. S'au împărțit și premii, constatătoare din cărți, îngurășăminte chimice și diferite obiecte de gospodărie. Elevele au primit costume. La serbare a luat parte public din întreaga plasă, oficialitățile și reprezentanții conducerii Șoimilor din Cluj.

Școalele au fost subvenționate de „Astra” Centrală.

„De cinci ani, de când am înființat aceste școale — spune d-l Dr. Cionca, în raportul d-sale — constatăm un progres îmbucurător pe terenul reromânizării. Mai mult : putem dovedi că numai acele elemente revin la matcă din convingere, care au urmat cursurile acestor școli”.

Sângeorgiul-de-Pădure. Școală țărănească locală, organizată de despărțământul de plasă din această localitate. Cursurile au durat dela 19 Februarie la 5 Martie fiind urmate de 200 elevi. La închiderea cursurilor, care s'a făcut în cadre solemne, s'a distribuit elevilor altoi și semințe, donate de Camera Agricolă din Odorheiu.

În județul *Sălaj*, a funcționat Școala superioară țărănească dela *Șimleul-Silvaniei*, despre care am raportat mai sus. La recrutarea elevilor au contribuit toate despărțământele din acest județ.

În județul *Satu-Mare* a funcționat în acest an o școală țărănească locală în comuna *Copalnic-Mănăștur*, organizată de despărțământul de plasă din această localitate, condusă de prot. *Emil Dragomir*. Cursurile au durat dela 1 Februarie la 20 Martie. Ne lipsesc date asupra funcționării ei.

În județul *Severin* am avut la :

Lugoj. Școală țărănească cu internat, pentru bărbați, organizată de despărțământul central condus de d-l *Dr. A. E. Peteanu*. A fost urmată de 32 elevi, recrutați din mai multe comune. Cursurile s'au ținut la Școala Agronomică din această localitate, care a dat un real concurs la organizarea școalei. S'a urmat programul tip al „Astrei”, cu precădere pentru îndeletnicirile agricole.

În județul *Sibiu* s'au organizat școale țărănești la :

Sibiu. Școală țărănească cu internat, pentru bărbați, organizată de despărțământul central condus de d-l *Silviu Teposu*. Cursurile au durat dela 6—18 Februarie, fiind urmate de 38 țărani recrutați din întreg județul. S'a urmat programul tip al „Astrei”.

Orlat. Școală țărănească cu internat, pentru femei, organizată de despărțământul „Astrei“, în colaborare cu organele Ministerului Sănătății. A fost urmată timp de patru săptămâni de 18 eleve, recrutate din întreg județul. S'a insistat în deosebi asupra igienei și îngrijirii copilului mic precum și asupra culturii zarzavaturilor și a gătitului.

Ocna-Sibiului și Mândra. Școli țărănești locale, organizate de desp. de plasă din Ocna-Sibiului, condus de d-l *Nic. Albu*, cu concursul Camerei Agricole a jud. Sibiu. Ne lipsesc date asupra lor.

În jud. *Someș* am avut școale țărănești la :

Gârbău. Școală țărănească locală mixtă, organizată de despărțământul de plasă din această localitate, condus de d-l *Dr. Valer Ilea*. Cursurile au durat 3 luni, fiind urmate de 85 bărbați și femei.

În județul *Târnava-Mică* s'au organizat în acest an cursuri țărănești locale în comunele :

Spini (21—30 Nov),

Țapu (9—17 Dec.),

Veza (19—23 Dec.),

Ciufud (2—8 Ian.),

Crăciunelul-de-Jos (10—18 Ian.),

Sâncel (19—27 Ian.),

Cisteiu (12 Ian.—10 Febr.),

Bucerdea-Grânoasă (7—23 Martie).

Numărul elevilor au variat între 70 și 120. S'au predat zilnic lecțiuni după programul „Astrei“, de către profesori și intelectuali cari s'au deplasat în cea mai mare parte din Blaj. Cursurile s'au organizat de către Despărțământul central, condus de d-l *Șt. Manciu*, cu concursul Camerei de Agricultură din Blaj. La închiderea cursurilor au avut loc serbări. Cursurile au fost subvenționate de „Astra“ Centrală și de Ținutul Mureș.

Țapu și Bucerdea-Grânoasă. Cursuri de gospodărie pentru femei, cu o durată de 7 zile.

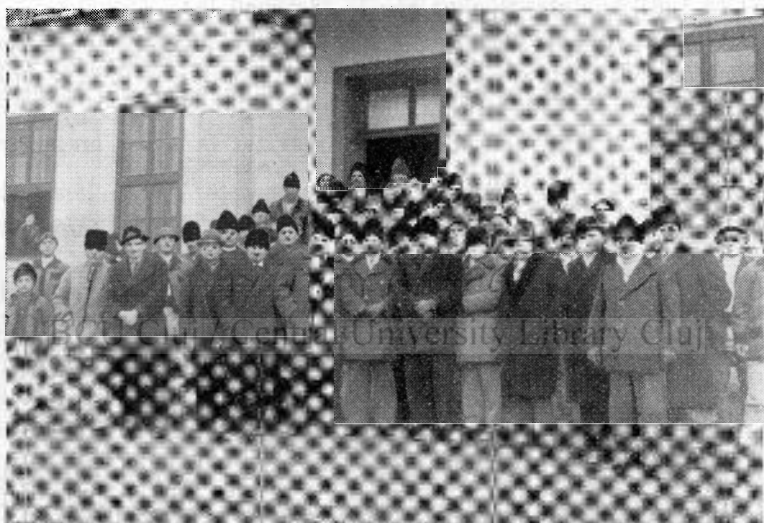
Cetatea-de-Baltă. Școală țărănească locală, organizată de despărțământul de plasă din *Diciosânmărtin*, condus de *I. Vulcuțiu*, cu concursul Camerei Agricole din Blaj. Cursurile au durat zilnic dela 16—28 Ianuarie, fiind urmate de 70—100 țărani. La închiderea cursurilor s'a ținut o serbare, când a fost donată țăranilor o bibliotecă agricolă. Școala a fost subvenționată de „Astra“ Centrală.

In județul *Timișoara* am avut în anul acesta școale țărănești la :

Ciacova. Școală pentru țărani, cu internat, în două serii. Lecțiunile seriei I au durat dela 2—18 Decemvrie, iar ale seriei a II a dela 16 Ian. la 5 Februarie.

Ciacova. Școală pentru gospodinele din localitate. Cursurile au durat dela 22 Ian. la 12 Februarie.

Petroman. Școală locală, pentru țărani. Cursurile au durat dela 9 Ian. la 5 Februarie.

Școala țărănească din Cetatea de Baltă, organizată de Desp. din Diciosânmărtin.

Ghilad. Școală pentru țărancele din localitate. Lecțiunile au avut aceeași durată.

Jebel. Școală pentru tinerii premilitari, dela 6 Decemvrie la 15 Martie.

Aceste școale au avut în total 172 elevi, dintre care 140 bărbați și 32 fete. Ele au fost organizate de despărțământul de plasă din *Ciacova*, condus de inimosul și întreprinzătorul lui președinte *I. Căltun*, Școala de Agricultură din localitate și-a dat și ea prețiosul concurs, la școlile pentru bărbați, iar profesoarele Gimnaziului la școalele pentru femei. S'au ținut în total 509 conferințe, din care mai bine de jumătate din domeniul Agriculturii

și al Economiei casnice. S'au făcut și proiecțiuni. Școalele au fost subvenționate de Regionala bănățeană a „Astrei”.

In județul *Treiscaune* am avut școale țărănești în comunele:

Vâlcele, Araci, Ariușd, Hăghig, Iarăș și Arini. Cursuri organizate de despărțământul central, condus de dl *Eug. Sibianu.* Au durat zilnic între 10 și 20 Februarie, fiind urmate în total de 450 țărani. S'au predat în fiecare comună câte 27 ore, după programul „Astrei”, de către intelectualii localnici și cei din Sf. Gheorghe. S'au ținut serbări la sfârșitul lecțiilor.

Aita-Mare. Școală țărănească pentru Românii maghiarizați din această comună, organizată de Cercul cultural din comună.

Elevii Școalei țărănești din Luduș (jud. Turda), cu premiile primite la sfârșitul cursurilor.

A fost urmată de 50 de țărani între 17—35 ani. Cursurile au durat dela 15 Oct. la 12 Apr. ținându-se zilnic câte 2—3 ore, după programul „Astrei”, cu precădere pentru disciplinele naționale.

Ozun. Școală țărănească pentru femei, cu internat, organizată de despărțământul de plasă din această localitate condus de Pr. *I. Folea.* Cursurile au durat dela 1—28 Febr. fiind urmate de 26 eleve, între 17—45 ani, recontate din 3 comune. Lecțiile (în total 115 ore) au urmat programul tip al „Astrei”, cu insistență asupra gătitului și țesutului. Despărțământul și-a amenajat în acest

scop un atelier propriu. Inchiderea cursurilor s'a făcut în cadre solemne. Elevele au primit cărți. Școala a fost subvenționată de „Astra Centrală”.

În județul *Turda* am avut în acest an la :

Luduș. Școală țărănească pentru bărbați, cu internat, organizată de despărțământul de plasă din această localitate, al cărui președinte este dl *Dr. V. Russu*, cu largul concurs al Camerii de Agricultură a jud. *Turda*. Cursurile au fost urmate de 48 țărani, recrutați din comunele plășii. Ele au durat dela 6 la 19 Februarie, ținându-se în total 82 lecțiuni, după programul tip al „Astrei”, cu precădere pentru îndeletnicirile agricole. S'au făcut și demonstrații cu proiecțiuni, o excursie la ferma Sânger, vizite la gospodăriile țărănești, audiții de radio. Cursurile practice au fost făcute la Școala de Contabilitate și Educație Cooperatistă Agricolă din localitate. Atât la deschiderea, cât și la închiderea cursurilor s'au organizat festivități. S'a distribuit elevilor drept premii: 31 cocoși de rasă, 50 kg. sămânță de sfeclă, 20 abonamente la „Drumul Nou”, broșuri și calendare.

Tabloul

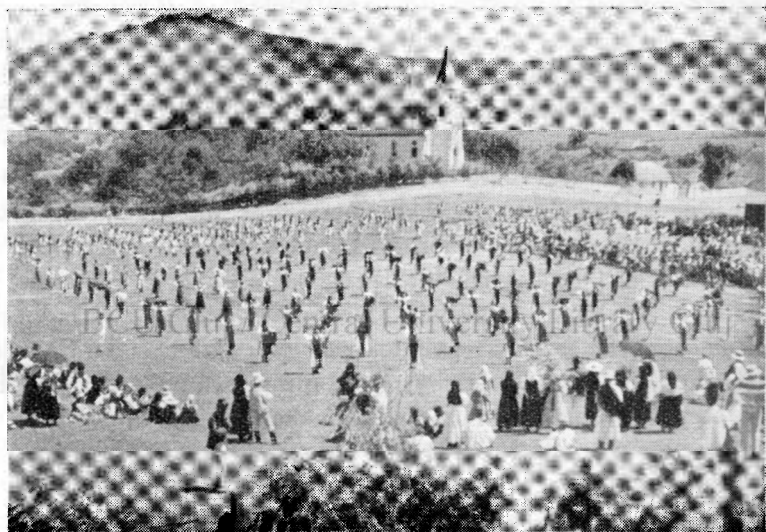
școalelor țărănești în anul 1938/1939.

Nr. crt.	Despărțământul	Durata cursurilor	Num. elevilor sau elevilor	Observări
1	Alba-Iulia	10/II-26/II	20	Bărbați
2	„ (Orda de Jos)	20/II-13/III	68	„
3	„ (Ciugud)	20/II-13/III	72	„
4	„ (Galtiu)	21/II-10 III	71	„
5	„ (Galda de Jos)	23/II-14/III	82	„
6	„ (Mihalt)	21/II-10/III	120	„
7	Zlatna	1/I-19/II	99	„
8	Arad (Olari)	2/II-21/III	—	„
9	„ (Semlac)	26/II-21/III	—	„
10	„ (Pecica)	20 II-2/IV	94	„
11	„ „	20/II-2/IV	29	Femei
12	„ „	10/II-21/III	26	Meseriași
13	Bihor Oradea	16/I-12/II	35	Bărbați
14	„ (Băile Felix)	6/III-19/III	90	„
15	„ (Cefa)	3 săptămâni	—	„
16	Salonta	15/I-5/III	38	Femei
17	Tinca	9/XII-20/XII 1938	34	Bărbați

Nr. crt.	Despărțământul	Durata cursurilor	Număr elevi din clasa	Observațiuni
18	Caraș (Berliște)	un an	70	Bărbați
19	" (Comorăște)	—	70	"
20	Ciuc (Sândomic)	3 săptămâni	237	"
21	" (Tomești)	"	250	"
22	" (Dănești)	"	125	"
23	" (Plăeșii de jos)	"	102	"
24	" (Imper)	"	84	"
25	" (Frumoasa)	"	30	"
26	" (Sâncrăeni)	"	48	"
27	" (Ciucșângeorghe)	"	79	"
28	" (Armășeni)	"	70	"
29	Gheorgheni (Uștobeni)	"	38	"
30	" (Mureș-Izvor)	"	27	"
31	" (Nodorea)	"	42	"
32	" (Tulgheș)	"	38	"
33	" (Joseni)	"	50	"
34	" (Ciurmani)	"	52	"
35	Sânmărtin	"	87	"
36	Mociu	18/IV-31/V	190	Femei
37	Hunedoara (Geoagiu)	10/I-19/I	18	Bărbați
38	" (Sântandrel)	—	—	"
39	Dobra	2/II-25/III	—	Femei
40	Jiu (Livezeni)	15/I-13/III	53	Bărbați
41	" "	"	67	Femei
42	" (Iscroni)	5/II-12/II	—	Bărbați
43	" (Aninoasa)	1/II-15/IV	120	Muncitori mineri
44	Maramureș (Sighet)	2 luni	50	Bărbați
45	" "	3 "	40	Femei
46	" (Desești)	5 "	30	Bărbați
47	" (Săpânța)	3 "	30	"
48	" (Vad)	4 "	30	"
49	" (Jeu)	3 "	60	"
50	" (Vișeu de sus)	3 "	50	"
51	" " " "	3 "	40	Femei
52	Mureș (Tg. Mureș)	1/II-1/III	25	Bărbați
53	" " "	1/II-5/III	16	Femei
54	" " "	1/II-16/III	70	Dulgheri, zidari și vopsitori
55	Band (Iclânzell)	26/II-12/III	—	Bărbați
56	Râciu (Bozed)	—	—	"
57	Reghin	8/I-20/I	52	"
58	"	7 I-28/II	33	Femei
59	"	—	46	Servitoare
60	Năsăud (Bistrița)	7/II—28/III	24	Bărbați

Nr. crt.	Despărțământul	Durata cursurilor	Num. elevilor sau elevilor	Observațiuni
61	" "	1/I-15/III	50	Meseriași și comercianți
62	Odorheiu (Sa'u mare)	4/III-25/III	24	Bărbați
63	" "	— —	14	Femei
64	" (Sângeorgiu de Pădure)	19/II-5/III	200	Bărbați
65	Ocland	22/I-12/II	26	"
66	" (Vărghiș)	22/I-12/II	18	Femei
67	" (Merești)	22/I-12/II	17	"
68	" (Mărtiniș)	22/I-12/II	20	"
69	Cop.-Mănăștur	1/II-20/III	—	Bărbați
70	Severin (Lugoj)	— —	32	"
71	Caransebeș	In Februarie	30	"
72	Sibiu	6/II-18/II	38	"
73	" (Orlat)	4 săptămâni	18	"
74	" (Ocna-Sibiului)	— —	—	Bărbați și Femei
75	Gârbău	3 luni	85	" " "
76	Târnavă Mare (Dârlos)	4 "	24	" Femei "
77	Mediaș	2 "	70	"
78	Târnavă-Mică (Spini)	21-30/IX 1938	70	Bărbați
79	" (Tapu)	9-17/XII 1938	70	"
80	" (Veza)	19-23/XII 1938	70	"
81	" (Ciufud)	2/I-8/I 1939	70	"
82	Târnavă-Mică (Crăciunelul de Jos)	10 I-18/I	120	Bărbați
83	" (Sâncel)	19/I-27/I	120	"
84	" (Cisteiu)	2/II-10/II	70	"
85	" (Micăsasa)	3/III-15/III	70	"
86	" (Bucerdea Grănoasă)	7/III-23/III	120	"
87	Dicioșanmărtin (Cetatea de Bătă)	16 I-28/I	100	"
88	Ciacova	2-18/XII 1938	} 140	"
89	"	16/I-5/II 1939		"
90	" (Petroman)	9/I-5/II		"
91	" (Jebel)	6/XII 1938-15/III 1939		"
92	" (Ghilad)	9/I-5/II	} 32	Femei
93	" "	22/I-12/II		"
94	Treiscaune (Vâlcele)	10/II-20/II		Bărbați și femei
95	" (Araci)	" "	} 450	" " "
96	" (Ariuşd)	" "		" " "
97	" (Hăghig)	" "		" " "
98	" (Arini)	" "		" " "
99	" (Iarăş)	" "		" " "
100	" (Alta-Mare)	15/X 1938-12 IV 1939	50	Bărbați
101	Ozun	1/II-28/II	26	Femei
102	Câmpia Turzii	30 de zile	60	"
103	Ludoş	6/II-19/II	48	Bărbați

Această podoabă a organizațiilor „Astrei”, condusă de tribunul ei dl Prof. *Dr. Iuliu Hațieganu*, secondat de secretarul general *Dr. T. Spârchez* și de un ales corp de comandanți și instructori și-a purtat și în acest an cu vrednicie steagul, pe care strălucește deviza: „Disciplină, vigoare și conștiință națională”. Activitatea ei se caracterizează prin unitate, realism și continuitate, principii care, după lupta anevoioasă a începutului, au ajuns astăzi să fie aplicate în mod firesc, cu dragoste și entuziasm, asemenea unor virtuți înăscute.

Manifestările Șoimilor la inaugurarea Casei Culturale din Mociu, jud. Cluj, 1939.

După strălucitul examen dat, în vara trecută, la serbările dela Praga, ale Socolilor, după spectacolul admirat la Abrud de reprezentanții întregului pământ românesc, organizația avea motive să privească viitorul cu mândrie și încredere în puterile proprii. Anul de activitate începea sub cele mai bune auspicii. El se încheie cu grandioasa manifestație dela Cluj, care sperăm să fie cea mai mare înălțime atinsă de Șoimi, în sborul lor victorios.

Activitatea unităților a fost oprită în primăvară, din pricina evenimentelor internaționale, când un mare număr de comandanți și Șoimi au avut prilejul să răspundă apelului Patriei, al cărei

cult este una din poruncile de temelie ale instituției. S'a perdut astfel contactul cu satele, în perioada cea mai potrivită muncii șoimănești. Din această pricină nu s'au putut organiza în acest an șoimiade la înălțimea celor din anii trecuți. Au avut loc însă numeroase alte manifestări.

Pentru difuzarea cât mai largă a programului, precum și pentru pregătirea marilor manifestații de ansamblu, conducerea centrală a organizat la Cluj, în cursul lunii Ianuarie, cursuri de inițiere cu conducătorii satelor. Au luat parte la ele, în 4 serii de câte 3 zile, 150 de învățători, preoți și alți intelectuali. S'au făcut lecții de ideologie șoimănească, de propagandă culturală, exerciții fizice, dansuri naționale și coruri, urmate toate, cu un rar entuziasm.

Tot în vederea propagandei, conducerea centrală a continuat să scoată revista „Șoimii Carpaților“, bogată în articole de îndrumare și în cronici, prezentate în admirabile condiții tehnice.

Contactul cu unitățile nu s'a făcut însă numai în scris, ci prin deplasările frecvente ale conducătorilor, care au străbătut satele, încurajând, îndrumând, ajutând, crescând numărul unităților sau mărinid efectivul lor. Tribunalul a rostit o conferință de propagandă la Oradea și a luat parte la festivitățile organizate în primăvară de Șoimii din Satu-Mare. O delegație a conducerii centrale a participat la festivitatea școalelor țărănești ale Șoimilor din Ocland. S'a purtat astfel de grijă nu numai unităților din jud. Cluj, cari sunt cele mai numeroase și mai bine organizate, ci și Șoimilor din celelalte județe.

Lucrările la Parcul Sportiv „Regele Carol II“ au progresat în mod simțitor. Bazinul de înot este terminat. De altfel chiar și în stadiul actual, Parcul este o mândrie a Clujului, o adevărată binefacere pentru populația lui.

Organizația din județul Cluj dispune de 70 unități, împânzite pe întreaga suprafață a județului. Ea a comemorat la 1 Decembrie, pe scena Teatrului Național din Cluj, Ziua Unirii Transilvaniei. S'au ținut cuvântări, s'au ascultat declamările artiștilor, dar s'a admirat mai ales corurile Șoimilor din *Zimbor* și *Sâncraiu* *Almașului*. Corul din urmă, condus cu o pricipere și o vocație de adevărat maestru de Pr. Prot. *Ștejan Răcășanu*, a fost invitat să comemozeze Unirea și la Radio, unde a susținut, în ziua de 3 Decembrie, ora străjerilor, iar, seara, a dat un concert. De altfel muzica națională este nelipsită din programul unităților.

Aproape toate dispun de coruri, cari cântă la serviciul divin, organizează serbări locale sau câte un mic turneu. Astfel de manifestații ne-au dat unitățile din *Răscruți, Sânpaul, Suciag, Aghireș, Someșeni, Sâncraiuul Almașului, Vultureni*, etc. Rezultatul acestei vieți muzicale, refăcută prin Șoimi aproape din nimic, a putut fi verificat la concursul Căminelor culturale, când corul din Sâncraiuul Almașului a obținut premiul I pe țară.

Un progres asemănător trebuie menționat și în cultivarea dansurilor naționale. Ele nu lipsesc din programul nici unui festival local sau de ansamblu. La același congres al Căminelor echipa de dansuri din *Feleac* a obținut premiul I pe țară.

S'a lucrat și în acest an pentru înmulțirea Caselor Naționale. Au fost inaugurate casele din *Ruginoasa, Tic, Arghiș, Stoboru și Mociu*. La inaugurarea celei din urmă a luat parte nu numai poporul din întreaga plasă, ci directorii și inspectorii Serviciului Social din întregul Ținut, invitați să asiste la începerea muncii pe teren. Marele număr de țărani și intelectuali au putut admira cu acest prilej și o mică Șoimiadă, cu programul ei obișnuit de exerciții de ansamblu, dansuri și cântece. O astfel de Șoimiadă a avut loc și la adunarea generală a despărțământului, ținută în comuna *Drag*, la 29 Iunie a. c.

Foarte vie a fost în acest an activitatea șoimănească în despărțământul *Huedin*. Au fost întemeiate, de cătră dl *Dr. S. Rusu*, comandantul local, 6 unități. Unitatea din *Huedin* a fost înestrată cu o fanfară de 32 instrumente, care a putut fi admirată la Șoimiada dela *Mociu*.

În județul *Mureș* sunt în total 64 unități sătești. Numai Șoimii din *Reghin*, conduși de dl *Dr. Eugen Nicoară*, dispun de 40 unități. Contactul cu satele se face săptămânal. Se organizează și aici serbări cu cântece (aproape toate unitățile au coruri), dansuri, piese teatrale. La 10 Maiu a avut loc, în piața orașului *Reghin* o mare Șoimiadă. 800 Șoimi și Șoimane au executat exerciții de ansamblu cu coasa și cu grebla, au dansat și au cântat. Organizația din *Reghin* a transportat apoi la 8 Iunie, pe cheltuiala ei, 4 unități, la *Tg. Mureș*, unde au crescut strălucirea serbărilor prin manifestația lor.

Echipa din *Socol* a luat parte la congresul din *Hamburg* a organizației „*Kraft durch Freude*”, unde a stors admirația streginilor prin dansurile și costumele ei.

Jocurile naționale sunt, de altfel foarte cultivate și în acest despărțământ, cu o atât de bogată și originală floră de dansuri.

S'a continuat apoi cu munca de folos obștesc. Șoimii din Arian au ajutat la clădirea școalei; cei din Habic, Murăș-Mort, Jabenita, Ruși-Munți au plantat pomi. S'a lucrat cu febrilitate la terminarea caselor naționale din Reghin, Ibănești-Sat, Ibănești-Pădure, Gorenii.

S'au ridicat apoi 4 monumente și 18 troițe în memoria eroilor.

Șoimii din Socol, jud. Mureș, la serbările din Hamburg — Germania.

În despărțământul central *Mureș* s'a continuat cu instrucția unităților, conduse de dl prof. *Ciortea*. Șoimii din desp. de plasă *Band*, dispun de un cor mixt și de o fanfară. Ei și-au confecționat costume naționale, au ținut ședințe în mod regulat și au organizat festivitățile naționale.

În județul *Alba*, activitatea șoimănească este concentrată în regiunea Munților Apuseni, unde, sub conducerea d-lui *Ioan Popa*, se contaminează sistematic toate comunele de nobilul lor ideal. S'a văzut, la congresul dela Abrud, de ce este în stare această organizație, care luptă cu greutatea enormă ale conformației geografice și ale lipsei de mijloace. În iarna trecută ea ne-a dat școala țărănească dela Zlatna. La Valea-Mică s'a continuat cu

munca pentru casa națională. Organizația din Bucium Izbita, a ținut ședințe regulate, pentru însușirea programului. În jud. sunt în total 21 unități.

Un frumos avânt a luat activitatea șoimănească în județul *Satu-Mare*, sub conducerea d-lui Ing. *Zeno Spârchez*. Numărul unităților s'a urcat aici la 23. Munca în unități, pentru port, dans și cântec, pentru ridicarea de case naționale, este deosebit de prețioasă, în această regiune de frontiere. Șoimiade locale au avut loc în Noemvrie, cu ocazia vizitei Exc. Sale d-lui Rezident Regal Hanzu și în Iunie, cu prilejul vizitei tribunului, prof. Hațieganu. Se lucrează la terminarea caselor naționale din Gelu, Tătărești, Dobra și Baba Novac.

În comuna Gelu s'a creat un parc al Șoimilor. Plantații au făcut și celelalte unități din județ.

În județul *Odorheiu*, munca șoimănească este susținută de unitățile din desp. *Ocland*, animate și ajutate fără întrerupere de dl *Dr. M. Cionca*, comandantul lor. Piatra lor de încercare a fost în acest an școlile țărănești (despre care am relatat în altă parte). În cadrul singuraticelor unități s'a continuat cu ședințele și festivitățile, orientate în deosebi spre cultivarea sentimentului și a conștiinței naționale. S'au întemeiat în acest an 3 fanfare.

În județul *Someș* avem 20 unități, conduse de dl *Emil Precup*, preș. desp. Gherla. În fruntea tuturor stă unitatea din Livada, care dispune de un cor mixt, o fanfară și o echipă de dansuri naționale. Ea a făcut turnee de propagandă în mai multe sate din județ.

În județul *Sibiu* avem 10 unități conduse de dl *Dr. Ionașiu*. Ele au organizat o șoimiadă la Tâlmaci.

Județul Turda are în frunte unitatea dela *Câmpia-Turzii*, condusă de d-l Ing. *Floașiu*. Ea este activă și bine organizată. Dispune de un cor bărbătesc care a luat premiul I la congresul dela București al Căminelor; a făcut deplasări în plasă, cu care prilej au fost întemeiate alte trei unități, și a dat un foarte reușit concert la Turda. Toți membrii unității au primit, în acest an, costume naționale.

În județul *Hunedoara* sunt câteva unități în curs de organizare, sub conducerea d-lui prof. *L. Sirca*.

În județul *Târnava-Mare* activează unitățile din Mediaș, Sighișoara și Dârlos.

In județul Arad au luat ființă 2 unități.

A început propaganda și în județul Bihor.

Astfel ideea șoimărească ia aripi tot mai îndrăznețe. Nu este președinte de despărțământ care să nu o dorească. Când vom avea pretutindeni oamenii formați pentru realizarea ei, „Șoimii Carpaților” vor deveni piatra de temelie a „Astrei”.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Onorată Adunare Generală!

Ne luăm voie a Vă prezenta în alăturare „Bilanțul” „Asociațiunii” și contul de „Venituri și Cheltuieli” pe anul 1938, împreună cu anexele însoțitoare, asupra cărora raportăm următoarele:

Anul 1938 s'a încheiat cu un considerabil excedent de:

Lei 608.892' — cel mai mare din ultimii zece ani, deși începând din 1 Aprilie 1938, „Astra” a pierdut chiria de Lei 400.000' — bruto anual, ce o primea dela Ministerul Educației Naționale, după fosta clădire din str. Șaguna Nr. 8, închiriată Liceului de fete „Domnița Ileana”.

Excedentul sus arătat se datorește economiilor făcute la unele articole — bugetare — de cheltuieli, și încasărilor cu mult peste prevederile bugetare, în special la articolele „Subvenții și Ajutoare”, „Dobânzi după depuneri”, „Taxe de administrare” și în deosebi ajutorului de Lei 330.000' — dat de D-nii Dr. A. Iacob și Ing. V. Salvan din Cluj.

Fondul „General disponibil” per 31 Decembrie 1938, împreună cu excedentul de reportat pe anul 1939, se urcă la Lei 1.545.054' — și se compune din următoarele poziții: Casa Lei 4.557' — ; Efecte Lei 341.430' — ; Optări de acțiuni Lei 3.251' — ; Depuneri spre fructificare Lei 26.108' — ; Diverși debitori Lei 146.630' — ; Pretenziuni Lei 586.023' — și Cont-curent „Albina” Lei 1.412.852' —, din care sumă se scade Lei 17.430' —, Diverși creditori și Lei 958.367' — datorii la diferite fonduri și fundațiuni. Incasările Fondului „General disponibil” în

cursul anului 1938 au fost de Lei 1.752.147' —
iar cheltuielile au fost de Lei 1.143.255' —
de unde rezultă că cheltuielile au fost conform
specificărilor din contul „Venituri și Cheltuieli”

mai mici decât veniturile cu Lei 608.892' —

Fondurile și fundațiunile au crescut cu veniturile după depuneri și după efecte.

Următoarele fonduri și fundațiuni au mai avut și alte venituri și anume:

1. Fondul „General inalienabil” Lei 5.350'— încasări din taxe de membri fondatori și pe viață.

2. „Fondul de pensuni al funcționarilor” Lei 35.960'— $\frac{1}{2}$ din sumă reprezintă contribuțiunea „Asociațiunii” și $\frac{1}{2}$ din sumă contribuțiunea funcționarilor.

3. Fundațiunea „I. Bădilă și Moldovan” Lei 269.515'— chirie brută încasată după imobilul fundațiunii.

4. Fundațiunea „Nicolae și Cornelia Rusu” Lei 13.371'— încasări dela debitorii fundațiunii intrați în conversiune.

5. Fondul „Mihail Kogălniceanu” Lei 17.641'— încasări din arenzile după terenurile de Case naționale.

6. Fundațiunea „Iulia Pop” Lei 13.714'— încasarea chiriei restante după fosta casă a fundațiunii în Sălciua-de-jos.

7. Fondul „Anetta și Petre Călcunariu”, a primit Lei 7.700'— dela D-na Eremia Cardoș, pentru întregirea fondului la Lei 20.000'—.

8. Fondul „Romul Simu” a fost întregit de fondator cu Lei 1.188'— pentru completarea capitalului la suma inițială de Lei 5.000'—.

În cursul anului 1938, s'au întâmplat următoarele schimbări în stocul efectelor:

1. Fondul „General disponibil” a primit 1 titlu provizor de 1 acțiune și Fund. „Dr. C. Păcurariu Bianu” a primit un titlu provizor de 4 acțiuni, a câte Lei 500'— nominal optate la „Banca Românească”, București.

2. Din rentele „Imprumutul de Inzestrare a Țării $4\frac{1}{2}\%$ din 1934” au ieșit la sorti cu câte Lei 1200'— nominal următoarele:

2 bucăți Nr. 252.521—2, proprietatea „Fondului de pensuni al funcționarilor”, câștigând față de prețul de cost Lei 955'—.

2 bucăți Nr. 3.402.226 și 3.402.240 — proprietatea Fund. „N. Rusu”, câștigând -- față de prețul de cumpărare — Lei 1.351'— și

2 bucăți Nr. 766.445—6 proprietatea Fond. „M. Viteazul”, câștigând — față de prețul de cumpărare — Lei 942'—.

3. Fundațiunea „I. Bădilă Moldovan” a preschimbat un Scris Fonciar „Casa Generală de Economii”, Sibiu (Sparkassa) de Lei 5.000'— nominal, în depunere spre fructificare la acest institut Nr. 29.152—11.719 de Lei 3.336'— suferind o pagubă de Lei 1.664'— reducere aplicată în urma Legii conversiunii.

Idem, Fondul „Reuniunea Română de Agricultură din jud. Sibiu” a preschimbat Scrisul Fonciar ce-l poseda la institutul

amintit, în depunere spre fructificare Nr. 29.151—11.718 de Lei 667—, suferind o pagubă de Lei 333—.

4. Banca „Victoria” Arad, preschimbând acțiunile vechi în acțiuni noi de Lei 500.— nominal, au intervenit între fonduri și fundațiuni următoarele tranzacțiuni:

I. Fund. „Teodor Sandul” posedând numai 24 acțiuni vechi a Lei 10— nominal, pentru a primi o acțiune de Lei 500— nominal a mai cumpărat dela Fond. „Despărț. Timișoara” 4 acțiuni, dela Fund. „D. Suciu” 2 acțiuni și dela Fond. „Partenie Cosma” 20 acțiuni, à Lei 10— nominal.

II. Idem Fund. „Grigore Sândeân” posedând numai 24 acțiuni à Lei 10— nom. a mai cumpărat dela Fond. „Dr. C. Diaconovich” 20 bucăți și dela Fund. „Gh. Anca” 6 bucăți à Lei 10— nominal.

III. Fondul „General disponibil” a posedat 116 acțiuni à Lei 10— nom. și 12 acțiuni de prioritate à Lei 500— nom., preschimbate cu Lei 400— acțiunea și a mai cumpărat dela Fund. „Ioan Petran”, Fond. „Adam Buda” și Fund. „Dr. I. Nichita” dela fiecare câte 8 bucăți à Lei 10— nominal. În schimbul acțiunilor de mai sus a primit 12 acțiuni noi à câte Lei 500— nominal, iar surplusul de acțiuni rămas l-a vândut cu Lei 40—.

IV. Fund. „D. Bălănescu” a posedat 12 acțiuni de prioritate „Victoria”, pentru cari a primit la preschimbare 9 acțiuni à Lei 500— nominal și o chitanță pentru o fracțiune de acție de Lei 300—.

5. Fund. „S. Stoica” a preschimbato titlul provizor de 20 acții Banca „Aurora” Năsăud, à Lei 100— nominal, în 4 acțiuni definitive de Lei 500— nominal.

6. La „Uzinele de fier și Domeniile Reșița” au optat următoarele fonduri și fundațiuni, foste acționare și anume:

La tranșa I-a, pentru care s'a primit certificate provizorii a optat: Fund. „Dr. C. Păcurariu Bianu” 24 acțiuni, Fund. „P. Mureșan” 9 acțiuni, Fund. „Bădilă și Moldovan” 6 acțiuni și Fond. „N. Iorga” 6 acțiuni, à câte Lei 500— nominal fiecare.

La tranșa II-a au optat: Fund. „Dr. C. Păcurariu Bianu” 27 acțiuni, Fund. „P. Mureșan” 10 acțiuni, Fund. „Bădilă și Moldovan” 7 acțiuni și Fond. „N. Iorga” 7 acțiuni. Pentru opțiunile la tranșa II s'a primit numai chitanțe. Acțiunile optate la tranșa I-a au fost achitate cu cuponul pe anul 1936, iar cele optate la tranșa II-a cu cuponul pe anul 1937.

Numărul fondurilor și fundațiilor administrate de „Asociațiune” se urcă la 75.

Averea administrată de „Asociațiune” se urcă cu finea anului 1938 la Lei 14.495.819' —.

Terminând Vă rugăm :

Să aprobați conturile de încheiere „Bilanț” și „Venituri și Cheltuieli”, verificate de Comitetul de censored și să dați cuvenita descărcare pe anul de gestiune 1938.

Sibiu, la 31 Decembrie 1938.

Pt. Președinte :

Dr. Gheorghe Moga m. p.
vice-președinte.

Nicolae Băilă m. p.
secretar.

Ioan Isailă m. p.
contabil.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Bilanț general la 31 Decembrie 1938.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Bilanțul general la

M. F.	A C T I V A	Lei	b.	Lei	b.
85	Cassa			4 557	—
	Realități:				
93	Edificiul Muzeului	350 000	—		
	„ din str. Șaguna Nr. 6	300.000	—		
	„ Internatului de fete	250.000	—		
	Imobilul din str. Șaguna Nr. 8	100.000	—	1,000.000	—
	Efecte:				
94	Efectele Fond „General disponibil“	341.430	—		
95	„ „ „General inalienabil“	371.150	—		
96	„ „ de pensii al funcțion.	483.315	—		
97	„ Fondurilor și Fundațiilor	5,906.792	—		
77	„ depuse garanție	69.000	—		
78	Optări de acțiuni proprii „Asociațiunii“ Lei 3.251— Optări de acțiuni propr. Fond și Fund. Lei 33.954—				
		37.205	—	7,208 892	—
76	Depuneri spre fructificare:				
	Depun. Fond. „General disponibil“	26.108	—		
	„ „ „General inalienabil“	91.088	—		
	„ „ de pensii al funcțion.	239.745	—		
	„ Fondurilor și Fundațiilor	2,894.549	—		
	„ drept garanție	48 032	—	3,299.522	—
	Depuneri în cont-curent:				
128	Bon în cont-curent „Albina“	1,412.852	—		
79	Albina pentru Mon. A. Bârseanu	48.050	—		
80	„ pt. Fond. de Teatru Român	60.700	—	1,521.602	—
	Diverși debitori:				
87, 98, 99	Diverși debitori la Fond. „Gen dispon.“	146,630	—		
100	Pretenziuni ale „ „ „	586.023	—	732.653	—
127	Investiții în construcțiunea nouă			728.593	—
	Transport			14,495.819	—

31 Decembrie 1938

M. F.	P A S I V A	Lei	b.	Lei	b.
29	Fund. „Regele Ferdinand I.”			152.786	—
89	Fond. „General disponibil”			936 162	—
90	„ „General inalienabil”			1,156 771	—
84	„ de pensiuni al funcționarilor			533.657	—
1	„ „C. Brâncoveanu”			241.138	—
2	„ „A. Mureșianu” pentru statuie			163.828	—
3	„ „Nicolae Iorga”			112.668	—
4	„ „Vasile Alexandri”			47.246	—
5	„ „Avram Iancu”			36.139	—
6	„ „Partenie Cosma”			17.456	—
7	„ „Dr. Cornel Diaconovich”			15.633	—
8	„ „Andrei Mureșianu”			24.874	—
9	„ „George Barițiu”			24.791	—
10	„ „Gheorghe Coșbuc”			23.375	—
11	„ „Adam Buda”			12.990	—
12	„ „Aurel Vlaicu”			15 834	—
13	„ „Mihail Eminescu”			11.572	—
14	„ „Fostei soc. de lectura Sibiu”			10 390	—
15	„ „Carmen Sylva”			5 255	—
17	„ „Pt. Mon. Andrei Bârseanu”			46.638	—
18	„ „Pt. Mon. Mihai Viteazul, Turda”			374 747	—
19	„ „Fostei Reun. rom. de agricult.”			40.377	—
20	„ „Romul Simu”			5.100	—
21	„ „Mihail Cogălniceanu”			95 930	—
22	„ de Teatru Român			1,608 232	—
23	„ „Alexandru I. Lapedatu”			483 418	—
24	Fund. „Dr. C. Păcurariu Bianu”			448 940	—
25	„ „N. Rusu, Poiana de Arieș”			1,160.164	—
26	„ „Bădilă și Moldovan”			636 846	—
27	„ „Ioan Petran”			3,415.698	—
	Transport			11,858 655	—

M. F.	A C T I V A	Lei	b.	Lei	b.
	Report			14,495.819	—
	Muzele „Asociațiunii”			—	
	Bibliotecile „Asociațiunii”			—	
	Arhiva „Asociațiunii”			—	
	Mobilierul „Asociațiunii”			—	
	Transport			14,495.819	—

BCU Cluj / Central University Library Cluj

M. F.	P A S I V A	Lei	b.	Lei	b.
	Report .			11,858.655	—
28	Fund. „Andrei Bărseanu”			193.760	—
30	„ „Daniel și Ninița Monasterianu”			375.582	—
31	„ „Petre Mureșan”			137.437	—
32	„ „Ioan Rusu, Brad”			133.371	—
33	„ „Ioan Albou”			72.606	—
34	„ „Dimitrie Bălănescu”			100.946	—
35	„ „Ioan Olteanu”			103.909	—
36	„ „Gregoriu Sândeau”			28.477	—
37	„ „Dr. Ioan Nichita”			19.122	—
38	„ „Georgiu Filep”			18.477	—
39	„ „Sidonia Munteanu”			49.733	—
40	„ „Andrei Boboroni”			36.144	—
41	„ „Teodor Sandul”			13.284	—
42	„ „Dr. Gheorghe Anca”			24.248	—
43	„ „Demetriu Suciu”			5.909	—
44	„ „Gregoriu Forro”			14.353	—
45	„ „Ioan Iancu”			13.964	—
46	„ „Gheorghe Boeriu din Vad”			20.010	—
47	„ „N. Marinoviciu din Reghinul säs.”			12.382	—
48	„ „Ioan Popp Maior”			12.279	—
49	„ „Dr. Ioan și Ana Moğa”			11.959	—
50	„ „Ioan și Zinca Roman”			11.906	—
51	„ „V. Stroescu pt. Bibl. Univ. Cluj”			10.452	—
52	„ „N. Petra Petrescu”			8.970	—
53	„ „N. Densușianu”			8.590	—
54	„ „Ioan Galianu”			7.631	—
55	„ „L. Balomiri”			7.539	—
56	„ „Anonimă Dobâca”			7.277	—
57	„ „Vasile L. Baron Pop”			7.175	—
	Transport			13,326.147	—

M. F.	A C T I V A	Lei	b.	Lei	b.
	Report			14,495.819	—
	Total			14,495.819	—

Sibiu, la 31 Decemvrie 1938.

Ioan Vătășianu m. p.
controlor.

Examinând acest cont am constatat, că este exact și

COMITETUL

Dr. Nicolae Comșa m. p.

Constantin Popp m. p.

Aprobat în ședința plenară a Comitetului

Pt. Președinte:

Dr. Gheorghe Moga m. p.
vicepreședinte.

M. F.	P A S I V A	Lei	b.	Lei	b.
	Report			13,326.147	—
58	Fund. „Nicolae Opincariu“			7.081	—
59	„Emiliu D. Bașiota“			6.835	—
60	„Ioan Oncescu“			11.086	—
61	„Gregoriu Bozacu“			6.641	—
62	„Radu M. Riureanu“			6.228	—
63	„Stipend. Asociațiunii“			5.603	—
64	„Ioan Simu“			5.456	—
65	„Desp. Timșoara“			3.434	—
66	„Ioan Cavaler Pușcariu“			5.035	—
67	„Dimitrie Birăuțiu“			4.902	—
68	„Simion și Letiția Stoica“			8.029	—
69	„Internatul Petran“			2.828	—
70	„Gregoriu Hangea“			1.844	—
71	„Dr. Liviu Bran de Lemény“			1.818	—
72	„Despărțământ Torac“			881	—
73	„Famil. Dimitrie Moldovan“			3.117	—
88	„Popp Iulia“			74.537	—
91	Fond. „Anetta Călcianariu“			20.562	—
82	„Pt. Propaganda Culturală Naț.“			37.581	—
122	„Graniței de Vest“			84.476	—
123	„Despărțămintelor Săcuizate“			47.302	—
129	„Despărț. din Munții Apuseni“			80.532	—
81	Garanții			117.542	—
74	Diverși creditori			17.430	—
	De reportat pe anul 1939			608.892	—
Total				14,495.819	—

Ioan Isailă m. p.
contabil.

in consonanță cu cărțile de contabilitate, purtate corect.

DE CENSORI :

Romul Pop m. p. Dr. Gheorghe Proca m. p. Andrei Ghighiniță m. p.

central, ținută la 5 August 1939.

Nicolae Băilă m. p.
secretar.

M.F.	CHELTUIELI	B u g e t a t				C h e l t u i t			
		Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.
	I. Fondul „General disponibil”								
	<i>Biblioteca centrală</i>								
115	Pentru cumpărarea de cărți și pentru compactarea ziarelor și revistelor	7.500	—			11.600	—		
124	Muzeul central	2.500	—			1.729	—		
104	„Biblioteca populară” Calendarul și Anuarul „Astrei”	170.000	—	180.000	—	118.373	—	131.702	—
	<i>Conservarea realităților</i>								
103	Impozite către stat	110.000	—			45.563	—		
103	Taxe comunale și taxe pt. apă, hornar, asigurări și Casa Cercuală	70.000	—			54.010	—		
126	Reparaturi	20.000	—			5.915	—		
117	Incălzit	48.000	—			59.035	—		
119	Luminat	8.500	—	256.500	—	8.557	—	173.080	—
	<i>Spese de administrare</i>								
112	Salare	537.000	—			502.850	—		
114	Bani de locuință	23.200	—			31.039	—		
109	Spese de birou, (împri- mate, porto, etc.)	78.000	—			65.915	—		
113	Cheltuieli de propagandă	27.000	—			28.574	—		
118	Secțiilor științifice din Cluj, onorar pentru secretar	54.000	—			40.435	—		
112	Adaus de scumpete pt. secretarul activ. pensionat, Romul Simu	48.000	—	767.200	—	41.000	—	709.813	—
	Transport			1.203.700	—			1.014.595	—

31 Decembrie 1938.

M.F.	VENITURI	B u g e t a t				I n c a s a t			
		Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.
	I. Fondul „General disponibil“								
	<i>Dobânzi</i>								
121	Dobânzi după efecte .	27.500	—			32.055	—		
120	Dobânzi după depuneri	7.500	—	35.000	—	50.274	—	82.329	—
	<i>Publicații</i>								
104	Incasări din vânzarea broșurilor din „Biblioteca populară“, a calendarului și revistei „Transilvania“ . . .			40.000	—			71.191	—
	<i>Cinematografe</i>								
102	Incasări după concesiunile de cinematografe .			60.000	—			65.923	—
	<i>Subvenții</i>								
107	Diferite subvenții și ajutoare			150.000	—			530.387	—
	<i>Diverse</i>								
106	Chirii	541.900	—			285.379	—		
130	Taxe de administrare .	140.000	—			231.641	—		
103	Incasări dela chiriași in contul impozitelor și taxelor comunale și pentru apă și hornar	42.600	—			63.640	—		
115	Incasări dela imprumutătorii de cărți din „Biblioteca centrală“ pentru compactare. .	3.500	—			4.124	—		
105	Venituri extraordinare	5.000	—			4.911	—		
92	Report din anul 1937	175.000	—	908.000	—	372.191	—	961.886	—
	Transport .			1.193.000	—			1.711.716	—

M.F.	CHELTUIELI	B u g e t a t				C h e l t u i t			
		Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.
	Report			1.203 700	-			1.014.595	-
	<i>Fondul de pensuni</i>								
110	Contribuțiunea „Asocia- țiunii” la augmentarea acestui fond			13.100	-			17.980	-
	<i>Diverse</i>								
110	Pentru cheltuieli nepre- văzute (extraordinare)	25.000	-			37.106	-		
-	Fond pentru deschideri de credite extraordi- nare	40.000	-	65.000	-	-	-	37.106	-
	<i>Ofranda publică</i>								
108	Pentru diferite ajutoare, redactarea a 5 Nri din revista „Transilvania” și altele			111 200	-			73 574	-
	II. Fondul „General inalienabil”								
90	Taxe de membri founda- tori și pe viață			20.000	-			5.350	-
	De reportat pe anul 1939							608 892	-
	Total			1.413.000	-			1.757.497	-

Sibiu, la 31 Decembrie 1938.

Ioan Dătășianu m. p.
controlor.

Examinând acest cont, am constatat că este exact și

COMITETUL

Dr. Nicolae Comșa m. p. **Constantin Popp** m. p. **Dr. Gheorghe**

Aprobat în ședința plenară a Comitetului

Pt. președinte:
Dr. Gheorghe Moga m. p.
vicepreședinte.

MF.	VENITURI	B u g e t a t				I n c a s a t			
		Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.
	Report			1.193.000	—			1.711.716	—
	<i>Ofranda publică</i>								
108	Încasări din subscrieri pe liste, serbări de ziua „Astrei” precum și din încasările cu discul în biserică			200.000	—			40.431	—
	II. Fondul „General inalienabil”								
90	Taxe de membri fondatori și pe viață			20.000	—			5.350	—
	Total			1.413.000	—			1.757.497	—

Ioan Isailă m. p.
contabil.

in consonanță cu cărțile de contabilitate, purtate corect.

DE CENSORI:

Proea m. p.

Romul Pop m. p.

Andrei Ghighiniță m. p.

Central, ținută la 5 August 1939.

Nicolae Băilă m. p.
secretar.

Tabloul

efectelor Fondurilor „General inalienabil“ și „General disponibil“ la 31 Decembrie 1938.

Fondul „General inalienabil“:

706 acțiuni „Albina“ Sibiu, 353 pe cursul de Lei 500	Lei
și 353 pe cursul de Lei 550	370.650'—
Nominal Lei 1000'— „Imprumut Intern de Consolida-	
dare 3 ⁰ / ₁₀ din 1935“, înregistrat cu	500'—
	<hr/>
Total	371.150'—

Fondul „General disponibil“:

„Imprumut de Inzestrare a țării 4 ¹ / ₂ %		
din 1934“ de nominal Lei 12.000'—		
înregistrat cu prețul de cumpărare de		8.619'—
„Imprumut Intern de consolidare 3%		
1935“ în valoare nominală de		250.500'—
„Renta Improprietăririi 5% 1922“ de		
nominal Lei 52.000'— înregistrată cu		
prețul de cumpărare de		19.400'—
10 acțiuni „B-ca Agrară“ Cluj, de nom. Lei 1000 pe cursul de	300'—	3.000'—
211 „ „B-ca Centrală“ Cluj, „ „ „ 250 „ „ „ 150'—		31.650'—
2 „ „Banca Românească București“ „ „ „ 500 „ „ „ 500'—		1.000'—
12 „ „Victoria“ Arad „ „ „ 500 „ „ „ 500'—		6.000'—
6 „ „Concordia“ Uzdin „ „ „ 50 „ „ „ 1'—		6'—
2 „ „Coroana“ Cluj „ „ „ 500 „ „ „ 100'—		200'—
100 „ „Făgețeană“ Făget „ „ „ 100 „ „ „ 50'—		5.000'—
60 „ „Forestiera“ Cluj „ „ „ 200 „ „ „ 250'—		15.000'—
1 „ „Minerva“ Beclean „ „ „ 500 „ „ „ 250'—		250'—
21 „ „Sătmăreana“ Seini „ „ „ 100 „ „ „ 5'—		105'—
9 „ „Someșana“ Dej „ „ „ 200 „ „ „ 77'77		700'—
1 „ „Concordia“ Sibiu „ „ Cor. 200 „ „ „ —'—		—'—
2 „ „Hordoleana“ Hordol „ „ „ 30 „ „ „ —'—		—'—
1 „ „Antheil Schein an dem Gründungsfonde		
des Austellungsgebäudes u. Gesellschafts-		
hauses Sibiu“, à nom. Fl. 100'—		—'—

Transport Lei 341.430'—

Report Lei 341'430'—

4 acțiuni „Abrudbányai takp. r. t.”, Abrud à Fl. 50	
1 „ „Nagyváradí vaskohi” à Fl. 100'—	—'—
1 „ „Szatmárnagybányai” à Fl. 100'—	—'—
„Imprumut de războiu ungar” Cor. 3550'—	
	<u>Total Lei 341'430'—</u>

Optări de titluri

Fondul „General disponibil“ :

1 titlu provizor „Banca Românească”, București	Lei	501'—
2 titluri provizorii „Banca Română”, Dumbrăveni à Lei 500'— nominal		1.000'—
1 titlu provizor de 250 acțiuni „Astra Cinegra- fică”, Sibiu, de nominal Lei 1000'— pe cursul de Lei 1		250'—
1 titlu provizor de 1500 acțiuni „Astra Cinegra- fică”, Sibiu, de nominal Lei 1000'— pe cursul de Lei 1		1.500'—
		<u>1'750'—</u>
	<u>Total</u>	<u>Lei 3'251'—</u>

Sibiu, la 31 Decembrie 1938.

Ioan Isailă m. p.
contabil.

Onorată Adunare Generală!

Ne luăm voie a Vă prezenta „Bilanțul” Internatului de fete al „Asociațiunii” și contul de „Venituri și Cheltuieli” pe anul școlar 1938—1939, cu tablourile însoțitoare, asupra cărora raportăm următoarele:

Anul școlar 1938—1939 a fost un an mai puțin norocos pentru Internat, pentru că nu a fost cercetat de un număr așa mare de eleve ca în anul trecut, iar pe de altă parte piața a fost în continuă urcare fără a se urca taxele elevelor, cari fapte, cu toată buna gospodărie, totuși au cauzat un deficit net de Lei 55.472'—.

Din taxele restante de Lei 68.048'— numai Lei 15.078'— sunt taxe restante din anul școlar 1938—1939, restul de Lei 52.970'— fiind taxe restante vechi.

Veniturile în cursul anului școlar 1938—1939, împreună cu excedentul reportat din anii trecuți, se urcă la suma de Lei 787.117'— și se repartizează astfel pe articole: Excedentul anilor trecuți reportat Lei 135.444'—, Taxe dela eleve Lei 578.770'—, Venituri extraordinare Lei 1.620'—, Spese particulare Lei 69.259'—, Muzică Lei 1.920'— și Dobânzi de cont-curent Lei 104'—.

Cheltuelile în cursul acestui an școlar se urcă la suma de Lei 750.528'— și se repartizează astfel pe articole: Salarii Lei 141.542'—, Alimentare Lei 334.443'—, Contribuțiuni Lei 44.475'—, Luminat Lei 17.407'—, Incălzit Lei 83.102'—, Cheltueli extraordinare Lei 49.774'—, Spese particulare Lei 48.050'—, Muzică Lei 1.800'—, Reparaturi Lei 25.713'— și Utenziliile Lei 4.222'—.

Internatul a cheltuit în cursul anului școlar 1938—1939 în total.	Lei 750.528'—
și a încasat	„ 651.673'—
rezultând un deficit de	Lei 98.855'—
din care scăzându-se suma transpusă „Astreii”	
din excedentul anului școlar 1937—1938, de	„ 43.383'—
drept chirie pe acest an, urmează că deficitul curat al anului școlar 1938—1939 e numai de	Lei 55.472'—

Se observă că deficitul e acoperit complet prin excedentul reportat din anii trecuți, mai rămânând un sold de Lei 36.589—, care însă nu e real, pentru că cea mai mare parte din taxele restante sunt neincasabile.

Internatul a adăpostit în cursul anului școlar 1938—1939 61 eleve și 2 domnișoare particulare dintre cari 41 au stat întreg anul, iar restul a stat cca. jumătate din anul școlar, sau numai pentru examene.

8 eleve au rămas, în parte, cu o restanță de taxă în sumă totală de Lei 15.078—.

Terminând Vă rugăm, să aprobați conturile de încheiere „Bilanț” și „Venituri și Cheltuieli”, verificate de Comitetul de cenzori și să dați cuvenita descărcare pe anul școlar 1938—1939.

Sibiu, la 30 Iunie 1939.

Pt. președinte :

Dr. Gheorghe Moga m. p.
vicepreședinte.

Nicolae Băilă m. p.
secretar.

Ioan Isailă m. p.
contabil.

INTERNATUL DE FETE

Bilanț General

M. F.		Lei	b.
2	Casa	37.369	—
3	Taxe restante	68.048	—
Total		105.417	—

Venituri și Cheltuieli

M. F.		Lei	b.
8	Salarii	141.542	—
11	Alimentare	334.443	—
9	Contribuțiuni	44.475	—
10	Luminat	17.407	—
12	Incălzit	83.102	—
13	Cheltuieli extraordinare	49.774	—
15	Spese particulare	48.050	—
20	Muzică	1.800	—
17	Reparaturi	25.713	—
18	Utenziii	4.222	—
	De reportat pe anul școlar 1939—1940	36.589	—
Total		787.117	—

Sibiu, la 30 Iunie 1939.

Ioan Vătășianu m. p.
controlor.

Examinând acest cont, am constatat că este exact și

COMITETUL

Dr. Nicolae Comșa m. p.

Dr. Gheorghe Proca m. p.

Aprobat în ședința plenară a Comitetului

Pt. președinte :
Dr. Gheorghe Moga m. p.
vicepreședinte.

AL „ASOCIAȚIUNII”

la 30 Iunie 1939

I. Pasiva

M. F.		Lei	b.
5	Diversi creditori	48.056	—
6	Albina	20.772	—
	De reportat pe anul școlar 1939—1940	36.589	—
Total		105.417	—

la 30 Iunie 1939

II. Venituri

M. F.		Lei	b.
7	Excedentul anilor trecuți, reportat	135.444	—
16	Taxe dela eleve	578.770	—
14	Venituri extraordinare	1.620	—
15	Spese particulare	69.259	—
20	Muzică	1.920	—
19	Dobânzi de cont-curent	104	—
Total		787.117	—

Ioan Isailă m. p.
contabil

in consonanță cu cărțile de contabilitate, purtate corect.

D E C E N S O R I

Constantin Popp m. p. **Romul Pop m. p.** **Andrei Ghighinișă m. p.**

Central, tinută la 5 August 1939.

Nicolae Băilă m. p.
secretar.

Onorată Adunare Generală!

Avem onoarea să Vă prezintă, în alăturare, proiectul de buget al „Asociațiunii” pe anul 1940, încheiat atât la venituri, cât și la cheltuieli, în suma totală de Lei 1.265.000'—.

Acest proiect de buget e mai urcat cu Lei 104.900'— decât cel pe anul 1939, sporul datorându-se îndeosebi încasărilor în contul chiriei și contribuțiilor, după noua clădire din str. Șaguna Nr. 8.

La bugetarea veniturilor pe anul 1940, s'a ținut cont de încasările reale ale „Astrei”, mai adăugându-se ca subvenții și ajutoare suma ce se speră că se va realiza.

În contul veniturilor s'au prevăzut la cheltuieli, sumele necesare pentru funcționarea „Asociațiunii”.

În ce privește proiectul de buget pentru fundațiunile administrate de „Asociațiune”, acesta nu s'a putut întocmi deocamdată, deoarece urmează să se vândă din efectele ce acestea posedă pentru acoperirea cheltuielilor împreună cu construirea casei din str. Șaguna Nr. 8.

În încheiere rugăm Onor. Adunare Generală să binevoiască a aproba acest proiect de buget.

Sibiu, la 1 August 1939.

Pt. președinte :

Dr. Gheorghe Moga m. p.
vicepreședinte.

Nicolae Băilă m. p.
secretar.

Ioan Isailă m. p.
contabil.

**Proiect de buget pentru „Asociațiune“
pe anul 1940.**

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Proiect de buget pentru

CHELTUIELI	Lei	b.	Lei	b.
I. Fond. „General disponibil“				
Biblioteca centrală pentru cum- părarea de cărți și pentru com- pactarea ziarelor și revistelor	7.000	—		
Muzeul central	2.000	—		
„Biblioteca populară” și calen- darul „Astrei”	145.000	—		
Revista „Transilvania”, 6 numeri, inclusive redacția	94.000	—	248.000	—
<i>Conservarea realităților.</i>				
Impozite către stat	100.000	—		
Taxe comunale și taxe pt. apă, hor- nar, asigurări și Casa Cercuală	100.000	—		
Reparaturi	6.000	—		
Incălzit	50.000	—		
Luminat	8.400	—	264.400	—
<i>Cheltuieli de administrare.</i>				
Salare	450.000	—		
Bani pentru chirie	33.700	—		
Salar și cheltuieli de deplasare secretarului propagandist . .	60.000	—		
Secțiilor științifice din Cluj, onorar pentru secretar	30.000	—		
Cheltuieli de birou	40.000	—		
Cheltuieli de propagandă	25.000	—	638.700	—
<i>Fondul Patronal de pensuni.</i>				
Contribuțiunea statutară a „Aso- ciațiunii” pentru augmentarea acestui fond			37.900	—
Transport			1,189.000	—

„Asociațiune“ pe anul 1940

V E N I T U R I	L e i	b.	L e i	b.
I. Fond. „General disponibil“				
Dobânzi după efecte	32.000	—		
Dobânzi după depuneri	15.000	—	47.000	—
<i>Publicații.</i>				
Incasări din vânzarea broșurilor din „Biblioteca populară“, a calendarului, revistei „Transil- vania“, inclusive abonamentele			60.000	—
<i>Cinematografe.</i>				
Incasări după concesiunile de cinematograf			54.000	—
<i>Subvenții.</i>				
Subvenții și ajutoare dela stat	50.000	—		
Subvenții și ajutoare dela diferite instituțiuni și particulari	100.000	—	150.000	—
<i>Diverse.</i>				
Chirii	274.000	—		
Taxe de administrare	240.000	—		
Incasări dela chiriași în contul contribuțiunilor	150.000	—		
Incasări dela împrumutătorii de cărți din „Biblioteca centrală“ pentru compactare	5.000	—		
Venituri extraordinare	15.000	—		
Report din anul 1939	250.000	—	934.000	—
II. Fond. „Gener. inalienabil“				
Taxe de membri fondatori și pe vieță			20.000	—
Transport			1,265.000	—

CHELTUIELI	Lei	b.	Lei	b.
Report .			1,189.000	—
<i>Diverse.</i>				
Pt. cheltuieli neprevăzute extraordinare	10.000	—		
Fond pentru deschideri de credite extraordinare	46.000	—	56.000	—
II. Fond. „Gener. inalienabil“				
Taxe de membri fondatori și pe viață			20.000	—
Total .			1,265.000	—

Sibiu, la 31 Iulie 1939.

Ioan Vătășianu m. p.
controlor.

COMISIUNEA

Dr. Ilie Beu m. p.

Victor Aron m. p.

Aprobat în ședința plenară a Comitetului

Pt. președinte:
Dr. Gheorghe Moga m. p.
vicepreședinte.

V E N I T U R I	L e i	b.	L e i	b.
Report .			1,265.000	—
Total .			1,265.000	—

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Ioan Isailă m. p.
 contabil.

F I N A N C I A R Ă

Dr. Liviu Ionașiu m. p. **Emilian Cioran** m. p.
Ioan Vătășianu m. p.

Central ținută la 5 August 1939.

Nicolae Băilă m. p.
 secretar.

Tabloul bursierilor „Asociațiunii“ pe anul școlar 1938/39.

I. Din fundațiunea „Regele Ferdinand I.“ :

1. Ceama Aurel, ucenic croitor	Lei	500
2. Chira Remus, ucenic croitor	„	500
3. Ceama Romulus, ucenic croitor	„	500
4. Porcar Ioan, elev cl. I. gimn., Zlatna	„	500
5. Filimon Victor, elev cl. II. gimn., Zlatna	„	500
6. Graba Ioan, elev cl. III. gimn., Zlatna	„	500
7. Trifan Vasile, elev cl. I. lic. com., Tg.-Mureș	„	500
8. Sturza Cornel, elev cl. I. lic. com., Tg.-Mureș	„	500

II. Din fundațiunea „Bădilă Moldovan“ :

1. Bencia Victoria, stud. med. an. II., Cluj	Lei	7.000
2. Ocheșelu Nicolina, stud. med. an. II., Cluj	„	7.000
3. Nicolescu Ioan, stud. med. an. II., Cluj	„	7.000
4. Zegreanu Emil, doctorand în med., Cluj	„	7.000
5. Mișu Inocențiu, stud. lit. și fil. an. II., Cluj	„	7.000
6. Muntean Octavia, stud. med. an. I., Cluj	„	7.000
7. Serb Ioan, stud. med. an. VI., Cluj	„	7.000
8. Noveanu Gheorghe, stud. teol. an. I., Cluj	„	7.000
9. Vlad Eleonora, stud. șc. sup. gosp. an. I., Cluj	„	7.000

III. Din fundațiunea „Nicolae și Cornelia Russu“ :

1. Vili Mariana, elevă cl. VII. lic. com., Sibiu	Lei	2.000
2. Popa Nicolae, elev cl. VIII. lic. ind., Timișoara	„	2.000
3. Dan Artur, elev cl. VI. ped. univ., Cluj	„	2.000
4. Rancea Ioan, elev cl. IV. lic., Turda	„	2.000
5. Cojocariu Doina, elevă cl. I. lic., Sibiu	„	2.000
6. Faur Gheorghe, stud. med. an. VI., Cluj	„	4.000
7. Muntean Petru, stud. Acad. de agr., București	„	4.000
8. Lupșan Valer, stud. șc. polit., București	„	4.000
9. Babeșiu Corneliu, stud. șc. polit., Timișoara	„	1.600

IV. Din fundațiunea „Daniel și Ninița Monasterianu“ :

1. Rus Pompeiu, elev cl. III. lic., Dej	Lei	1.000
2. Moldovan Andrei, elev cl. I. lic., Dej	„	1.000

3. Ghișe Virginia, elevă cl. VII. șc. norm., Sibiu . . .	Lei	1.000
4. Beldean Ioan, ucenic uzina electrică, Sibiu . . .	"	500
5. Crețoiu Ioan, ucenic tipograf, Sibiu	"	500
6. Simțion Nicolae, ucenic tipograf, Sibiu	"	500
7. Văcaru Ioan, elev gimn. textil, Cîsnădie	"	500
8. Trifan Onoriu, ucenic tipograf, Sibiu	"	500
9. Ghișoiu Nicolae, ucenic compactor, Sibiu	"	500
10. Canciu Aron, ucenic turnător, Sibiu	"	500
11. Bogdan Emil, ucenic tapițer, Sibiu	"	500
12. Ilea Elena, ucenică puitoare, Sibiu	"	500
13. Pop Constantin, ucenic pietrar, Orăștie	"	500
14. Roșu Petru, stud. acad. teol. an. IV., Cernăuți . . .	"	2.200

V. Din fundațiunea „Ioan Petran” :

1. Sas Nicolae, stud. acad. de muzică an. IV., Cluj	Lei	4.000
2. Sas Gheorghe, stud. acad. de com. an. III., Cluj	"	4.000
3. Karagheorghevici Ecaterina, stud. acad. de Arte an. II., București	"	4.000
4. Nuțiu Teodor, elev cl. II. gimn. industr., Sibiu . . .	"	1.000
5. Ogneriu Aurel, elev cl. II. gimn. industr., Sibiu . . .	"	1.000
6. Pantiloiu Simion, elev cl. III. gimn. industr., Sibiu .	"	1.000
7. Savu Aurel, elev cl. III. gimn. industr., Sibiu . . .	"	1.000
8. Crețu Ioan, elev cl. III. gimn. industr., Sibiu . . .	"	1.000
9. Cristea Tudorel, elev cl. I. gimn. industr., Timișoara	"	1.000
10. Moğa Gabriela, elevă cl. III. gimn. industr., Cluj	"	1.000
11. Râmneanțu Achim, elev cl. I. gimn. ind., Timișoara	"	1.000
12. Stoia Ioan, elev cl. IV. gimn. industr., Sibiu . . .	"	1.000
13. Tudor Lazăr, elev an. I. șc. de construc. electr.- mecan., București	"	1.000
14. Boțianu Mircea, elev cl. VI. lic., Sibiu	"	4.000
15. Brâncoveanu Alexandru, stud. med. an. VI., Cluj	"	4.000
16. Stoia Petre, stud. acad. de agric. an. II., București	"	4.000
17. Tănase Dorel, stud. acad. de agr. an. I., Cluj . . .	"	4.000
18. Oltean Ilie, stud. șc. polit. an. I., Timișoara . . .	"	4.000
19. Axente Rareș, stud. acad. com. an. I., București	"	4.000
20. Pavel Nicolae, stud. acad. com. an. III., București	"	3.000
21. Dima Alexandru, elev cl. IV. lic. ind., Satu-mare	"	1.000
22. Dragoș Ioan, elev cl. IV. lic. industr., Satu-mare	"	1.000
23. Turda Ioan, elev cl. VI. lic. industr., Satu-mare . .	"	1.000

24. Chiş Dumitru, elev cl. II. lic. industr., Sighet	Lei	500
25. Desculţ Eugen, elev cl. I. lic. industr., Odorheiu	"	1.000
26. Soos Alexandru, elev cl. I. lic. industr., Odorheiu	"	1.000
27. Dan Florea, elev cl. I. lic. industr., Odorheiu	"	1.000
28. Laslău Victor, elev cl. I. lic. industr., Odorheiu	"	1.000

VI. Din fundaţiunea „Păcurariu-Bianu” :

1. Ardelean Gheorghe, elev cl. VI. lic. com., Lipova	Lei	1.000
2. Roman Maria, elevă cl. V. lic. com., Sibiu	"	1.000
3. Nan Ilie, elev cl. VI. lic. com., Sibiu	"	1.000
4. Fleacă Paraschiva, elevă cl. VI. lic. industr., Arad	"	1.000
5. Corcodel Emanoil, elev cl. VI. lic. ind., Cislădie	"	1.000
6. Fărcaşiu Dumitru, elev cl. I. şcoală de sub. ing. cond., Cluj	"	1.000

VII. Din fundaţiunea „Dimitrie Bălănescu” :

1. Hociotă Isaia, elev cl. VI. lic., Sibiu	Lei	2.000
2. Pleşa Corneliu, elev cl. VI. lic., Sibiu	"	800

VIII. Din fundaţiunea „Ioan Albon” :

1. Bobeş Cornelia, elevă cl. VII. lic. com., Sibiu	Lei	500
2. Roman Nicolae, elev cl. II. lic. com., Sibiu	"	500
3. Gherghel Ioan, elev cl. V. lic., Tg-Mureş	"	500

IX. Din fundaţiunea „Petru Mureşan” :

1. Mureşan Aurora, elevă cl. IV. lic., Oradea	Lei	2.500
---	-----	-------

X. Din fundaţiunea „Ioan şi Ecaterina Rusu” :

1. Botha Adriana, elevă cl. VII. lic., Cluj	Lei	2.500
2. Barcaru Elena Astra, elevă cl. I. lic., Chişineu	"	800

XI. Din fondul de Teatru Român :

1. Doroga Aurel, stud. acad. de muzică, Cluj	Lei	10.000
2. Olteanu Ioan, stud. acad. de teatru, Berlin	"	5.000

XII. Din fundaţiunea „Iulia Pop” :

1. Tomuş Cornelia, elevă cl. IV. prim., Abrud	Lei	500
2. Tomuş Elisabeta, elevă cl. VII. prim., Abrud	"	500
3. Vasîu Ana, elevă cl. II. prim., Zlatna	"	500

TOTAL . Lei 189.900

T A B L O U

sumar al conferințelor și prelegerilor populare
după categoria materiilor.

1. Despre „Asociațiune” și importanța ei	143
2. Comemorări de ale bărbaților distinși ai neamului	32
3. Educația cetățenească (mai ales despre noua constituție)	124
4. Sfaturi medicale și igienice	283
5. Religiei	215
6. Juridice	43
7. Istorie (insemnătatea zilelor de sărbătoare națională și dîn trecutul neamului nostru)	93
8. Despre Școlile țărănești	85
9. Despre Șoimi	53
10. Despre Casele Naționale	9
11. Chestiuni culturale	30
12. Chestiuni economice (agronomie, gospodărie, meserii)	343
13. Probleme sociale	85
14. Despre pomicultură	49
15. Despre stupărit	13
16. Despre creșterea vitelor	77
17. Despre antirevizionism	63
18. Despre jocuri, porturi și obiceiuri românești	53
19. Despre Serviciul Social	453
20. Varia (geografie, științe popularizate, despre alte țări, radio și conferințe nespecificate)	706
	Total 2952

TABLOU SUMAR

al conferințelor și prelegerilor populare, al Bibliotecilor populare și al despărțămintelor central-județene și de plasă cu președinții lor.

Nr. crt.	DESPĂRȚĂMÂNTUL	Nr. conf. și preleg. populare	Nr. Bibl. populare	N U M E L E președinților și ocupațiunea lor
1	I. Alba	43	32	E. Hulea, prof.
2	Abrud	6	11	I. Micu, prof.
3	Aiud	—	2	O. Hulea, prof.
4	Ighiu	2	21	P. Circo, preot
5	Ocna Mureș	—	—	Dr. I. Rișca, avocat
6	Sebeș	4	21	Dr. V. Oana, protopop
7	Teiuș	31	36	Dr. Bărluțiu, primpretor
8	Vințul de jos	—	8	Dr. Ioan Herlea, primpretor
9	Zlatna	—	26	I. Fodorean, preot
10	II. Arad	—	13	Dr. I. Marșeiu, avocat
11	Hălmagiu	—	9	lipsește
12	Ineu	—	—	Mihaiu Cosma, protopop
13	Nădlac	10	1	Const Ursulescu, magistrat
14	Pecica	4	1	Eugen Imbuzeanu, primpretor
15	Săvârșin	—	—	Petre Bimbici, preot
16	Sebiș	37	2	Dr. T. Popa, primpretor
17	Șiria	—	2	Dr. Sim. Pop-Zaslo, primpretor
18	III. Bihor (Oradea)	14	15	Dr. T. Popa, avocat
19	Beiuș	—	3	Dr. Nic. Flueraș, dir. lic.
20	Salonta	7	6	L. Lărgean, preot
21	Săcueni	8	2	Cornel Roșcan, primpretor
22	Tinca	5	6	Aurel Fildan
23	Vășcău	—	1	Dr. P. Popoviciu, avocat
24	IV. Brașov	—	27	Dr. Nic. Căliman, medic
25	Bran	—	—	Dr. Aurel Stoian, medic
26	Budila	54	2	I. Curcubătă, preot
27	Buzău	—	4	I. Modroiu, preot
28	Codlea	—	10	G. Preșmereanu, preot
29	Feldioara	4	1	Ilie Ioanovici, preot
30	Hărman	—	1	D. Greceanu, preot
31	Râșnov	—	—	lipsește
32	Săcele	—	7	Ioan Tăraș, prof.
33	Târlungeni	—	—	I. Bărbat, pr.
34	Teliu	30	1	Aurel Radu, preot
35	Zărnești	—	7	Ilie Piso, preot
36	V. Caransebeș	34	14	Dr. C. Corneanu, avocat
37	Orșova	—	7	Tr. Țăranu, prof.
38	Sacul	—	1	Vasile Soceneanțu, preot
39	Teregova	—	4	lipsește
40	VI. Caraș (Oravița)	41	21	Ilie Rusmir, prof.
41	Bocșa	—	4	C. Manciu, ing.
42	Bozovici	2	8	Al. Boldescu
43	Moldova nouă	7	7	Ioan Oravițanu, preot
44	Reșița	—	4	Dr. N. Roșu, medic
45	Sasca Montană	—	13	Gh. Târba, preot

Nr. crt.	DESPĂRTĂMÂNTUL	Nr. conf. și preleg. populare	Nr. Bibl. populare	NUMELE președinților și ocupațiunea lor
46	VII. Ciuc (Mierc. Ciuc.)	127	14	T. Spiru, dir. de gim.
47	Bicazul ard.	—	1	T. Căndea, pr.
48	Gheorgheni	—	6	Teodor Chindea, prof.
49	Sănmărtin	—	4	S. Both, prof.
50	VIII. Cluj	9	8	Dr. Iuliu Hațieganu, prof.
51	Almaș	—	27	Romul Rusu, primpretor
52	Câmpia	—	—	I. Bungărdean, pr.
53	Huedin	30	16	Aurel Munteanu, protopop
54	Mociu	72	23	Dr. E. Mureșanu, cons. de C. Apel
55	IX. Făgăraș	12	30	Valeriu Literat, prof.
56	Arpaș	—	9	L. Bozdorevici, pretor
57	Cincul	—	9	Ioan Brumbea, inv. dir.
58	Șercaia	—	3	N. Bălțeanu, șef. jud.
59	Viștea	—	11	V. Voineag, preot
60	X. Hunedoara (Deva)	38	12	Dr. E. Caba, medic
61	Baia de Criș	—	2	Dr. Nerva Oncu, avocat
62	Brad	—	2	C Ciocan, dir. lic.
63	Dobra	8	—	Iosif Morariu, protopop
64	Geoagiu	8	1	Dr. I. Martin
65	Hațeg	4	4	I. Ciocan, protopop
66	Hunedoara	—	11	N. Suciuc, preot
67	Ilia	16	17	Iuliu Josan, protopop
68	Jiu	29	5	Iosif Iancu, ing.
69	Orăștie	—	14	Gh. Voișan, avocat
70	Pui	1	3	Dr. Mihai Tirea, avocat
71	XI. Maramureș	6	22	Dr. V. Ilea, medic
72	Iza	—	—	Gh. Cozma, protopop
73	Vișeu	—	—	lipsește
74	XII. Mureș (Tg.-Mureș)	47	37	Dr. I. Bozdog, prof.
75	Band	17	15	Iuliu Man, preot
76	Gurghiu	—	10	Leon Ternoveanu, preot
77	Miercurea-Nirajului	14	6	I. Oltean, preot
78	Răciu	25	7	S. Nicoară
79	Reghin	992	60	Dr. Eugen Nicoară, medic
80	Teaca	—	7	lipsește
81	Toplița	—	2	V. Boneu, notar public
82	XIII. Năsăud (Bistrița)	22	40	Ioan Pavel, rev. școlar i. r.
83	Năsăud	41	6	Iuliu Moisil, prof. p.
84	XIV. Odorheiu	30	1	S. Rusan, prof.
85	I. G. Duca	—	5	Iustin Șalanțiu, dir. șc. n.
86	Ocland	8	12	Dr. Macedon Cionca, primpretor
87	Praid	—	1	E. Sămărghițan, pr.
88	XV. Sălaj	—	26	Leontin Ghergariu, dir. lic.
89	Băsești	9	3	Laurențiu Bran, preot
90	Careii mari	85	6	Dr. I. Gherman
91	Crasna	—	—	lipsește
92	Jibou	3	13	Dumitru Ilea, inv. dir.
93	Șimleu	—	6	Dr. I. Ossian, dir. lic.
94	Tășnad	—	13	Al. Mihuțiu, protopop
95	XVI. Satu-Mare	100	86	Dr. Eugen Seleș, dir. lic.
96	Baia-Mare	—	16	Alex. Breban, protopop
97	C. Mănăștur	30	20	Emil Dragomir, preot
98	Chioar	—	35	Al. Nilvan, dir. de bancă

Nr. crt.	DESPĂRȚĂMĂNTUL	Nr. conf. și preleg. populare	Nr. Bibl. populare	NUMELE președinților și ocupațiunea lor	
99	Oașiu	—	1	V. Petrovan, notar	
100	Seini	—	2	Dr. Gh. Bărbuș, avocat	
101	Ugocea	—	1	V. Dragoș, primpretor	
102	XVII. Severin (Lugoj)	5	27	Dr. A. Peteanu, dir. lic.	
103	Balinț	—	—	lipsește	
104	Birchiș	—	—	lipsește	
105	Făget	—	—	A. Lugojanu, primpretor	
106	Sacul	—	—	lipsește	
107	Teregova	—	—	lipsește	
108	XVIII. Sibiu	45	96	Silviu Teposu, insp. gen. școlar	
109	Avrig	—		Dr. O. Vraicu, medic	
110	Miercurea	—		Pant. Bratu, primpretor	
111	Nocrich	—		Dr. I. Tatu, medic	
112	Ocna-Sibiului	62		Nicolae Albu, primar	
113	Săliște	26		Dr. D. Borcia, protopop	
114	XIX. Someș (Dej)	—		37	Gh. Mânzat, protopop
115	Beclean	—		3	Ioan Cârca, controlor fin.
116	Gârbou	4		12	Dr. V. Ilea, medic
117	Gherla	30		25	Dr. E. Precup, dir. lic.
118	Tg.-Lăpușului	—	12	Ștefan Gheție, protopop	
119	XX. T.-Mare (Sighișoara)	37	—	H. Teculescu, dir. lic.	
120	Agnita	—	18	Dr. Romul Curta, avocat	
121	Hendorf	—	12	Valeriu Rodean, dir.	
122	Mediaș	6	13	C. Mușlea, dir. de bancă	
123	Seica-mare	—	—	Dr. Oct. Deac, medic	
124	XXI. Târn.-Mică (Blaj)	225	39	Dr. St. Manciușea, prof.	
125	Dumbrăveni	11	5	Nicolae Negruț, dir. lic.	
126	Diciosânmărtin	10	18	I. Vulcuțiu, dir. gimn.	
127	XXII. Timișoara	84	28	Dr. P. Țucria, protopop	
128	Biled	—	1	Dr. I. Dămian, not. publ.	
129	Buziaș	—	—	Ioan Gheția, protopop	
130	Ciacova	155	19	I. Călțun, dir.	
131	Deta	—	7	Petru Bizeria, preot	
132	Lipova	3	5	Sever Bocu	
133	Recaș	—	—	Iuliu Tioldan, preot	
134	Periam	—	—	lipsește	
135	Sănnicolaul-mare	—	3	Dr. I. Răhăianu	
136	Vinga	—	—	Sava Seculiu, protopop	
137	Comloșul-mare	—	—	Dr. St. Cioroianu, protopop	
138	XXIII. Treiscaune	7	31	Eugen Sibianu, șef-cont.	
139	Baraolt	—	5	Dr. L. Brătfăleanu	
140	Covasna	—	—	Dr. I. Culca, avocat	
141	Ozun	7	8	Victor Folea, preot	
142	Tg.-Săcuiesc	—	3	M. T. Dumbi, șef. jud.	
143	XXIV. Turda	—	28	P. Suciș, dir. lic.	
144	Câmpeni	—	—	Sorin Furdui	
145	Câmpia Turzii	3	10	Ionel Floașiu, ing.	
146	Iara	—	—	lipsește	
147	Ludoș	—	—	Dr. V. Rusu	
148	Sălcia	7	5	V. Span, protopop	
149	XXV. București	—	—	Ștefan Pop, dir. lic.	
Total general .		2853	1522		

TABLOUL

membrilor „Asociațiunii” (despre al căror deces am primit știre) decedați în anul 1938/39.

I. Membri onorari :

1. *I. P. S. Sa Dr. Miron Cristea*, patriarhul României, București;

II. Membri fondatori ai Casei Naționale :

1. *Dr. Nicolae Vecerdea*, cons. onorific la Inalta Curte de Casație, Sibiu.

III. Membri fondatori ai „Asociațiunii” :

1. *Ioan Neagoe* fost conferențiar al „Asociațiunii”, Cetea.

IV. Membri pe viață :

1. *Traian Petrișor*, cons. mitrop., Sibiu;
2. *Romul Simu*, fost secr. adm. al „Asociațiunii”, Sibiu.
3. *Gheorghe Pteancu*, dir. inv. în p., Careii-Mari.

Tabloul sumar al membrilor „Asociațiunii“.

I.	Membri onorari	12
II.	Membri activi ai secțiilor	121
III.	Membri fondatori ai Casei Naționale	110
IV.	Membri fond., pe viață și activi ai „Asociațiunii“	5685
Total		5928

		Membri fondatori	Membri pe viață	Membri activi	Total
1.	Reg. Astra Bănățeană	1	15	—	16
2.	Desp. I. Alba	12	13	—	25
3.	„ Abrud	2	20	—	22
4.	„ Aiud	7	88	—	95
5.	„ Ighiu	1	5	—	6
6.	„ Ocna Mureșului	—	10	—	10
7.	„ Sebeș	5	44	—	49
8.	„ Teiuș	3	16	—	19
9.	„ Vințul de jos	3	41	—	44
10.	„ Zlatna	8	24	—	32
11.	„ II. Arad	36	82	—	118
12.	„ Hălmațiu	9	37	—	46
13.	„ Ineu	5	33	—	38
14.	„ Nădlac	6	—	—	6
15.	„ Pecica	9	27	171	207
16.	„ Radna	4	12	—	16
17.	„ Săvârșin	6	24	—	30
18.	„ Sebiș	1	12	—	13
19.	„ Șiria	—	6	—	6
20.	„ III. Bihor (Oradea)	28	50	—	78
21.	„ Beiuș	2	23	—	25
22.	„ Beliu	—	1	—	1
23.	„ Ceica	1	13	—	14

		Membri fondatori	Membri pe viață	Membri activi	Total	
24.	Desp.	Mărghita	2	11	—	13
25.	„	Salonta-Mare	3	5	—	8
26.	„	Săcueni	1	2	—	3
27.	„	Tinca	1	11	—	12
28.	„	Vășcău	—	1	—	1
29.	„	IV. Brașov	45	266	—	311
30.	„	Bran	5	11	—	16
31.	„	Budila	3	7	—	10
32.	„	Buzău	—	—	—	—
33.	„	Codlea	1	4	—	5
34.	„	Feldioara	—	10	—	10
35.	„	Hărman	4	4	—	8
36.	„	Râșnov	—	10	—	10
37.	„	Săcele	—	18	—	18
38.	„	Teliu	—	—	—	—
39.	„	Zărnești	7	53	—	60
40.	„	V. Caraș (Oravița)	2	22	—	24
41.	„	Bocșa	—	11	—	11
42.	„	Bozovici	2	50	—	52
43.	„	Moldova Nouă	1	9	—	10
44.	„	Reșița	2	—	—	2
45.	„	„Vichentie Babeș“	1	8	—	9
46.	„	VI. Ciuc (Miercurea Ciuc)	2	29	—	31
47.	„	Bicazul	5	8	—	13
48.	„	Gheorgheni	1	12	—	13
49.	„	Sânmartin	—	—	—	—
50.	„	VII. Cluj	42	155	—	197
51.	„	Almaș	3	22	—	25
52.	„	Câmpia (Șărmaș)	1	3	—	4
53.	„	Huedin	5	68	—	73
54.	„	Mociu	1	15	100	116
55.	„	VIII. Făgăraș	15	65	20	100
56.	„	Arpașul de jos	—	—	—	—
57.	„	Cincul mare	3	9	—	12
58.	„	Șercaia	3	27	—	30
59.	„	Viștea de jos	3	39	—	42
60.	„	IX. Hunedoara (Deva)	10	45	—	55
61.	„	Baia de Criș	—	16	—	16

		Membri fondatori	Membri pe viață	Membri activi	Total	
62.	Desp.	Brad	3	52	—	55
63.	"	Dobra	—	9	—	9
64.	"	Geoagiul de jos	7	37	—	44
65.	"	Hațeg	3	25	—	28
66.	"	Hunedoara	11	37	—	48
67.	"	Ilia Mureșană	—	8	—	8
68.	"	Jiu	13	38	—	51
69.	"	Orăștie	22	80	—	102
70.	"	Pui	2	36	—	38
71.	"	Sarmisegetuza	—	1	—	1
72.	"	Simeria	—	9	—	9
73.	"	X. Maramureș (Sighet)	3	19	—	22
74.	"	Iza	—	23	—	23
75.	"	Vișeu	—	3	—	3
76.	"	XI. Mureș (Tg.-Mureș)	22	46	—	68
77.	"	Band	—	5	—	5
78.	"	Gurghiu	2	8	—	10
79.	"	Miercurea - Niraj	—	—	—	—
80.	"	Râciu	2	8	—	10
81.	"	Reghin	8	37	—	45
82.	"	Teaca	3	16	—	19
83.	"	Toplița	10	14	—	24
84.	"	XII. Năsăud (Bistrița)	16	25	—	41
85.	"	Năsăud	22	85	—	107
86.	"	XIII. Odorheiu	5	8	—	13
87.	"	I. G. Duca	1	6	—	7
88.	"	Ocland	—	—	—	—
89.	"	Praid	—	—	—	—
90.	"	XIV. Sălaj (Zălau)	7	76	—	83
91.	"	Băsești	10	51	—	61
92.	"	Careii Mari	22	58	—	80
93.	"	Crasna	1	21	—	22
94.	"	Jibou	5	56	—	61
95.	"	Șimleu	8	28	—	36
96.	"	Tășnad	2	51	—	53
97.	"	Valea lui Mihai	3	10	—	13
98.	"	XV. Satu-Mare	6	8	—	14
99.	"	Ardud	—	—	—	—

			Membri fondatori	Membri pe viață	Membri activi	Total
100.	Desp.	Baia Mare	32	63	—	95
101.	"	Chioar	15	43	—	58
102.	"	Mănăstur	11	19	—	30
103.	"	Oașiu	—	1	—	1
104.	"	Seini	1	6	—	7
105.	"	Ugocea	2	—	—	2
106.	"	XVI. Severin (Lugoj)	11	28	—	39
107.	"	Caransebeș	21	30	—	51
108.	"	Orșova	9	65	—	74
109.	"	Teregova	3	7	—	10
110.	"	Sacul	1	—	—	1
111.	"	XVII. Sibiu	60	190	—	250
112.	"	Avrig	—	38	—	38
113.	"	Miercurea	5	31	—	36
114.	"	Nocrich	5	28	—	33
115.	"	Săliște	9	47	—	56
116.	"	XVIII. Someș (Dej)	16	42	—	58
117.	"	Beclean	1	14	—	15
118.	"	Ciachi-Gârbău	—	49	—	49
119.	"	Gherla	5	17	—	22
120.	"	Ileanda-Mare	1	1	—	2
121.	"	Tg.-Lăpușului	4	15	—	19
122.	"	XIX. T.-Mare (Sighișoara)	10	18	77	105
123.	"	Agnita	1	11	—	12
124.	"	Hendorf	—	8	—	8
125.	"	Mediaș	20	40	—	60
126.	"	Rupeni (Cohalm)	4	19	—	23
127.	"	Șeica Mare	8	15	—	23
128.	"	XX. T.-Mică (Blaj)	11	53	—	64
129.	"	Diciosânmărtin	6	23	13	42
130.	"	Dumbrăveni	24	25	—	49
131.	"	Iernut	5	25	—	30
132.	"	XXI. Timiș-Torontal	18	111	—	129
133.	"	Biled	—	—	—	—
134.	"	Buziaș	3	11	—	14
135.	"	Ciacova	3	26	—	29
136.	"	Deța	1	5	—	6
137.	"	Jimbolia	2	—	—	2

			Membri fondatori	Membri pe viață	Membri activi	Total
138.	Desp.	Lipova	8	40	—	48
139.	„	Recaș	—	4	—	4
140.	„	Periam	—	—	—	—
141.	„	Sânnicolaul mare	4	37	—	41
142.	„	Vinga	2	6	—	8
143.	„	Comloșul mare	—	—	—	—
144.	„	XXII. Treiscaune . .	12	47	—	59
145.	„	Covasna	1	5	—	6
146.	„	Ozun	—	3	—	3
147.	„	Tg.-Săcuieșc . . .	1	15	—	16
148.	„	XXIII. Turda	6	53	—	59
149.	„	Câmpeni	7	13	—	20
150.	„	Câmpia Turzii . .	1	16	—	17
151.	„	Iara	2	15	—	17
152.	„	Ludoșul de Mureș	5	18	—	23
153.	„	Sălciuma	—	33	—	33
154.	„	București	38	54	—	92
155.	„	Ceahlău	2	10	—	12
156.	„	Cetatea Albă . . .	19	70	—	89
157.	„	Constanța	—	—	—	—
158.	„	Afară de Despărțăminte	64	83	—	147
Total			1042	4262	381	5685